

Osaamista
ja oivallusta
tulevaisuuden
tekemiseen

Angela Valkama
Kia Åstrand

Ammattiharjoittelun erot tilitoimistojen ja muiden yritysten tai organisaatioiden välillä

Metropolia Ammattikorkeakoulu

Tradenomi

Liiketalouden tutkinto-ohjelma

Opinnäytetyö

Lokakuu 2018

Tekijät Otsikko	Angela Valkama Kia Åstrand Ammattiharjoittelun erot tilitoimistojen ja muiden yritysten tai organisaatioiden välillä
Sivumäärä Aika	61 sivua + 1 liite Lokakuu 2018
Tutkinto	Tradenomi
Tutkinto-ohjelma	Liiketalouden tutkinto-ohjelma
Suuntautumisvaihtoehto	Laskentatoimi
Ohjaaja	Lehtori Raija Olkkola
<p>Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää, millaisia eroja on siinä, suorittaako opintojensa aikaisen työharjoittelunsa tilitoimistossa vai jonkin muun yrityksen tai organisaation taloushallinnon tehtävissä. Tavoitteena oli löytää konkreettisia eroja harjoittelupaikkojen välillä, jotta niitä pystyisi vertailemaan keskenään sekä pohtimaan, mistä mahdolliset erot johtuvat.</p> <p>Tutkimustyyppinen opinnäytetyö toteutettiin kyselyn ja harjoitteluportaalin harjoitteluraporttien avulla. Kysely jaettiin Metropolia Ammattikorkeakoulun tradenomeille sekä tietylle kohderyhmälle Taloushallinnon tradenomit ry:n kautta, ja vastaajia oli yhteensä 38. Opinnäytetyömme kohderyhmä oli tradenomit sekä tradenomiksi opiskelevat henkilöt, jotka ovat suorittaneet harjoittelunsa taloushallinnon tehtävissä joko tilitoimistossa tai jossakin muussa yrityksessä tai organisaatiossa. Kyselyllä saimme monipuolisia vastauksia, mutta saatua tietoa tukemaan käytimme myöskin harjoitteluraportteja, jotta saisimme lisää dataa ja vertailutietoa työhön. Tutkimus toteutettiin pääasiallisesti kvalitatiivista, eli laadullista menetelmää käyttäen. Opinnäytetyön teoreettisessa viitekehyksessä kerrottiin Metropolia Ammattikorkeakoulun harjoitteluohjeista, ammattikorkeakoululaista sekä taloushallinnon työtehtävistä.</p> <p>Tutkimuksen avulla havaittiin, että eri harjoittelupaikkojen välillä löytyy selviä eroja, ja joidenkin kyselyn sekä harjoitteluraporttien erot ovat suuremmat kuin toisten. Suurimmat erot olivat harjoittelupaikan löytymisessä, perehdytyksessä, ohjaajien määrässä, palkkauksessa, työpaikkaeduissa, työtehtävien suunnitelmallisuudessa sekä harjoittelun kokonaistyytyväisyydessä.</p> <p>Tästä opinnäytetyöstä on hyötyä niille opiskelijoille, jotka hakevat työharjoitteluun joko tilitoimistoon tai jonkin muun yrityksen tai organisaation taloushallinnon tehtäviin. Opinnäytetyön tavoitteena oli, että opiskelijoiden olisi helpompi tehdä päätös siitä, suorittaako taloushallintoon liittyvän työharjoittelun tilitoimistossa tai jossakin muussa yrityksessä tai organisaatiossa.</p>	
Avainsanat	Työharjoittelu, tilitoimisto, yritys, muu organisaatio, harjoitteluraportti, kysely, tutkimus

Authors Title	Angela Valkama Kia Åstrand Differences in work placement completed in financial management duties either at an accounting company or another company or organization.
Number of Pages Date	61 pages + 1 appendice October 2018
Degree	Bachelor of Business Administration
Degree Programme	Economics and Business Administration
Specialisation option	Accounting and Finance
Instructor	Raija Olkkola, Senior Lecturer
<p>The purpose of this thesis was to compare the differences in the work placement completed at an accounting company as opposed to the placement at the financial management department of another company or organization. The aim was to find out concrete differences between the work placements in order to be able to compare them and to consider any reasons behind the differences.</p> <p>The thesis is a research type of a study, and it was accomplished using questionnaires and placement reports from the training portal of Metropolia Business school. The questionnaires were given to Metropolia University of Applied Sciences' Bachelor of Business Administration students, and also to a specific target group through "Taloushallinnon tradenomit ry.". We received a total of 38 answers to our questionnaires. The target group of our thesis was Bachelors of Business Administration and Bachelors of Business Administration students, who have completed the work placement in financial management duties either at an accounting company or another company or organization. Through the questionnaires, we received a wide range of answers, but we also got some information through the placement reports to support the information we got from the questionnaires. The study was carried out mainly as a qualitative research. The conceptual framework of our thesis consists of the practical training guidelines of Metropolia University of Applied Sciences, University of Applied sciences law and financial management duties.</p> <p>The study indicated that there are clear differences between work placements and that some differences are bigger than others. The biggest differences we found was in finding a work placement, the introduction, the number of instructors, the salary, the fringe benefits, organizing the tasks and the overall satisfaction of the work placement.</p> <p>The thesis will be useful for students who plan to complete the work placement in financial management duties either at an accounting company or another company or organization. The goal of this thesis was to make it easier for students to decide whether to do their financial management related work placement at an accounting company or another company or organization.</p>	
Keywords	Work placement, accounting company, company, other organization, placement report, questionnaire, research

Sisällys

1	Johdanto	1
1.1	Opiskelu tradenomiksi ja opintojen rakenne	1
1.2	Tavoitteet ja tutkimusongelma	3
1.3	Aiheen rajaus	4
1.4	Opinnäytetyön rakenne ja keskeiset käsitteet	4
2	Taloushallinnon työtehtävät sekä harjoitteluohjeet	6
2.1	Metropolia Ammattikorkeakoulun harjoitteluohjeet	7
2.2	Ammattikorkeakoululaki	7
2.3	Taloushallinnon työtehtävät	11
2.3.1	Taloushallinnon keskeiset tehtäväalueet	12
2.3.2	Tradenomit taloushallinnon työtehtävissä	13
3	Tutkimuksen toteuttaminen	14
3.1	Tutkimusmenetelmä ja tutkimuksen kohderyhmä	14
3.2	Tutkimuksen laatiminen	15
3.3	Kysymykset	16
4	Kyselyn tulokset ja niiden analysointi	19
4.1	Taustatiedot	19
4.2	Harjoitteluajan työtehtävät	22
4.2.1	Työtehtävät	23
4.2.2	Työtehtävien riittävyys	25
4.2.3	Henkilökohtaiset työtehtävät	26
4.2.4	Työtehtävien hyödyllisyys työelämää ajatellen	27
4.3	Edut harjoittelun aikana	27
4.4	Kokemukset harjoittelupaikasta sekä harjoittelupaikan hakemisesta.	28
4.4.1	Harjoittelupaikan hakeminen	29
4.4.2	Vapaa-ajan tapahtumat työpaikalla	31
4.4.3	Miten keskeiset asiat toteutuivat harjoittelun aikana	32
4.4.4	Työtehtäviin perehdytys	34
4.4.5	Tyytyväisyys harjoitteluun	36
4.5	Palkkaus harjoittelun aikana sekä työllisyysnäkökulmat	38
4.5.1	Palkkaus harjoittelun aikana	39
4.5.2	Työllistyminen sekä palkkaus harjoittelun jälkeen	40
5	Harjoitteluraporttien tutkiminen sekä vertailu	45

5.1	Harjoiteluportaali	45
5.2	Harjoittelupaikan hakeminen	46
5.3	Palkkaus harjoittelun aikana	48
5.4	Miten keskeiset asiat toteutuivat harjoittelun aikana	49
5.4.1	Opiskelijan kehittyminen harjoittelun aikana	50
5.4.2	Kuinka hyvin harjoittelu vastasi opiskelijan odotuksia	50
5.4.3	Omien osaamisten ja opintojen hyödyksi käyttäminen harjoittelun aikana	50
5.4.4	Harjoittelun onnistuminen	51
6	Lopputulokset	52
7	Opinnäytetyön arviointi	56
7.1	Työn luotettavuuden arviointi	56
7.2	Opinnäytetyöprosessin arviointi	57
7.3	Jatkotutkimusehdotukset	58
	Lähteet	60

Liitteet

Liite 1. Kyselyn kysymykset

1 Johdanto

Ammattikorkeakoulun liiketalouden opintoihin liittyvän työharjoittelun tullessa ajankohdaiseksi opiskelijat alkavat pohtia työpaikkoja, joissa työharjoittelu olisi mahdollista suorittaa. Harjoittelupaikkaa miettiessä opiskelijoiden olisi hyvä pohtia, millaisessa paikassa ja työympäristössä harjoittelunsa haluaa suorittaa. Hyviä kysymyksiä harjoittelupaikkaa valittaessa voivat olla muun muassa: Millaista työtä haluan tehdä? Missä työssä voisin kehittää osaamistani mahdollisimman paljon? Mitkä työtehtävät tukevat minua tulevaisuudessa, kun valmistun ja suuntaan työelämään? Mikä minua kiinnostaa? Olennaista ja tärkeää on kuitenkin se, että opiskelija pohtii tulevaa työharjoittelua ja lähtee hakemaan työharjoittelupaikkaa hyvissä ajoin. Hakuprosessi voi joissakin tapauksissa kestää pitkäänkin, joten tämän takia on tärkeää hakea työharjoittelupaikkaa hyvissä ajoin, jotta ammatillisesti mieluisa sekä sopiva paikka varmasti löytyisi.

Monet liiketalouden opiskelijat, jotka ovat valinneet suuntautumisvaihtoehdoksi laskentatoimen ja rahoituksen, hakevat työharjoitteluun erilaisiin taloushallinnon tehtäviin. Taloushallinnon tehtävissä voi työskennellä monessa erityyppisessä ympäristössä, kuten esimerkiksi tilitoimistossa tai jossakin muussa yrityksessä tai organisaatiossa. Olemme kuulleet, miten Metropolia Ammattikorkeakoulun liiketalouden opiskelijat, jotka ovat hakemassa taloushallintoon työharjoitteluun, miettivät kannattaako hakea tilitoimistoon vai jonkin muun yrityksen tai organisaation taloushallinnon tehtäviin työharjoitteluun. Mielenkiintomme aiheita kohtaan heräsi niin paljon, että päätimme tehdä opinnäytetyön, joka käsittelee taloushallinnon työharjoittelua. Tässä opinnäytetyössä vertailemme siis työharjoittelupaikkoja keskenään, mitkä ovat ammattiharjoittelun erot riippuen siitä, suorittaako ammattiharjoittelun joko tilitoimistossa tai jossakin muussa yrityksessä tai organisaatiossa.

1.1 Opiskelu tradenomiksi ja opintojen rakenne

Tradenomi on alemman korkeakoulututkinnon suorittanut opiskelija, ja tradenomiksi voi opiskella 21 ammattikorkeakoulussa Suomessa (Tradenomiliitto). Vaikka suurin osa opinnäytetyömme kyselyyn vastanneista opiskelevat tai ovat opiskelleet Metropolia Ammattikorkeakoulussa, keskityimme tässä opinnäytetyössä kuitenkin tradenomiopiskelijoi-

hin sekä alumneihin yleisellä tasolla. Emme tutkineet ainoastaan Metropolia Ammattikorkeakoulun käyneitä tradenomeja vaan analysoimme myös ne tutkimusvastaukset, jotka olivat antaneet ne tradenomit, jotka ovat suorittaneet opintonsa muualla. Tämän opinnäytetyön pääpaino on kuitenkin Metropolia Ammattikorkeakoulussa, sillä olemme opintojemme kautta päässeet tutustumaan Metropolia Ammattikorkeakoulun harjoittelukäytänteisiin. Jaoimme myös kyselyämme suurimmaksi osaksi Metropolia Ammattikorkeakoulun opiskelijoille, mutta myös muiden koulujen alumniin ja opiskelijoiden oli mahdollista vastata kyselyyn.

Liiketalouden tradenomin opintojen yleinen tutkinto-ohjelmalaajuus on 210 opintopistettä. Näihin opintopisteisiin sisältyy 30 opintopistettä harjoittelua. (Valtioneuvoston asetus ammattikorkeakouluista 2014.) Metropolia Ammattikorkeakoulussa opintopisteet jakautuvat kolmeen eri osa-alueeseen, joista 165 pistettä tulee opinnoista, 30 harjoittelusta ja 15 opinnäytetyöstä. Opintojen ensimmäisenä vuonna opiskelijat suorittavat kaikille pakolliset yhteiset opinnot, joissa käydään läpi markkinointia, esimiestyötä sekä laskentatoimea ja rahoitusta. Toisen vuoden aikana opiskelijat saavat valita suuntautumisvaihtoehdoksi markkinoinnin, esimiestyön ja työyhteisön kehittämisen tai laskentatoimen ja rahoituksen. Sen lisäksi opiskelija suorittaa kymmenen opintopisteen innovaatioprojektin ja viiden opintopisteen edestä vapaasti valittavia opintoja, joista yhden on oltava vieras kieli. (Metropolia Ammattikorkeakoulu.)

Kolmannen vuoden aikana opiskelijalla on mahdollisuus valita kaksi 15 opintopisteen pakettia, joista toisen on liityttävä omaan suuntautumisvaihtoehtoon ja toinen on vapaasti valittavissa. Sen lisäksi kolmantena vuonna opiskelijan tulee suorittaa kymmenen opintopisteen edestä vapaasti valittavia opintoja. Saman lukuvuoden puolivälissä opiskelijan olisi suotavaa aloittaa opinnäytetyön työstäminen, jolle on varattu aikaa vuosi. (Metropolia Ammattikorkeakoulu.)

Seuraavassa kuviossa numero yksi on laskentatoimen ja rahoituksen tradenomiopiskelijan tutkintorakenne, josta huomaa, miten opintopisteet jakautuvat minäkin lukukautena. Kuten kuvioista näkyy, opinnot kestävät kolmen ja puolen vuoden ajan. Yksi lukuvuosi sisältää kaksi lukukautta, kevään ja syksyn. (Metropolia Ammattikorkeakoulu.) Vaikka opintojen jakautuminen on suunniteltu todella tarkasti, niiden joustaminen ei ole opiskelijoiden mukaan täysin mahdotonta. Jos opiskelijan tavoitteena on saada opinnot päätökseen lyhyemmässä ajassa, niin opintojen kirittäminen on myöskin mahdollista.

Metropolia Ammattikorkeakoulun liiketalouden tutkinto-ohjelman rakenne, laskenta ja rahoitus, päiväopetus	
Syksy 1 – Kevät 1	65 opintopistettä yhteisiä opintoja.
Syksy 2 - Kevät 2	45 opintopistettä suuntautumisopintoja, 10 opintopistettä innovaatioprojekti ja 5 opintopistettä vapaasti valittavia opintoja.
Syksy 3 – Kevät 3	2 x 15 opintopistettä vapaasti valittava opintokokonaisuus, joista toinen liittyy suuntautumisvaihtoehtoon, 10 opintopistettä vapaasti valittavia opintoja ja 10 opintopistettä opinnäytetyön suunnittelu sekä toteutus.
Syksy 4	30 opintopistettä ammattiharjoittelu. 5 opintopistettä opinnäytetyön raportointi ja kypsyysnäyte.

Kuvio 1. Kuviossa on Metropolia Ammattikorkeakoulun liiketalouden tutkinto-ohjelman rakenne laskennan ja rahoituksen päiväopiskelijan näkökulmasta.

Liiketalouden tutkinto-ohjelman ammattiharjoittelun voi ajoittaa joko kolmannen vuoden keväälle tai miten sen saa parhaiten sovitettua opintojen ohella omiin aikatauluihin. Metropoliaassa monet opiskelijat ovat suorittaneet harjoittelunsa myös loma-aikoihin, kuten esimerkiksi kesäisin. Harjoittelun voi suorittaa kokonaan ammattiharjoitteluna, josta saa 30 opintopistettä, joka vastaa 20 työviikkoa tai 800 tuntia, jos harjoittelun suorittaa osaaikaisena työnä. Mikäli harjoittelun suorittaa kokonaan ammattiharjoitteluna, harjoittelun tulee liittyä jotenkin valittuun suuntautumisvaihtoehtoon. Harjoittelu on mahdollista suorittaa myös kahdessa osassa, jolloin 15 opintopistettä koostuu ammattiharjoittelusta ja toiset 15 opintopistettä perusharjoittelusta, jonka opiskelija voi hyväksilukea tehdystä työstä, joka on liittynyt jollakin tavalla liiketalouden alaan. (Metropolia Ammattikorkeakoulu, OMA.) On siis opiskelijan päätettävissä, miten ja missä harjoittelu suoritetaan.

1.2 Tavoitteet ja tutkimusongelma

Opinnäytetyömme keskittyy laskennan ja rahoituksen suuntautumisvaihtoehdon opiskelijoiden ammattiharjoitteluun. Tarkoituksemme on selvittää kyselyiden ja harjoitteluraporttien analysoinnin avulla, millaisia eroja on siinä, suorittaako harjoittelunsa tilitoimistossa vai jonkin muun yrityksen tai organisaation taloushallinnon tehtävissä. Mielenkiinto aiheeseen on syntynyt koulumme opiskelijoiden kesken käytyjen keskustelujen perusteella sekä omista hyvin erilaisista kokemuksista, jotka olemme saaneet vuoden 2018 alussa suorittaessamme työharjoittelumme. Emme siis tee opinnäytetyötä työnantajalle tai toimeksiantajalle, vaan työmme perustuu täysin mielenkiintoomme aiheita kohtaan. Koko harjoitteluprosessi ja kokemuksemme ovat olleet keskenään erilaisia, joten tuntui luonnolliselta tehdä opinnäytetyö yhdessä tästä aiheesta.

Vastaamme tässä opinnäytetyössä tutkimusongelmaan tutkimuskysymysten ja alakysymysten avulla. Käyttämämme kysymykset ovat: Mitkä ovat harjoitteluajan työtehtävät? Mitkä ovat harjoittelijan edut harjoittelupaikassa? Millaiset kokemukset harjoittelijalla on harjoittelupaikasta sekä harjoittelupaikan hakemisesta? Millaiset työllisyysnäkymät sekä millainen palkkaus harjoittelijalla on harjoittelun aikana? Tavoitteenamme on, että opiskelijoiden olisi tämän opinnäytetyön luettuaan helpompi tehdä päätös siitä, suorittaako taloushallintoon liittyvän työharjoittelun tilitoimistossa tai jossakin muussa yrityksessä tai organisaatiossa.

1.3 Aiheen rajaus

Heti opinnäytetyön suunnitteluvaiheessa rajasimme aiheen koskemaan ainoastaan tilitoimistoissa tai muissa yrityksissä tai organisaatioissa suoritettuja taloushallinnon työharjoitteluita. Rajasimme pois ne opiskelijat ja alumnit, joiden työtehtävät harjoittelun aikana koskivat tilintarkastusta. Tämä opinnäytetyö on tutkimuksellinen työ, johon olemme keränneet aineistoa kyselyn avulla sekä hyödyntäneet harjoitteluportaalin harjoitteluraportteja.

Hyödynsimme kyselyn jakamisessa useita eri kanavia, sillä kyselyämme jaettiin muun muassa Taloushallintoalan tradenomit ry:n taloushallinnon harjoittelun vuosina 2016–2017 aikana suorittaneille alumneille. Koulumme lehtori Raija Olkkola sekä koulutussuunnittelija Mari Ruppenen jakoivat kyselymme koulumme laskentatoimen ja rahoituksen opiskelijoille. Otimme myös itse yhteyttä eri yrityksiin ja pyysimme heitä jakamaan työntekijöilleen kyselymme. Tarkoituksemme oli saada mahdollisimman paljon ja laajasti vastauksia, jotta opinnäytetyöstä saisi kattavan.

1.4 Opinnäytetyön rakenne ja keskeiset käsitteet

Opinnäytetyömme koostuu seitsemästä osasta. Johdannossa kerromme aluksi lyhyesti työmme taustat, tavoitteet, tutkimusongelmat sekä hieman käytetystä tutkimusmenetelmästä. Lisäksi kerromme, mitkä opinnäytetyömme keskeiset käsitteet ovat. Opinnäytetyömme toisessa luvussa kerromme Ammattikorkeakoululaista sekä taloushallinnon työtehtävistä. Kerroimme taloushallinnon työtehtävistä, jotta lukija pystyy ymmärtämään opinnäytetyössämme käsiteltävät asiat. Kolmannessa luvussa kerromme tutkimuk-

semme toteuttamisesta, eli muun muassa laajemmin mitä tutkimusmenetelmää käytimme, mikä oli tutkimuksemme kohderyhmä ja mitä kysymyksiä valitsimme käytettäväksi kyselyssämme. Näiden taustatietojen jälkeen pääsemme analysoimaan tutkimiamme asioita, ja kerromme ensin neljännessä luvussa tutkimuksemme tulokset ja tämän jälkeen viidennessä luvussa harjoitteluraporttien tutkimisesta ja vertailusta saadut tulokset. Kuudennessa luvussa analysoimme opinnäytetyömme lopputulokset, ja viimeisessä, eli seitsemännessä luvussa arvioimme vielä opinnäytetyömme luotettavuuden sekä kerromme lyhyesti jatkotutkimusehdotukset.

Opinnäytetyömme keskeiset käsitteet ovat kysely, työharjoittelu, harjoitteluraporttien analysointi, tilitoimisto sekä yritys tai muu organisaatio. Nämä käsitteet auttavat ymmärtämään sitä, mitä tulemme opinnäytetyössämme eniten käsittelemään.

Kysely on keskeinen osa opinnäytetyötämme, sillä suurin osa opinnäytetyömme faktoista pohjautuu kahdesta kyselylomakkeesta saatuihin vastauksiin. Kyselyjä teimme siis 2, joista toinen jaettiin opiskelijoille, sekä toinen alumneille. Kyselyjä laatiessa pyrimme miettimään, millaisia kysymyksiä meidän tulisi kysyä vastaajilta, jotta saisimme mahdollisimman laajasti sekä tarkasti vastaukset tutkimuskysymyksiimme.

Työharjoittelu on keskeinen käsite opinnäytetyössämme, sillä koko opinnäytetyömme liittyy siihen, millaisia eroja työharjoittelussa on riippuen siitä, suorittaako harjoittelun joko tilitoimistossa tai jossakin muussa yrityksessä tai organisaatiossa. Työharjoittelun tavoitteena on opiskelijan perehdyttäminen työelämäään, harjoitteluyritykseen sekä sen liiketoimintaan. Työharjoittelun tarkoituksena on muun muassa, että opiskelija syventää taitojaan sekä osaa soveltaa käytäntöön oppimiaan tietoja. Näiden kaikkien lisäksi työharjoittelun tärkeänä tavoitteena on myös tuoda tradenomiopiskelijalle työkokemusta liikelähtöisyyden alalta. (Metropolia Ammattikorkeakoulu, OMA 2016.)

Harjoitteluraporttien analysointi on opinnäytetyössämme keskeinen käsite, sillä luvussa 5 analysoimme harjoitteluraporttien harjoitteluraportteja. Harjoitteluraportteista emme saaneet vastauksia kaikkeen mitä tutkimme, joten päätimme ottaa harjoitteluraportit ainoastaan kyselyjen tueksi. Harjoitteluraportteja analysoidessa käytimme menetelmänä sisällönanalyysia. Sisällönanalyysissä aineistoa on tarkoitus tutkia eritellen, yhtäläisyyksiä sekä eroja tiivistäen ja etsien. Sisällönanalyysissä tutkittavat tekstit voivat olla oikeastaan mitä vain, kuten esimerkiksi haastatteluita, päiväkirjoja, kirjoja ja keskusteluita. (KvaliMOTV.)

Tilitoimisto on taloushallinnollinen yritys, jonka tehtävänä on noudattaa toimiessaan suomalaista lainsäädäntöä. Tilitoimistot palvelevat asiakkaita eri tavoin. Tilitoimiston ja asiakkaan välistä yhteistyötä kuvaa parhaiten luottamuksellinen ilmapiiri, jota ilman yhteistyö ei onnistu. Tilitoimiston henkilöstö on velvollinen pitämään tietoon tulleet eri asiakkaita koskevat liikesalaisuudet sekä muut luottamukselliset tiedot salassa. (Tilitoimistoja.fi.) Tilitoimiston palvelut voi jakaa neljään osaan, jotka ovat tilinpäätös ja juokseva kirjanpito, palkanlaskenta, kokonaisvaltainen liikekirjanpidon eli ulkoisen laskennan palvelu sekä sisäinen laskenta eli johdon laskentatoimi (Taloushallintoliitto b).

Muulla yrityksellä tai organisaatiolla tarkoitetaan opinnäytetyössämme jotakin yritystä tai organisaatiota, jossa opiskelija on suorittanut taloushallintoon liittyvän harjoittelun, kun kyse on jostain muusta yrityksestä tai organisaatiosta kuin tilitoimistosta. Yrityksiä ovat esimerkiksi ammatin- ja liikkeenharjoittajat, jotka toimivat omalla nimellä tai rekisteröidyllä toiminimellä, oikeushenkilöt sekä julkiset rahoituslaitokset ja valtion liikelaitokset (Tilastokeskus).

2 Taloushallinnon työtehtävät sekä harjoitteluohjeet

Työnantajat haluavat palkata huippuosaajan, jolla on kyky hallita laajoja kokonaisuuksia, oikea asenne työtä kohtaan sekä tarpeeksi motivaatiota hoitaa työnsä todella hyvin. Opiskelijat puolestaan haluavat löytää itselleen sopivimman työpaikan, jossa pääsee kehittymään ja etenemään, jossa on reilu pomo, luotettavat työkaverit sekä yhteneväinen arvomaailma ja joustoja. (Piha & Poussa 2012, 141.)

Opiskelija valitsee yleensä harjoittelupaikan niin, että se tukee hänen omia mielenkiinnon kohteitaan sekä osaamistaan. Harjoittelupaikka kannattaa kuitenkin valita siten, että se tukisi koulussa opittuja asioita. Sen tulisi myös mahdollistaa opiskelijan oppia työtä käytännössä sekä päästä hyödyntämään asioita, joita opiskelija jo osaa. Opiskelijan olisi hyvä tutustua Metropolia Ammattikorkeakoulun OMA:n harjoitteluohjeisiin ennen harjoittelua, jotta hän saisi selkeän kokonaiskuvan harjoitteluprosessista. Metropolia Ammattikorkeakoulun liiketalouden opiskelijan on hyvä liittyä OMA:ssa MBS-ammattiharjoittelu - work placement -työtilaan, johon on lisätty ohjeiden lisäksi erilaisia työharjoittelu- sekä työpaikkailmoituksia.

2.1 Metropolia Ammattikorkeakoulun harjoitteluohjeet

Työharjoittelun tehtävänä on antaa opiskelijalle mahdollisuus perehtyä alan työtehtäviin sekä päästä soveltamaan koulussa opittua teoriaa käytännössä. Opiskelijan näkökulmasta on tärkeää, että oppilaitos antaa harjoitteluohjeet, joista käy selvästi ilmi harjoittelun tarkoitus, tavoitteet sekä muu oleellinen tieto, kuten esimerkiksi harjoittelun ajankohta, harjoittelun raportointi ja opintotuki harjoittelun aikana. Metropolia Ammattikorkeakoulun liiketalouden koulutusohjelmalla on opiskelijan ohjeiden lisäksi työnantajaohjeet työnantajaa tai toimeksiantajaa varten. Kyseisissä ohjeissa kerrotaan koulutusohjelman asettamat tavoitteet sekä vaatimukset, ja kerrotaan työnantajan vastuusta työharjoittelun aikana sekä työharjoittelun tarkoitus. Työnantajaohjeiden mukaan työharjoittelun tarkoituksena on antaa opiskelijalle työkokemusta opiskeltavalta alalta, sekä ylipäättänsä tietoa ja kokemusta työelämästä. Harjoittelun voi suorittaa joko palkattomana, jolloin solmitaan kolmikantainen harjoittelusopimus työnantajan, opiskelijan sekä ammattikorkeakoulun kanssa tai palkallisena, jolloin kyse on määräaikaisesta työsuhteesta. (Metropolia Ammattikorkeakoulu.)

Työnantajan tulee tarjota opiskelijalle monipuolista ja opintoja tukevaa liiketalouden alan työtä. Harjoittelun sisällöstä ja harjoittelun aikaisista tavoitteista tulee sopia ennen harjoittelun alkua. Harjoitteluaikana työnantajan tulee tutustuttaa opiskelija työpaikan työtehtäviin, käytänteisiin sekä työympäristöön, ja antaa opiskelijalle mahdollisuus tutustua muun muassa oman ammattialansa vaatimuksiin sekä työolosuhteisiin. Harjoittelun tavoitteena on antaa opiskelijan soveltaa käytännön työelämässä koulussa opittua teoriaa sekä lisätä opiskelijan työelämän kontakteja, ja mahdollisesti auttaa opiskelijaa työllistymään valmistumisen jälkeen. (Metropolia Ammattikorkeakoulu.)

2.2 Ammattikorkeakoululaki

Ammattikorkeakoululaissa on huomioitu korkeakoulututkinto kokonaisuutena, ja laki koskee ammattikorkeakouluja sekä yliopistoja, jotka keskenään muodostavat korkeakoululaitoksen (Ammattikorkeakoululaki 2014, 2 §). Työharjoittelulle ei ole omaa lukua laissa, mutta harjoittelusta puhutaan kuitenkin useammassa luvussa ja pykälässä. Työharjoittelu mainitaan luvun 6 pykälissä 26, 33, 34, 36, 39 sekä luvun 10 pykälässä 65. Tässä luvussa kerromme lyhyesti mistä ammattikorkeakoululain eri luvut kertovat. Tämä opin-

näytetyö kertoo ammattikorkeakoulun opiskelijoiden harjoittelusta, joka pohjautuu ammattikorkeakoululakiin, joten on siis hyvä tiedostaa, mitä ammattikorkeakoululaki pitää sisällään.

Ammattikorkeakoululain ensimmäinen luku kertoo yleisistä säännöksistä. Yleiset säännökset koostuvat soveltamisalasta, ammattikorkeakoulujen asemasta koulutusjärjestelmässä, ammattikorkeakoulu yhteisöstä, tehtävistä, oikeushenkilöasemista sekä yhteistyöstä toimintaympäristön kanssa. Ammattikorkeakoululain mukaan ammattikorkeakoulun tarkoitus on antaa työelämän ja sen kehittämisen vaatimukseen sekä tutkimukseen, sivistyksellisiin sekä taiteellisiin lähtöasemiin perustuvaa opetusta ammatillisiin asiantuntijatehtäviin sekä myös antaa tukea opiskelijan ammatilliseen kasvuun. Yleisten säännösten mukaan ammattikorkeakouluosakeyhtiön toiminnan tarkoituksena ei saa olla voiton tavoittelu, eikä se saa myöskään jakaa osakkeenomistajalle osinkoa. (Ammattikorkeakoululaki 2014, 1 luku.)

Ammattikorkeakoululain toinen luku kertoo ammattikorkeakoulun toimiluvasta ja toimiehdoista. Toinen luku koostuu kahdesta pykälästä, toimiluvasta sekä koulutustehtävistä, joka koostuu edelleen opetusyhteistyöstä ja koulutuksen siirrosta. Ammattikorkeakoulutoiminta vaatii toimiluvan toimiakseen, ja tämän toimiluvan myöntää valtioneuvosto. Jotta toimilupa voidaan myöntää, on ammattikorkeakoulun täytettävä tietyt kriteerit. Näitä kriteerejä ovat muun muassa se, että ammattikorkeakoulu tarjoaa sen vaatiman koulutustarpeen. Toimiluvassa määrätään muun muassa ammattikorkeakoulun nimi, oikeudesta järjestää ammattikorkeakoulujen ja ammatillisen koulutuksen opettajille sekä opettajiksi pyrkiville tarpeellista opettajankoulutusta ammattikorkeakoulussa sekä opetus- ja tutkintokieleksi suomi tai ruotsi. (Ammattikorkeakoululaki 2014, 2 luku.)

Ammattikorkeakoululain kolmannessa luvussa puhutaan opetuksesta, tutkinnoista sekä tutkimus- ja kehittämistoiminnasta. Kolmas luku jakautuu edelleen kuuteen pykälään, joista pykälät 11 ja 13 jakautuvat edelleen molemmat yhteen alapykälään. Ammattikorkeakoulussa suoritettavassa opetuksessa on noudatettava koulutuksen sekä opetuksen järjestämisestä määrättyjä säännöksiä ja määräyksiä. Ammattikorkeakoulussa voidaan järjestää sille myönnetyn toimiluvan rajoissa korkeakoulututkintoon valmistavan opetuksen ja ammatillisen opettajankoulutuksen lisäksi muun muassa erikoistumiskoulutusta, avointa ammattikorkeakouluopetusta sekä täydennyskoulutusta. (Ammattikorkeakoululaki 2014, 3 luku.)

Ammattikorkeakouluissa on mahdollista suorittaa sekä ammattikorkeakoulututkintoja että ylempiä ammattikorkeakoulututkintoja, jotka ovat tarkoitettu suoritettaviksi korkeakoulututkinnon jälkeen. Luvun 3 12 §:ssä kerrotaan myös, että ammattikorkeakoulututkintoon ja ylempään ammattikorkeakoulututkintoon valmistava opetus ja opiskelijoiden valintaan liittyvät valintakokeet ovat opiskelijalle maksuttomia, mutta muuhun kuin suomen- tai ruotsinkieliseen opetukseen hakevilta voidaan periä jotakin maksuja. Ammattikorkeakoululain kolmannessa luvussa 14 §:ssä kerrotaan, että ammattikorkeakoulun tehtävänä on päättää opetussuunnitelmasta, ja että ammattikorkeakoulututkintoon valmistavien opintojen on oltava pituudeltaan vähintään kolmen sekä enintään neljän lukuvuoden päätoimisia opintoja. (Ammattikorkeakoululaki 2014, 3 luku.)

Ammattikorkeakoululain neljäs luku koostuu seitsemästä pykälästä, ja siinä kerrotaan ammattikorkeakoulun organisaatiosta. Ammattikorkeakoulun toimielimiä ovat hallitus, vähintään yksi tutkintolautakunta tai muu toimielin sekä rehtorina toimiva toimitusjohtaja. Kaikille toimielimille on määrätty tehtävät ammattikorkeakoululaissa. (Ammattikorkeakoululaki 2014, 4 luku.) Ammattikorkeakoululain viidennessä luvussa kerrotaan henkilöstöstä ja hallintokielestä, ja se koostuu kolmesta pykälästä. Ammattikorkeakoulussa toimivat yliopettajat, lehtoreita sekä muita opetus- ja tutkimushenkilöitä. Ammattikorkeakoulussa työskentelevään henkilöstöön ja toimielimeen sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säädöksiä, kun hän suorittaa kyseisessä laissa tarkoitettuja tehtäviä. Ammattikorkeakoulun hallintokielenä käytetään sen toimiluvassa määrättyä opetus- ja tutkintokieltä. (Ammattikorkeakoululaki 2014, 5 luku.)

Ammattikorkeakoululain kuudennessa luvussa käsitellään opiskelua ammattikorkeakoulussa sekä opiskelijoita, ja luku pitää sisällään 17 pykälää. Opiskelijavalintoja koskeva pykälä 28 sekä opiskeluoikeutta koskeva pykälä 30 jakautuvat alapykäliin, joissa käsitellään laajemmin pykälien sisältöä. Luvun pykälillä käsitellään opiskelijavalintoja, kelpoisuutta ammattikorkeakouluopintoihin, opiskeluoikeutta, opintosuoritusten arviointia ja opintojen hyväksilukemista, opiskeluoikeuden peruuttamista sekä opiskelijakuntaa. (Ammattikorkeakoululaki 2014, 6 luku.)

Ammattikorkeakoululain pykälässä 26 mainitaan, että opiskelijaksi ei voida ottaa sellaista ihmistä joka ei ole terveydentilaltaan tai toimintakyvyltään kykenevä harjoitteluun. Pykälässä 33 todetaan, että opiskeluoikeus voidaan peruuttaa, mikäli opiskelija on vaarantanut jatkuvasti tai vakavasti opinnoissaan toisen henkilön terveyttä tai turvallisuutta ja osoittautunut soveltumattomaksi toimimaan harjoittelussa. Pykälän 36 mukaan

opiskelijan toimitettava ammattikorkeakoulun pyynnöstä ote rikosrekisteristä, jos harjoittelun työtehtävät liittyvät olennaisesti työskentelyyn alaikäisten lasten kanssa. (Ammattikorkeakoululaki 2014, 6 luku.)

Ammattikorkeakoululain kuudennen luvun, pykälän 36 mukaan ammattikorkeakoulu voi vaatia opiskelijaa esittämään huumausainetestiä koskevan todistuksen, mikäli on aihetta epäillä, että opiskelija on huumausaineiden vaikutuksen alaisena opintoihin kuuluvassa harjoittelussa. Huumausaineiden käytön testaus on myös silloin välttämätöntä, jos opiskelija toimii sellaisissa tehtävissä huumeiden vaikutuksen alaisena tai huumeista riippuvaisena, joissa on mahdollisuus muun muassa harjoittelupaikan hallussa olevien huumausaineiden laittomaan kauppaan. Pykälässä 39 puolestaan kerrotaan menettelystä opiskeluoikeuden peruuttamista koskevassa sekä kurinpitoasiassa, joissa voivat toimia rehtori, opettaja sekä harjoittelupaikan ohjaaja yhdessä tai erikseen. (Ammattikorkeakoululaki 2014, 6 luku.)

Ammattikorkeakoululain seitsemäs luku pitää sisällään 12 pykälää, joissa kerrotaan ammattikorkeakoulun ohjauksesta sekä rahoituksesta. Luvussa puhutaan muun muassa ammattikorkeakoulun toiminnan tavoitteiden asettamisesta, avataan valtion antaman rahoituksen määräytymisperusteita, kerrotaan milloin toiminnan rahoitus maksetaan sekä millä perusteilla rahoituksen maksatus voidaan keskeyttää. Luvun pykälissä on kerrottu millaisissa tilanteissa saatu rahoitus tulisi palauttaa takaisin, ja on myöskin kerrottu takaisin perityn tai palautettavan rahoituksen koroista ja viivästyskoroista. (Ammattikorkeakoululaki 2014, 7 luku.)

Kahdeksas luku käsittelee kolmen pykälän verran ammattikorkeakoulun taloutta, eli kirjanpitoa ja tilikautta, liiketoimintaa koskevia tietoja sekä sitä, että tilinpäätös liitetietoineen sekä toimintakertomus ovat julkisia asiakirjoja. (Ammattikorkeakoululaki 2014, 8 luku.)

Ammattikorkeakoululain yhdeksännessä luvussa on neljä pykälää, joissa käsitellään muutoksenhakua, eli esimerkiksi sitä miten opiskelija saa vaatia oikaisua opiskelijaksi ottamista tai opiskeluoikeuden menettämistä koskevaan päätökseen. Luvussa on myös kerrottu opiskeluoikeuden peruuttamista sekä kurinpitoa koskevan päätöksen täytäntöönpanosta, missä tilanteissa ammattikorkeakoulun antamaan päätökseen ei saa ja milloin saa hakea muutosta valittamalla. (Ammattikorkeakoululaki 2014, 9 luku.)

Ammattikorkeakoululain viimeisessä, eli kymmenennessä luvussa käsitellään erilaisia säädöksiä. Luvun pykälä ovat muun muassa laadun arviointi, ammattikorkeakoulujen

yhteistyö sekä ruotsinkielisen korkeakouluopetuksen yhteensovittaminen. Luvun viimeisessä pykälässä on kerrottu, että tämä ammattikorkeakoululaki on astunut voimaan 1.1.2015. (Ammattikorkeakoululaki 2014, 10 luku.) Seuraavassa kuviossa numero kaksi voimme nähdä Ammattikorkeakoululain kaikki 10 lukua.

1. Yleiset säännökset	
2. Ammattikorkeakoulun toimilupa ja toimiehdot	
3. Opetus, tutkinnot sekä tutkimus- ja kehittämistoiminta	
4. Organisaatio	
5. Henkilöstö ja hallintokieli	
6. Opiskelu ammattikorkeakoulussa ja opiskelijat	
7. Ammattikorkeakoulun ohjaus ja rahoitus	
8. Ammattikorkeakoulun talous	
9. Muutoksenhaku	
10. Erinäiset säädökset.	

Kuvio 2. Ammattikorkeakoululain luvut (Ammattikorkeakoululaki 2014).

2.3 Taloushallinnon työtehtävät

Taloushallinnon tehtävänä on palvella yrityksen, viraston tai jonkun muun organisaation päivittäistä toimintaa sekä auttaa haluttuun tavoitteeseen pääsemistä. Taloushallinto on merkittävä asia jokaisen yrityksen ja organisaation toiminnassa, ja se huolehtii taloudellisten resurssien hallinnoinnista ja myös siitä, että se täyttää osaltaan lakisääteiset velvoitteet. Taloushallinnon alan työtehtävät ovat monipuolisia ja laajoja, joten alasta kiinnostuneilla on paljon valinnanvaraa. Taloushallinnon työtehtäviä voivat olla esimerkiksi kirjanpito, palkanlaskenta, laskentatoimi, tilintarkastus, reskontran hoitaminen sekä veroneuvonta. Lisäksi taloushallinnon tehtävänä on tuottaa johdolle tietoa talouteen liittyvistä asioista helpottaakseen päätöksentekoa sekä toiminnan ohjausta. Taloushallintoa hoidetaan muun muassa tilitoimistoissa sekä yritysten omilla taloushallinnon osastoilla,

mutta nykypäivänä yritykset ja muut organisaatiot ulkoistavat taloushallintonsa yhä useammin tilitoimistoille hoidettavaksi. Tämä mahdollistaa muun muassa sen, että yritys tai muu organisaatio voi keskittyä omaan liiketoimintaansa paremmin. (Ammattinetti 2018a.)

2.3.1 Taloushallinnon keskeiset tehtäväalueet

Niin kuin jo aikaisemmin kerroimme luvussa 2, taloushallinnon alan työtehtäviä on paljon, ja ne ovat hyvin monipuolisia sekä laajoja. Yksi tärkeä taloushallintoon kuuluva työtehtävä on kirjanpito, jonka suorittaa yleensä kirjanpitäjä. Kirjanpidon tarkoituksena on merkitä muistiin yrityksen talousprosessin rahamääräiset tapahtumat, joita käytetään yrityksessä erilaisissa tarkoituksissa sekä rahoittajan että johdon laskentatoimissa (Ihantola & Leppänen 2004, 10). Kirjanpito toteutetaan yleensä erilaisten tietojärjestelmien avulla, joiden seurauksena syntyy erilaisia lakisääteisiä raportteja kuten tuloslaskelma, tasekirja, liitetiedot, rahoituslaskelma sekä toimintakertomus (Summarum Media Oy). Tilikaudelta tehdään laskelma ja raportti yrityksen talouden kehittymisestä sekä taloudellisesta tilanteesta tilinpäätöstilanteesta, ja tätä kutsutaan tilinpäätökseksi. Sekä kirjanpidon että tilinpäätöksen perustana on kirjanpitolaki ja -asetus sekä hyvä kirjanpitolapa. (Ammattinetti 2018a.)

Palkanlaskijan tehtävänä on laskea työntekijöiden palkat. Lisäksi palkanlaskija hoitaa erilaisia tilityksiä, asiakirjoja ja tilastoja sekä palkoista tehtäviä lakisääteisiä vähennyksiä, kuten esimerkiksi ennakonpidätykset, eläkevakuutusmaksut sekä työttömyyskassamaksut. Hän käsittelee myös luontaisedut, henkilökuntaedut, matkakustannusten korvaukset, vuosilomarapalkat, lomakorvaukset, lomarahat sekä palkkaan tulevat lisät. Palkanlaskijan tulee olla tarkka, huolellinen, järjestelmällinen, hyvämuistinen sekä palvelualtis. (Ammattinetti 2018b.)

Tilintarkastajan tehtävänä on yhteisöjen sekä säätiöiden kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon lakisääteinen tarkastus. Tilintarkastus on suoritettava erikseen joka tilikaudelta. Kun tilintarkastaja on suorittanut tilintarkastuksen, hän tekee vielä tilintarkastuskertomuksen. (Suomen tilintarkastajat ry. a.) Tilintarkastuskertomuksesta saadun luottamuksen sekä varmuuden lisäksi muun muassa tarkastettavan yhteisön johto, omistajat sekä sidosryhmät hyötyvät tilintarkastuksesta. Tilintarkastuksesta säädetään tilintarkastus-

laissa, mutta myös muissa yhteisöjä koskevissa laeissa, yhtiöjärjestyksissä, yhtiösopimuksessa tai säännöissä. (Suomen tilintarkastajat ry. b.) Tilintarkastuksen voi suorittaa joko HT-, KHT- tai JTH-tilintarkastaja (Taloushallintoliitto a).

Yrityksen tai organisaation varojen sekä rahojen käyttöä ohjataan taloussuunnittelulla. Taloussuunnittelun pohjana toimivat toteutuneet tulokset, taloudellinen tilanne sekä tulevan toimikauden tavoitteet. Budjettiin sisältyy tulojen ja menojen arvio, joka tehdään esimerkiksi vuoden ajaksi yhdellä kertaa. Budjetti kertoo käytettävissä olevan rahamäärän, jota voidaan käyttää hankintoihin ja investointeihin. Yksi taloushallinnon tärkeimmistä tehtävistä on tiedon tuottaminen yrityksen tai organisaation taloudellisesta tilanteesta johdolle sekä omistajille. Tietoa voidaan tuottaa esimerkiksi yritysten tilinpäätösten sekä pörssiyritysten osavuositarkastusten perusteella. Yrityksen tai organisaation taloudellinen tilanne kiinnostaa myös muun muassa sijoittajia, verottajaa sekä mediaa. Yrityksen tai organisaation tuloslaskelmasta voidaan päätellä toiminnan kannattavuus, eli muun muassa sitä, pystyykö yritys kattamaan menot tuloillaan. (Ammattinetti 2018a.)

Reskontra on osa kirjanpitoa, jossa yrityksen tapahtumat ovat lueteltuina. Tarkemmin sanottuna ostoreskontrassa on lueteltuna saapuneet laskut sekä niiden maksut, eli ostovelat, kun taas myyntireskontrassa on lueteltuna lähetetyt laskut sekä niiden suoritukset, eli myyntisaamiset. Tapahtumat, jotka kirjataan osto- ja myyntireskontraan, viedään myös kirjanpidon eri tileille, mutta maksujen ja saatavien suoritusten seuranta tapahtuu reskontran kautta. (Visma.) Lisäksi taloushallinnon keskeisiin tehtäväalueisiin kuuluu muita erittäin tärkeitä palveluita. Näitä ovat esimerkiksi kustannusseuranta, arvonlisäveron valvontailmoitukset, työnantajailmoitukset ja veroilmoitusten laatiminen. (Ammattinetti 2018a.)

2.3.2 Tradenomit taloushallinnon työtehtävissä

Tradenomit työskentelevät monella eri sektorilla, mutta suurin osa tradenomeista työskentelee kuitenkin yksityisellä sektorilla (Tradenomiliitto). Tradenomien työnimikkeitä ovat pääsääntöisesti kirjanpitäjä, palkanlaskija tai tilintarkastaja. Muita yleisiä tradenomin työtehtäviä ovat muun muassa vaativat assistenttitehtävät sekä taloushallinnon yleistehvät, kuten esimerkiksi reskontranhoito. (Taloushallintoalan tradenomit ry. b.) Taloushallintoalalla työskentelevien tradenomien palkat vaihtelevat paljon, ja riippuvat pitkälti sopimuksesta. Suuri osa alalla työskentelevistä tradenomeista neuvottelee palkkansa itse, jolloin mitään työehtosopimusta ei sovelleta. (Taloushallintoalan tradenomit

ry. a.) Tulemme käsittelemään tässä opinnäytetyössä myös eroja palkkauksessa tilitoimistoissa työskentelevien henkilöiden sekä muiden yritysten tai organisaatioiden taloushallinnon tehtävissä olevien työntekijöiden välillä.

3 Tutkimuksen toteuttaminen

Käytimme tätä opinnäytetyötä varten sekä laadullista että määrällistä tutkimusmenetelmää. Koska pääpainon täytyi kuitenkin olla selvästi toisessa näistä menetelmistä, päätimme käyttää suurimmaksi osaksi laadullista, eli kvalitatiivista menetelmää, sillä menetelmä oli mielestämme sopivampi tähän opinnäytetyöhön (Metropolia Ammattikorkeakoulu, OMA 2017). Osa tutkimuksesta suoritettiin kuitenkin käyttämällä määrällistä, eli kvantitatiivista menetelmää. Kyseisellä menetelmällä keräsimme osan vastaajajoukon perustiedoista sekä muutamia perustietoja koskien suoritettuja työharjoitteluita.

3.1 Tutkimusmenetelmä ja tutkimuksen kohderyhmä

Kvantitatiivisen tutkimusmenetelmän avulla voidaan selvittää sekä lukumääriin, että prosenttiosuuksiin liittyviä kysymyksiä, ja toimiakseen se vaatii tarpeeksi suuren ja edustavan otoksen. Kvantitatiivisessa tutkimusmenetelmässä tulosten saamiseksi tulee käyttää laskennallisia, tilastollisia sekä matemaattisia työkaluja (SIS International market research). Kvantitatiivisessa tutkimusmenetelmässä käytetään yleensä standardoitua kyselylomaketta, jossa vastausvaihtoehdot ovat valmiiksi määritellyjä. Tämän tutkimusmenetelmän avulla asiat kuvataan numeeristen suureiden avulla ja tulokset on mahdollista tuoda esille taulukoiden ja kuvioiden avulla. (Heikkilä 2014, 15.)

Kvalitatiivisen tutkimusmenetelmän avulla voidaan sen sijaan saada parempi ymmärrys tutkimuskohteesta, kuten esimerkiksi asiakkaasta, ja näin myös tulkita paremmin tämän käyttäytymistä. Kvalitatiivisessa tutkimusmenetelmässä rajoitutaan pienempään määrään vastauksia kuin kvantitatiivisessa tutkimusmenetelmässä, mutta sen sijaan jokainen vastaus pyritään analysoimaan mahdollisimman tarkasti. Kvalitatiivisessa tutkimusmenetelmässä aineisto on myös usein tekstimuotoista. (Heikkilä 2014, 15.) Seuraavassa kuviossa kolme voi nähdä kvantitatiivisen sekä kvalitatiivisen tutkimuksen suurimmat erot.

Kvantitatiivinen tutkimus	Kvalitatiivinen tutkimus
➤ Vastaa kysymyksiin Missä?, Mikä?, Paljonko?, Kuinka usein?	➤ Vastaa kysymyksiin Miten?, Miksi?, Millainen?
➤ Lukumääräisesti suuri ja edustava otos	➤ Suppea, mutta harkinnanvaraisesti kerätty näyte.
➤ Vastausten analysointi numeerisen tiedon pohjalta	➤ Vastausten analysointi ns. Pehmeään tietoon perustuen

Kuvio 3. Kvantitatiivisen sekä kvalitatiivisen tutkimuksen suurimmat erot (Heikkilä 2014, 15.)

Tämän tutkimuksen kohderyhmänä olivat tradenomit sekä tradenomiksi opiskelevat henkilöt, jotka ovat suorittaneet ammattiharjoittelun taloushallinnon tehtävissä joko tilitoimistossa, tai jossakin muussa yrityksessä tai organisaatiossa. Kyselyymme saivat vastata kaikki, jotka ovat joskus suorittaneet ammattiharjoittelun edellä mainituissa tehtävissä. Teimme erillisen kyselyn, joka jaettiin Taloushallinnon tradenomit ry:n taloushallinnon harjoittelun vuosina 2016–2017 suorittaneille alumneille. Vaikka Taloushallinnon tradenomeille jaettu kysely oli rajattu koskemaan tiettyä aikaväliä, muille vastaajille jaettua kyselyä ei ollut rajattu koskemaan tiettyä aikaväliä, vaan siihen saivat vastata kaikki, jotka ovat joskus suorittaneet harjoittelunsa taloushallinnon työtehtävissä.

3.2 Tutkimuksen laatiminen

Valitsimme tutkimuksemme menetelmäksi sähköisen kyselyn, koska koimme saavamme näin laajemman tutkimusaineiston, sillä opinnäytetyömme aiheesta ei löydy paljoa teoreettista aineistoa. Koimme myös todella tärkeäksi saada tietää konkreettisia kokemuksia työharjoittelusta. Sähköisen kyselyn luominen vaatii kuitenkin jonkinäköistä sovelushjelmaa, jonka sisältö määrittelee sen, millaiseksi kyselymme muodostuu (Ronkainen & Karjalainen 2008, 7). Päädyimme käyttämään tutkimuksessamme Google Forms -ohjelmistoa, koska mielestämme kyseisellä ohjelmalla kysely oli helppo ja selkeä laatia, ja meillä on myös aikaisempaa kokemusta kyseisen ohjelman käyttämisestä. Kyselymme jaettiin koulumme laskennan ja rahoituksen opiskelijoille sekä Taloushallintoalan tradenomit ry:n kautta vuosina 2016–2017 työharjoittelun suorittaneille tradenomeille. Lisäksi lähetimme eri yrityksille kyselymme toivoen, että saisimme myös sitä kautta vastauksia kyselyyn. Emme rajanneet kyselyllemme tiettyä päivämäärää, jolloin siihen oli viimeistään vastattava, ja tämä ratkaisu toimi mielestämme hyvin.

Päätimme tehdä tutkimustamme varten kaksi eri kyselyä, joista toinen jaettiin koulumme opiskelijoille, ja toinen alumneille Taloushallintoalan tradenomit ry:n sekä eri yritysten

kautta. Halusimme tehdä erilliset kyselyt, jotta näemme alumnien sekä opiskelijoiden keskeiset erot helpommin. Alumneja varten tehdyssä kyselyssä kaikki varmasti vastaavat molempiin osioihin, kun taas opiskelijoilla pakollinen osio on ainoastaan ensimmäinen osio, ja toiseen osioon vastataan vain, mikäli työharjoittelu on suoritettu loppuun.

3.3 Kysymykset

Kyselymme sisälsi avoimia kysymyksiä, suljettuja kysymyksiä sekä sekamuotoisia kysymyksiä. Avoimissa kysymyksissä vastaajan valintamahdollisuuksia ei rajoiteta mitenkään, ja ne ovat käytännöllisiä silloin, kun vaihtoehtoja ei tarkkaan tiedetä etukäteen. Suljetuissa, eli vaihtoehdon antavissa kysymyksissä, on valmiiksi annetut vastausvaihtoehdot. Suljetut kysymykset ovat käytännöllisiä silloin, kun vastausvaihtoehdot tiedetään etukäteen. Sekamuotoisissa kysymyksissä osa vastausvaihtoehdoista on annettu valmiiksi, kun taas osa kysymyksistä on avoimia. (Heikkilä 2014, 47–50.) Halusimme ottaa kyselymme muutamiin kysymyksiin mukaan vaihtoehdon “Muu, mikä?”, sillä olimme epävarmoja, keksimmekö kysymyksiä laadittaessa kaikki mahdolliset vaihtoehdot.

Niin kuin jo aikaisemmin kerroimme luvussa 1, tutkimuskysymykset joihin pyrimme tässä opinnäytetyössä saamaan vastaukset ovat: Mitkä ovat harjoittelujan työtehtävät? Mitkä ovat harjoittelijan edut harjoittelupaikassa? Millaiset kokemukset harjoittelijalla on harjoittelupaikasta sekä harjoittelupaikan hakemisesta? Millaiset työllisyysnäkymät sekä millainen palkkaus harjoittelijalla on harjoittelun aikana? Muodostimme kysymykset kyselyihimme niin, että saisimme mahdollisimman tarkasti vastaukset jokaiseen tutkimuskysymykseen.

Kyselymme ensimmäinen osio koostui tämän opinnäytetyön liitteenä numero yksi olevista kysymyksistä, jotka koskevat itse työharjoittelua. Ensimmäisenä kysyimme muutamia kysymyksiä vastaajan taustatiedoista, ja näitä selvitimme kysymällä vastaajan koulustaustaa sekä nykyistä työpaikkaa. Seuraavaksi kysyimme tietoja vastaajan harjoittelupaikasta. Kysyimme, missä vastaaja on suorittanut opintojen aikaisen harjoittelun sekä kuinka kauan harjoittelujakso kesti. Kysymykseen harjoittelun suorituspaikasta vastaajan ei kuitenkaan tarvinnut nimetä yrityksen nimeä, vaan meitä kiinnosti ainoastaan se, onko vastaaja suorittanut harjoittelun tilitoimistossa vai jossakin muussa yrityksessä tai organisaatiossa. Tähän kysymykseen vastaajalla oli mahdollisuus valita myös vaih-

toehto "muu", jonka avulla pystyimme rajaamaan pois ne vastaukset, jotka eivät kuuluneet tutkimaamme aiheeseen. Kyselyssämme koimme tärkeäksi kysyä harjoittelujakson pituutta siksi, että harjoittelu voi olla hyvinkin erilainen riippuen siitä, onko kyseessä esimerkiksi 10:n viikon tai 20:n viikon mittainen harjoittelujakso.

Opinnäytetyössämme oli siis neljä tutkimuskysymystä, ja ensimmäiseen tutkimuskysymykseen siitä, mitkä olivat harjoitteluajan työtehtävät, kysyimme kyselyissämme neljä eri tarkentavaa kysymystä. Nämä kysymykset olivat "Mitkä olivat työtehtäväsi harjoittelujakson aikana? Kertoisitko myös, mitä näistä työtehtävistä teit eniten?", "Olivatko työtehtäväsi valmiiksi suunniteltuja vai muuttuivatko ne jatkuvasti?", "Koitko, että työtehtävistäsi oli hyötyä työelämässä, vai jouduitko tekemään työn kannalta epäoleellisia tehtäviä (mappittamista, kahvin keittoa yms.)?" sekä "Kauanko kesti, että sait omia työtehtäviä harjoittelujakson aikana, vai saitko niitä ollenkaan? Kertoisitko myös, miten pian pystyit tehdä työtä itsenäisesti?". Toiseen tutkimuskysymykseen siitä, mitkä harjoittelijan edut ovat harjoittelupaikassa, kysyimme ainoastaan yhden kysymyksen "Mitä seuraavista eduista sinulla oli harjoittelujaksosi aikana?". Tähän kysymykseen olimme antaneet seitsemän eri vaihtoehtoa, joista vastaaja sai valita kaikki sopivat vaihtoehdot. Vaihtoehdot olivat lounasetu, liikuntaetu, kulttuurietu, henkilökuntaetu, työterveyshuolto, ei mitään etuja ja muu.

Kolmanteen tutkimuskysymykseen siitä, millaiset kokemukset harjoittelijalla on harjoittelupaikasta sekä harjoittelupaikan hakemisesta kysyimme yhdeksän kysymystä. Ensimmäiseksi pyysimme vastaajaa kertomaan hieman, miten hän haki harjoittelupaikkaa. Pyysimme kertomaan, tiesikö vastaaja jo hakuvaiheessa, että hakeeko hän tilitoimistoon tai jonkin muun yrityksen tai organisaation taloushallinnon tehtäviin, vai hakiko hän mahdollisesti näihin kaikkiin edellä mainittuihin ja otti vastaan sen paikan, minkä sai. Kysyimme myös, miten vastaaja löysi harjoittelupaikan sekä kuinka helpoksi vastaaja koki harjoittelupaikan löytämisen. Meitä kiinnosti myös, oliko vastaajan harjoittelupaikassa yhteisiä vapaa-ajan tapahtumia (retket, illanistujaiset yms.), ja mikäli oli, niin saiko vastaaja osallistua niihin.

Teimme kyselyymme taulukon, joka käsitteli sitä, kuinka hyvin tietyt asiat toteutuivat tai ovat siihen mennessä toteutuneet harjoittelun aikana. Tämä taulukko on tärkeä osa kyselyämme, sillä taulukkoon saamiemme vastausten perusteella pystyimme vertailemaan, miten eri asiat eroavat toisistaan, jos harjoittelun on suorittanut joko tilitoimistossa tai jossakin muussa yrityksessä tai organisaatiossa. Taulukon kysymyksiin vastaaja sai

vastata asteikolla 1–5, jossa 1 oli erittäin huono ja 5 oli erittäin hyvä. Vastaajan oli mahdollista valita myös vaihtoehto “en osaa sanoa”. Taulukossa kysyimme vastaajalta, miten perehdyttäminen työtehtäviin sujui, vastasivatko työtehtävät vastaajan odotuksia, miten opintojen ja osaamisen hyödyksi käyttäminen työtehtävissä onnistui, vastaajan oma kehittyminen, työtehtävien riittävyys, vastuun saaminen työtehtävissä, viihtyminen työpaikalla ja viimeisenä avun saaminen työpaikalla.

Kysyimme lisäksi lisäkysymyksiä perehdytyksestä. Nämä kysymykset olivat “Oliko sinulla harjoittelujakson alussa perehdytysjaksoa?” sekä “Jos vastasit edelliseen kysymykseen ’kyllä’, kertoisitko lyhyesti, millainen perehdytysjaksosi oli ja mitä se sisälsi?”. Näiden lisäksi kysyimme myös, oliko vastaajalla harjoittelujakson aikana omaa ohjaajaa, vai oliko opettaminen usean eri henkilön vastuulla. Tähän tutkimuskysymykseen liittyen viimeinen kysymys koski sitä, kuinka tyytyväinen vastaaja oli kokonaisuudessaan harjoittelujaksoon asteikolla 1-5. Tämä oli mielestämme yksi kyselymme tärkeimmistä kysymyksistä. Mielestämme tämä kysymys oli tärkeä sen takia, että pystymme vertailemaan sitä, kuinka tyytyväisiä tiloimistossa harjoittelunsa suorittaneet ovat olleet harjoittelujaksoonsa verrattuna heihin, jotka ovat suorittaneet harjoittelunsa jossakin muussa yrityksessä tai organisaatiossa.

Neljänten tutkimuskysymykseen siitä, millaiset työllisyysnäkymät sekä millainen palkkaus harjoittelijalla oli harjoittelun aikana, kysyimme kolme kysymystä. Nämä kysymykset olivat “Saitko töitä harjoittelupaikastasi harjoittelujakson jälkeen?”, “Kuinka paljon palkkaa/kk sait harjoittelujaksosi aikana?” sekä “Mikä bruttopalkkasi/kk on tällä hetkellä?”. Kysymykseen siitä, saiko vastaaja töitä harjoittelupaikasta harjoittelujakson jälkeen, kuului vielä kolme tarkentavaa alakysymystä. Nämä kysymykset olivat “Jos vastasit edelliseen kysymykseen ’kyllä’, kertoisitko mitkä ovat keskeisimmät työtehtäväsi?”, “Jos vastasit kysymykseen 2 ’ei’, niin kerro lyhyesti, oliko päätös omasi vai eikö työnantajalla ollut tarjota töitä? Olisitko ottanut töitä vastaan, jos sinulle olisi tarjottu sitä?” sekä “Jos vastasit kysymykseen 2 ’ei’, niin mistä sait töitä harjoittelun jälkeen?”. Kysyimme myös kolme tarkentavaa kysymystä, jotka auttoivat meitä vastausten analysoinnissa. Nämä kysymykset olivat “Kuinka monta työntekijää harjoittelupaikassasi työskenteli?”, “Työkokemuksesi taloushallinnon alalla?” sekä “Viihdytkö nykyisessä työpaikassasi?”. Lisäksi vastaajalla oli mahdollisuus vielä ensimmäisen osion lopuksi kertoa vapaasti jotain harjoittelusta. Tähän kysymykseen saatuja vastauksia käytimme tukena analysoitaessamme muita kysymyksiä.

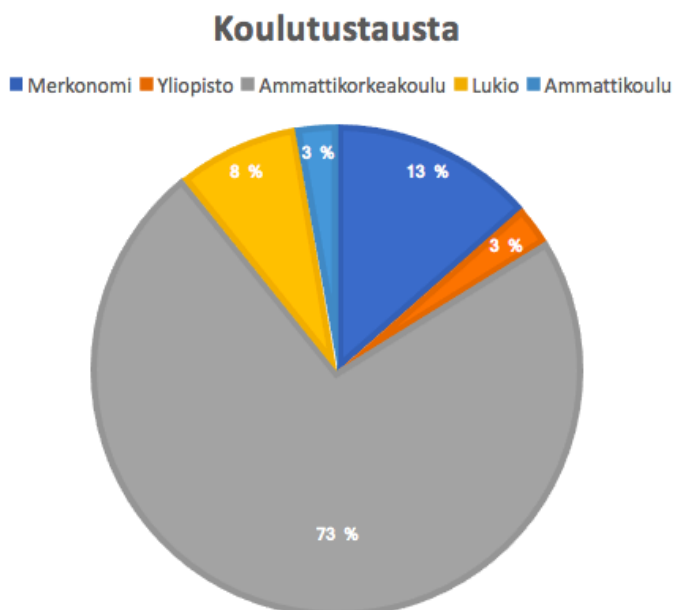
4 Kyselyn tulokset ja niiden analysointi

Kuten olemme aiemmin maininneet, teimme opinnäytetyötämme varten kaksi erillistä kyselyä, joista toinen oli suunnattu koulumme opiskelijoille ja toinen Taloushallintoalan tradenomit ry:n kautta jaettavaksi alumneille. Saimme molemmista kyselyistä vastauksia yhteensä 38, joista 18 vastausta tuli opiskelijoille suunnatusta kyselystä ja 20 vastausta alumneille suunnatusta kyselystä. Yksi alumneista on suorittanut harjoittelunsa tilintarkastustoimistossa tehden tilintarkastajan tehtäviä, joten emme analysoi hänen vastauksia, vaan analysoimme 37 vastausta. Tässä luvussa käsittelemme ja analysoimme ainoastaan kyselyistä saatuja tuloksia, kun taas luvussa kuusi vertailemme kyselyiden ja harjoitteluportaalien raporttien tuloksia keskenään. Näin ollen pystymme tässä luvussa käsittelemään kyselyn vastauksia omana kokonaisuutena ja luvussa kuusi pääsemme käsittelemään aineistoa yhtenä isona kokonaisuutena.

4.1 Taustatiedot

Kuten jo aikaisemmin mainitsimme luvussa 3, teimme opinnäytetyötämme varten kaksi kyselyä, joissa molemmissa kysyttiin vastaajien taustatietoja. Halusimme kartoittaa vastaajien koulutustaustan sekä nykyisen työpaikan perustietojen kerryttämiseksi. Alumneista suurin osa (18 kpl) oli suorittanut ammattikorkeakoulun ja yksi henkilö yliopiston. Opiskelijoista yhdeksän valitsivat vastausvaihtoehdon ammattikorkeakoulu, viisi opiskelijaa valitsivat merkonomiopinnot, kolme opiskelijaa valitsivat lukion ja yksi opiskelija valitsi ammattikoulun. Ammattikoulu on siis muu kuin merkonomiopinnot, sillä merkonomiopinnot oli yksi annetuista vastausvaihtoehdoista. Emme olleet antaneet ammattikoulua omana vastausvaihtoehtona, mutta olimme lisänneet kyselyyn "muu"-kohdan, johon vastaajat saivat kirjoittaa vastauksen siinä tapauksessa, jos he eivät löytäneet valmista vastausvaihtoehtoa niistä, joita kyselyssä oli.

Kyselyiden tulosten perusteella voi huomata, että ammattikorkeakoulu on selvästi yleisin vastausvaihtoehto, sillä 37:stä vastaajasta 27 valitsi kyseisen vaihtoehdon. Toiseksi yleisin koulutustausta oli merkonomi. Seuraavasta kuviosta numero neljä voimme nähdä, miten opiskelijoiden ja alumnienvastaukset jakautuvat, kun vastaukset laittaa samaan kuvioon.

Kuvio 4. Miten prosentit jakautuivat vastausten kesken, kun otetaan huomioon kaikki vastaajat yhteensä.

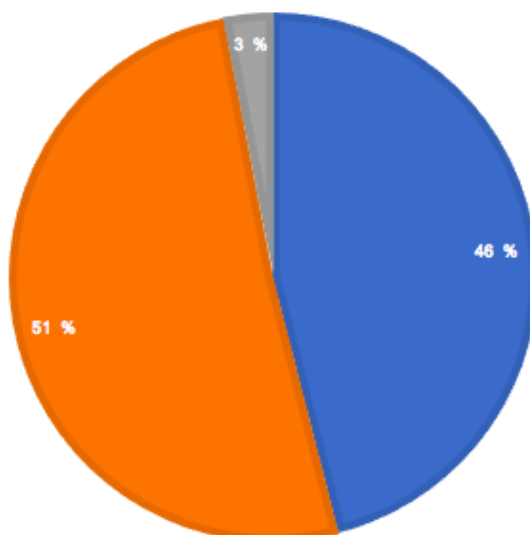
Nykyistä työpaikkaa koskevaan kysymykseen saimme laajasti erilaisia vastauksia, joista huomaa, että alumnit ovat selvästi päässeet kiinni tämän alan työtehtäviin. Opiskelijat sen sijaan ovat selvästi vielä vasta hakeutumassa tämän alan tehtäviin, sillä useat vastaajat ovat töissä muualla, kuin liiketalouden alalla. Alumneista suurin osa (10 kpl) on töissä tilitoimistossa, ja pienempi osa heistä (6 kpl) tekevät taloushallinnon työtehtäviä yrityksissä tai muissa organisaatioissa. Loput vastaajista (3 kpl) ovat äitiyslomalla, IT-tötehtävissä tai taloushallinnon järjestelmäkonsulttina. Opiskelijat ovat puolestaan töissä kaupoissa, päiväkodissa, taloushallinnon assistenttina, tilitoimistossa, taloushallintopalveluyrityksessä sekä muutamissa muissa yrityksissä. Voimme siis huomata, että opiskelijoiden työpaikat ovat useilta eri aloilta.

Yksi kyselymme keskeisimmistä kysymyksistä koski vastaajan harjoittelupaikkaa, eli missä opintojen aikainen harjoittelu on suoritettu tai missä harjoittelu parhaillaan suoritetaan. Niin kuin jo aikaisemmin kerroimme luvussa 1, pyrimme tässä opinnäytetyössä löytämään mitä eroja on siinä, suorittaako harjoittelunsa tilitoimistossa vai jonkin yrityksen tai muun organisaation taloushallinnon tehtävissä, joten meille oli tärkeää saada useita vastaajia kaikista edellä mainituista vaihtoehdoista. Meitä kiinnosti myös, kuinka pitkät harjoittelut vastaajilla on ollut, sillä harjoittelu on mahdollista suorittaa usealla eri tavalla.

Alumneista suurin osa (12 kpl) oli suorittanut opintojen aikaisen harjoittelun tilitoimistossa. Loput alumneista (7 kpl) suorittivat harjoittelun jonkin yrityksen tai muun organisaation taloushallinnon tehtävissä. Opiskelijoiden vastaukset ovat melkein päinvastaiset kuin alumniensa, sillä opiskelijoista selvästi pienempi osa (5 kpl) suoritti harjoittelun tilitoimistossa. Loput opiskelijoista (12 kpl) suorittivat harjoittelun jonkin yrityksen tai muun organisaation taloushallinnon tehtävissä ja yksi opiskelija suoritti harjoittelun sijoitusyrityksessä. Mielestämme oli mielenkiintoista, että alumneista suurin osa oli suorittanut harjoittelunsa tilitoimistossa, kun taas opiskelijoista suurin osa oli suorittanut harjoittelunsa jonkin yrityksen tai muun organisaation taloushallinnon tehtävissä.

Missä työharjoittelu on suoritettu

■ Tilitoimisto ■ Muun yrityksen tai organisaation taloushallinnon tehtävissä ■ Sijoitusyritys

Kuvio 5. Alumniensa ja opiskelijoiden yhteiset vastaukset siitä, missä työharjoittelu on suoritettu.

Yllä olevasta kuviosta numero viisi voimme huomata, että harjoittelupaikat ovat jakautuneet melko tasaisesti. Vähän yli puolet vastaajista on suorittanut harjoittelun jonkin muun yrityksen tai organisaation taloushallinnon tehtävissä, ja loput vähän alle puolet tilitoimistossa. Joukkoon mahtui myös yksi opiskelija, joka on suorittanut harjoittelunsa sijoitusyrityksessä. Alumniensa omassa kyselyssä tilitoimisto oli siis selkeästi suosituimpi vastausvaihtoehto, kun taas opiskelijoiden kyselyssä suosituimpi oli jonkun muun yrityksen tai organisaation taloushallinnon tehtävät. Kuitenkin siinä vaiheessa, kun tarkastelimme vastauksia sen mukaan, että oliko harjoittelu suoritettu tilitoimistossa vai jossakin muussa yrityksessä tai organisaatiossa, niin vastaukset jakautuivat tasaisesti puoliksi.

Harjoittelujakson kestoa koskevaan kysymykseen saimme seuraavanlaisia vastauksia. Alumneista suurin osa (11 kpl) suoritti harjoittelun 20 viikossa, neljä alumnia kymmenessä viikossa ja loput kolme alumnia suorittivat joko 12 viikossa, 26 viikossa tai osa-aikaisena työnä 420 tunnissa. Tästä huomaa, että harjoittelu on mahdollista suorittaa hyvin joustavasti, eikä 20 viikkoa ole ainoa vaihtoehto tai tapa. Opiskelijoista puolestaan jopa puolet (9 kpl) suoritti harjoittelun 20 viikossa, kuusi opiskelijaa kymmenessä viikossa, ja loput kolme opiskelijaa joko osa-aikaisena työnä 400 tunnissa tai kuuden kuukauden kokoaikaisena määräaikaisena työsuhteena. Yksi vastaaja hyväksiluki työsuhteensa harjoitteluna, sillä hän teki ensin töitä osa-aikaisesti, jonka jälkeen kokoaikaisesti, jolloin harjoittelua varten tarvittava tuntimäärä täyttyi. Kyse oli kuitenkin kokonaan työsuhteesta eikä harjoittelusta.

Vastaajien vastauksista huomasin, että 20 viikon työharjoittelu on ollut selvästi kaikkein suosituin harjoittelun suoritusajaksi. Tähän voi vaikuttaa se, että suurin osa vastaajista oli Metropolia Ammattikorkeakoulun opiskelijoita. Toiseksi suosituin vastausvaihtoehto oli kymmenen viikon harjoittelu. Alumnien sekä opiskelijoiden keskuudessa oli niitä, jotka olivat suorittaneet harjoittelunsa osa-aikaisena tai kokoaikaisena työnä. On mielenkiintoista, että vain pieni osa vastaajista on suorittanut harjoittelunsa joko osa-aikaisena tai kokoaikaisena työnä. Tähän voi olla muun muassa syynä se, ettei opiskelijoilla ole aikaa koulun ohella käydä töissä tai ettei työnantajat välttämättä palkkaa opiskelijoita kesken opintojen alan työtehtäviin.

4.2 Harjoitteluajan työtehtävät

Opinnäytetyön kannalta oli tärkeää selvittää kokonaisvaltaisesti vastaajien työtehtävät harjoittelun aikana ja olivatko työtehtävät valmiiksi suunniteltuja vai muuttuvia. Kyselyn valinnaisessa osiossa halusimme saada tietää kuinka kauan kesti, ennen kuin vastaajat saivat harjoittelujakson aikana omia työtehtäviä vai saivatko he niitä ollenkaan sekä miten pian vastaajat kykenivät itsenäiseen työskentelyyn?

4.2.1 Työtehtävät

Tutkimme opinnäytetyössämme harjoittelupaikkojen eroja, joten oli oleellista selvittää millaisia työtehtäviä vastaajilla oli työharjoitteluiden aikana, ja mitä työtehtävistä vastaajat tekivät eniten. Saimme sekä alumneilta että opiskelijoilta hyvin laajoja ja monipuolisia vastauksia heidän harjoitteluajan työtehtävistään.

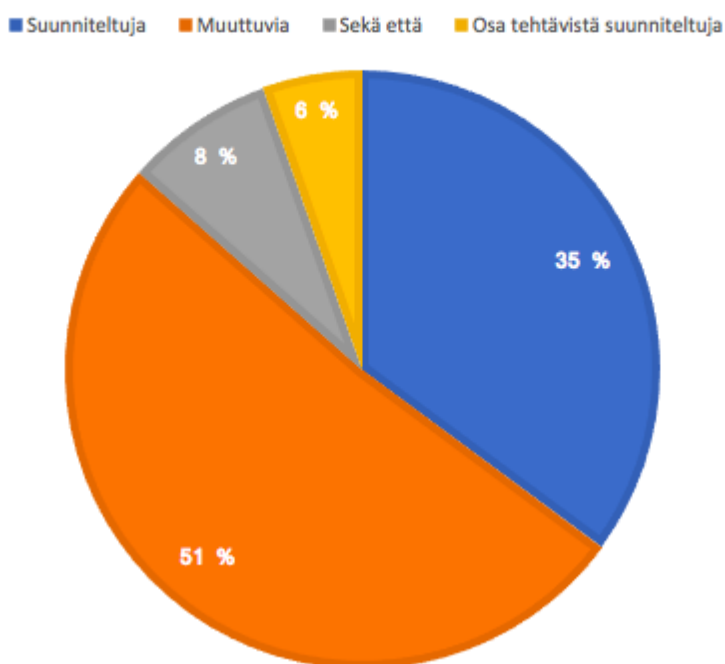
Alumnit tekivät paljon kirjanpitoa, osto- ja myyntireskontraa, jonkin verran palkanlaskentaa, avustavia tilinpäätöstehtäviä sekä muita toimiston avustavia tehtäviä, kuten esimerkiksi toimittajarekisterin ylläpitoa, tositteiden järjestelyä, postin käsittelyä, kahvinkeittoa, skannausta ja mapittamista. Vastauksista saimme huomata, että alumnit tekivät harjoitteluiden aikana eniten kirjanpidon tehtäviä ja avustavia tehtäviä sekä suurimmaksi osaksi ostoreskontraa, mutta myös jonkin verran myyntireskontraa. Joukossa oli myös muutamia poikkeavia vastauksia, sillä jotkut vastaajista olivat päässeet hoitamaan ulkomaan maksuliikennettä, tilinpäätösten rekisteröintiä, laskemaan tunnuslukuja sekä tekemään kuntien talousanalyysyjä.

Opiskelijoiden työtehtävät olivat puolestaan suurimmaksi osaksi osto- ja myyntireskontran sekä kirjanpidon parissa. Muutamat opiskelijat pääsivät tekemään palkanlaskentaa sekä muita avustavia työtehtäviä. Tässäkin joukossa oli muutamia poikkeavia vastauksia, kuten esimerkiksi muistioiden puhtaaksi kirjoittaminen, tiedon kerääminen ja analysointi, ruokatilaukset, toimistotarviketilaukset, asiakaslaitteiden asennus, budjetointi ja vero- sekä tulli-ilmoitusten laatiminen. Opiskelijoiden vastauksista pystyi huomaamaan sen, että he tekivät työnsä ohella enemmän toimiston avustavia tehtäviä kuin alumnit. Vastauksista kävi myös ilmi se, että opiskelijoiden työtehtävät painoutuivat suurimmaksi osaksi ostoreskontraan. Syynä tähän voi olla se, että opiskelijoista suurin osa, eli kolme-toista, suoritti harjoittelunsa jonkin muun yrityksen tai organisaation taloushallinnon työtehtävissä, jolloin niissä yrityksissä on voinut olla tarve opiskelijalle joka hoitaisi reskontraa. Alumneista puolestaan kaksitoista suoritti harjoittelunsa tilitoimistossa, joten luonnollisesti työtehtävät ja vastaukset painoutuivat enemmän kirjanpidon puolelle. Syitä voi olla myös monia muitakin, kuten esimerkiksi yrityksen sen hetkinen tarve tai mahdollisuus tarjota opiskelijalle tiettyjä työtehtäviä.

Kysyimme vastaajilta myös, olivatko heidän työtehtävänsä suunniteltuja vai muuttuivatko ne jatkuvasti. Alumneista kaksitoista vastasi, että työtehtävät olivat muuttuvia, viisi kertoivat työtehtävien ollen suunniteltuja ja loput kaksi sanoivat työtehtävien ollen sekä

muuttuvia että suunniteltuja. Opiskelijoista kahdeksalla oli suunnitellut työtehtävät, seitsemällä muuttuvat työtehtävät ja lopuilla kolmella työtehtävät oli joko sekä muuttuvia että suunniteltuja tai osa tehtävistä oli suunniteltuja ja osa ei. Seuraavassa kuviossa numero kuusi on esitetty tarkemmin alumnien ja opiskelijoiden yhteiset vastaukset työtehtävien muuttumisesta harjoittelun aikana.

Olivatko työtehtävät suunniteltuja vai muuttuvia

Kuvio 6. Kuviossa on alumnien ja opiskelijoiden yhteiset vastaukset työtehtävien muuttumisesta harjoittelun aikana.

Tilitoimistossa harjoittelunsa suorittaneiden vastaajien vastaukset jakautuivat siten, että valmiiksi suunniteltuja työtehtäviä oli neljällä vastaajalla, muuttuvia työtehtäviä 10 vastaajalla, sekä muuttuvia suunniteltuja että muuttuvia työtehtäviä kolmella vastaajalla ja osittain suunniteltuja työtehtäviä kahdella vastaajalla. Muissa yrityksissä ja organisaatioissa harjoittelunsa suorittaneiden vastaukset jakautuivat puolestaan siten, että valmiiksi suunniteltuja työtehtäviä oli yhdeksällä vastaajalla ja muuttuvia työtehtäviä myöskin yhdeksällä vastaajalla. Muissa yrityksissä ja organisaatioissa harjoittelunsa suorittaneiden vastaajien vastaukset jakautuivat hyvin tasaisesti, kun taas tilitoimistossa harjoittelunsa suorittaneiden vastaukset jakautuivat monen vastausvaihtoehdon kesken kuitenkin siten, että muuttuvat työtehtävät olivat selvästi yleisin vastausvaihtoehto. Seuraavasta kuvioista numero seitsemän voi huomata, miten vastausvaihtoehdot jakautuivat tilitoimistojen ja muiden yritysten tai organisaatioiden kesken.

Kuvio 7. Kuviossa on eritelty tilitoimistoissa ja yrityksissä sekä muissa organisaatioissa harjoittelunsa suorittaneiden vastaukset.

4.2.2 Työtehtävien riittävyys

Jotta opiskelija pääsisi kehittymään ja oppimaan asioita mahdollisimman hyvin harjoittelun aikana, onkin tärkeää, että opiskelijalle on tarjolla riittävästi työtehtäviä. Työtehdävät vaihtelevat paljon riippuen harjoittelupaikasta, ja ne voivat olla joko oleellisia tai epäoleellisia työn kannalta. Monet varmasti toivovat työn kannalta oleellisia työtehtäviä harjoittelun aikana, jotta työstä saisi mahdollisimman paljon irti. Käsitys siitä, mitkä ovat työn kannalta oleellisia tai epäoleellisia tehtäviä, voivat kuitenkin vaihdella riippuen vastaajasta. Mikäli esimerkiksi opiskelijalle on luvattu harjoittelun aikana kirjanpidon tehtäviä, jatkuva kahvin keittäminen, mapittaminen tai siivoaminen ei välttämättä ole oleellista työn kannalta oppimista ajatellen.

Myös mikäli työtehtäviä ei ole riittävästi, opiskelijalle voi väkisinkin tulla eteen tilanteita, jolloin hän joutuu tekemään työn kannalta epäoleellisia tehtäviä. Sekä vastaajat, jotka ovat suorittaneet harjoittelunsa tilitoimistossa, että vastaajat, jotka ovat suorittaneet harjoittelunsa jossakin muussa yrityksessä tai organisaatiossa, vastasivat kysymykseen työtehtävien riittävydestä keskiarvolla 3,8. Voimme siis todeta, että kyselyihimme saatujen vastausten perusteella työtehtävien riittävydessä ei ollut eroja mikäli harjoittelun on suorittanut tilitoimistossa tai jossakin muussa yrityksessä tai organisaatiossa.

4.2.3 Henkilökohtaiset työtehtävät

Kyselymme toisessa osiossa kysyimme kysymyksen ”Kauanko kesti, että sait omia työtehtäviä harjoittelujakson aikana, vai saikko niitä ollenkaan? Kertoisitko myös, miten pian pystyit tehdä työtä itsenäisesti?”. Alumneille suunnatussa kyselyssä saimme tähän kysymykseen kaikilta vastaukset, kun taas opiskelijoista ainoastaan 10 vastaajaa vastasivat tähän. Yhteensä saimme siis tähän kysymykseen 29 vastausta, 13 tilitoimistossa harjoittelunsa suorittanutta vastaajaa sekä 16 jossakin muussa yrityksessä tai organisaatiossa. Näistä 29:stä vastauksesta peräti 12 oli osittain tai kokonaan puutteellisia. Kysymyksemme sisälsi 2 kysymystä, mutta monet vastasivat ainoastaan toiseen näistä. Yksi vastaaja vastasi kysymykseen kokonaan ohitse aiheen.

Vastaajat, jotka ovat suorittaneet harjoittelunsa tilitoimistossa, ovat vastanneet kysymykseen hyvin eri tavoin. Neljä vastaajista saivat heti omia työtehtäviä, neljä joko ensimmäisellä viikolla tai melko nopeasti, kaksi noin kuukauden päästä ja yksi ei saanut omia työtehtäviä lainkaan. Kaksi tilitoimistossa harjoittelunsa suorittanutta vastaajaa vastasivat tähän kysymykseen puutteellisesti, minkä takia heidän vastauksiaan ei voitu analysoida. Kysymykseen siitä, kuinka pian vastaaja pystyi tekemään työtä itsenäisesti, tilitoimistossa harjoittelunsa suorittaneista vastaajista kaksi pystyivät tekemään melko heti, neljä noin kuukauden päästä, kaksi usean kuukauden päästä ja kaksi ei ollenkaan. Lisäksi kolme tilitoimistossa harjoittelunsa suorittanutta vastaajaa vastasi tähän kysymykseen puutteellisesti, joten heidän vastauksiaan emme myöskään voineet analysoida.

Kysymykseen siitä, kauanko kesti, että vastaaja sai omia työtehtäviä harjoittelun aikana vai saiko hän niitä ollenkaan, he jotka ovat suorittaneet harjoittelunsa jossakin muussa yrityksessä tai organisaatiossa, ovat vastanneet selkeästi eniten kysymykseen vastauksella heti. Peräti seitsemän vastaajaa saivat heti omia työtehtäviä, viisi vastaajaa melko heti, yksi vasta harjoittelun puolivälin jälkeen, yksi vastasi kysymykseen täysin ohi aiheen sekä kahden vastaukset olivat puutteellisia. Kysymykseen siitä, kuinka pian vastaaja pystyi tekemään töitä itsenäisesti, kuusi heistä, jotka suorittivat harjoittelunsa jossakin muussa yrityksessä tai organisaatiossa, pystyi työskentelemään itsenäisesti heti, kolme joko viikon tai kahden viikon jälkeen sekä kaksi vasta usean viikon jälkeen. Yksi vastasi kysymykseen aivan ohitse aiheen sekä neljä vastasi kysymykseen puutteellisesti.

Erot eivät ole suuria pienen vastaajajoukon takia, mutta vastauksista voimme huomata, että mikäli harjoittelun suorittaa jossakin muussa yrityksessä tai organisaatiossa, omia

työtehtäviä saa luultavasti nopeammin kuin jos harjoittelun suorittaa tilitoimistossa. Myös kysymyksestä siitä, kuinka pian vastaaja pystyi tekemään töitä itsenäisesti, voimme huomata, että jossakin muussa yrityksessä tai organisaatiossa harjoittelunsa suorittaneista vastaajista suurempi osa on pystynyt tekemään töitä heti itsenäisesti.

4.2.4 Työtehtävien hyödyllisyys työelämää ajatellen

Kysyimme kyselyissämme opiskelijoilta sekä alumneilta juuri sitä, kokiko vastaaja, että työtehtävistä oli hyötyä työelämässä, vai joutuiko hän tekemään työn kannalta epäoleellisia tehtäviä (mapittamista, kahvin keittoa yms.)? Alumneista viisi vastaajaa vastasi, että joutuivat tekemään joko vähän tai paljon työn kannalta epäoleellisia tehtäviä, kun taas opiskelijoiden keskuudessa vastaava luku oli kahdeksan. Voimme siis huomata, että opiskelijat ovat kokeneet hyötyvänsä työtehtävistä paremmin kuin alumnit.

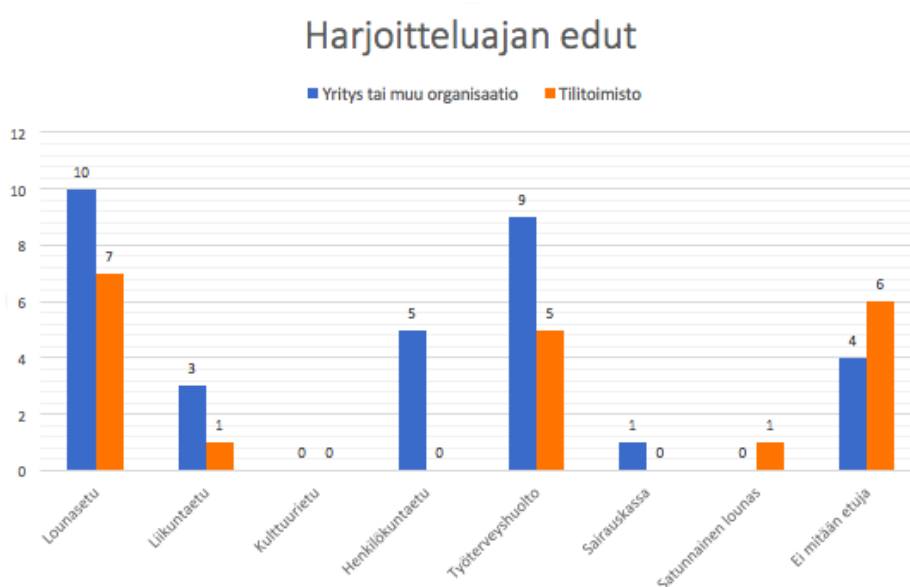
Jos vertailemme vielä alumnien ja opiskelijoiden yhteisiä vastauksia riippuen siitä, ovatko he suorittaneet harjoittelun joko tilitoimistossa tai jossakin muussa yrityksessä tai organisaatiossa, voimme huomata vain pienen eron. Vastaajista, jotka ovat suorittaneet harjoittelun tilitoimistossa, kuusi joutui tekemään harjoittelunsa aikana enemmän tai vähemmän työn kannalta epäoleellisia tehtäviä. Vastaajista, jotka ovat suorittaneet harjoittelunsa jossakin muussa yrityksessä tai organisaatiossa, seitsemän joutui tekemään työn kannalta epäoleellisia tehtäviä. Näistä kuitenkin kolme oli sitä mieltä, että mapittaminen, skannaaminen tai kahvin keittäminen eivät olleet työn kannalta epäoleellisia tehtäviä.

4.3 Edut harjoittelun aikana

Kyselyssämme oli mukana myös kysymys siitä, millaisia etuja vastaajilla oli harjoittelun aikana. Olimme antaneet valmiiksi vastausvaihtoehdot: lounas-, liikunta-, kulttuuri- ja henkilökuntaetu, joiden lisäksi valittavana oli työterveyshuolto ja ei mitään etuja -vastausvaihtoehto. Seitsemän alumnia saivat lounasedun, yksi liikuntaedun, kuusi työterveyshuollon ja kuusi eivät saaneet ollenkaan etuja. Kukaan alumneista ei saanut kulttuuri- tai henkilökuntaetua, ja yhdelle vastaajalle tarjottiin satunnaisesti lounas. Opiskelijoista puolestaan lounasetu tarjottiin 12 vastaajalle, liikuntaetu kolmelle, henkilökuntaetu viidelle ja työterveyshuolto kahdeksalle. Kukaan opiskelijoista ei saanut kulttuurietua, neljä vastaajaa ei saanut etuja ollenkaan ja yhdeltä vastaajalta loppui lounasetu kesken

harjoittelun. Yksi vastaaja vastasi erikseen, että sai etuutena sairauskassan. Kulttuurietua lukuun ottamatta vastaajat saivat monipuolisesti etuja, ja eniten saadut edut olivat selvästi lounasetu ja työterveyshuolto. Voimme myös huomata sen, että opiskelijat saivat hyödyntää etuja enemmän kuin alumnit.

Seuraavasta kuviosta numero kahdeksan voi nähdä, miten vastaajien vastaukset eroavat toisistaan riippuen siitä, jos harjoittelu on suoritettu joko tilitoimistossa tai jossakin muussa yrityksessä tai organisaatiossa. Kuten kuviosta voi huomata, harjoittelunsa jossakin yrityksessä tai muussa organisaatiossa suorittaneet saivat hyödyntää selkeästi enemmän etuja, kuin ne, jotka suorittivat harjoittelunsa tilitoimistossa. Sekä tilitoimistossa että jossakin yrityksessä tai muussa organisaatiossa suosituin etu oli lounasetu.

Kuvio 8. Etujen jakautuminen tilitoimistojen ja yritysten tai muiden organisaatioiden välillä.

4.4 Kokemukset harjoittelupaikasta sekä harjoittelupaikan hakemisesta.

Pidimme tärkeänä selvittää myös, millaiset kokemukset harjoittelijalla on harjoittelupaikasta sekä harjoittelupaikan hakemisesta. Näiden kysymysten avulla pystyimme selvittämään sen, onko vastaajilla yleisesti ottaen paremmat kokemukset tilitoimistoista vai joistakin muista yrityksistä tai organisaatioista. Pidimme tärkeänä selvittää myös kummasta, tilitoimistosta tai jostakin muusta yrityksestä tai organisaatiosta, harjoittelupaikka on helpompi löytää.

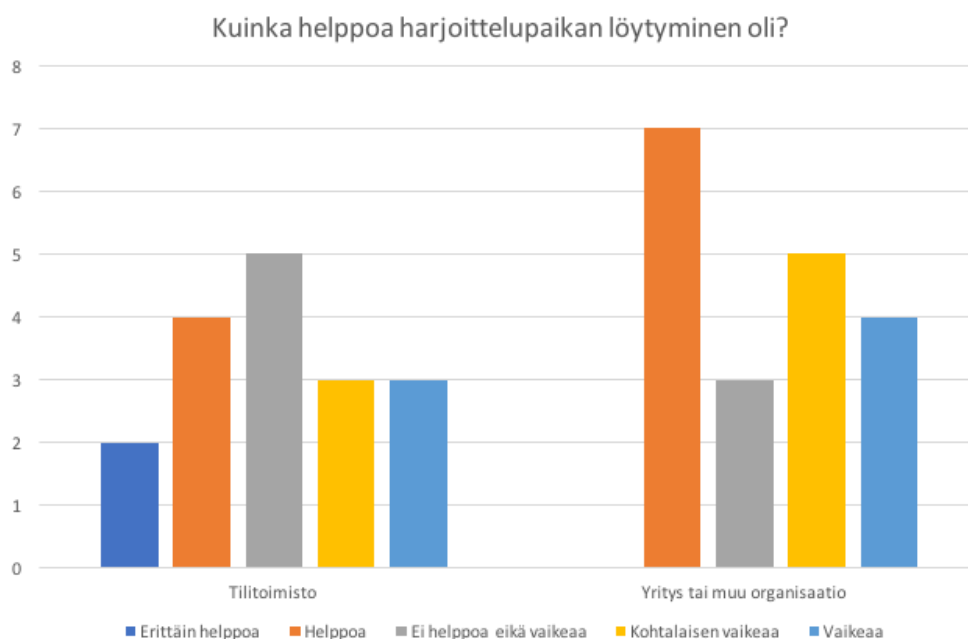
4.4.1 Harjoittelupaikan hakeminen

Kysyimme useita eri kysymyksiä koskien harjoittelupaikan hakuprosessia, sillä halusimme saada mahdollisimman laajasti sekä kattavasti vastauksia koko prosessista. Kysymykseen “Kertoisitko hieman miten hait harjoittelupaikkaa? Tiesitkö hakuvaiheessa, haetko tilitoimistoon vai jonkin yrityksen/organisaation taloushallinnon tehtäviin, vai haitko mahdollisesti kaikkiin edellä mainittuihin ja otit sen paikan vastaan minkä sait?” saimme hyvin monipuolisia vastauksia sekä alumneilta että opiskelijoiltakin. Muutamat vastaajat hakivat harjoittelupaikkaa ainoastaan tilitoimistoista, kun taas jotkut vastaajat hakivat suoraan vain muiden yritysten tai organisaatioiden taloushallinnon tehtäviin. Suurin osa vastaajista haki harjoittelupaikkoja sekä tilitoimistoista että muista yrityksistä ja organisaatioista, ja pitivät tärkeänä sitä, että löytäisivät edes jonkun harjoittelupaikan. Osa vastaajista sai harjoittelupaikan suhteilla, kun taas osa oli jo valmiiksi kyseisessä yrityksessä tai organisaatiossa töissä, jolloin he pystyivät suorittamaan harjoittelun tuossa työpaikassa ja -ympäristössä.

Vastauksia lukiessa ja analysoidessa huomasimme, että suurimmalle osalle vastaajista oli tärkeää saada mikä tahansa harjoittelupaikka, kun vain muutamilla vastaajilla oli selkeitä tavoitteita ja vaatimuksia harjoittelupaikan suhteen. Harjoittelupaikan vaatimuksina oli muun muassa tietyn seudun alue, kirjanpidon työtehtävät ja isot yritykset tai konsernit. Vastaajat ovat myös saaneet apua harjoittelupaikan löytymiseen oppilaitoksistaan sekä lehtoreiltaan.

Kysyimme myös, miten vastaaja löysi harjoittelupaikan. Vastausvaihtoehdoiksi valitsimme samat, kuin harjoitteluportaalissa opiskelijalta kysyttiin harjoittelupaikan ilmoittamisen yhteydessä. Näin pystyimme paremmin analysoimaan vastukset, jotka olemme saaneet kyselyjemme ja harjoitteluraporttien perusteella. Harjoitteluportaaliin perehdymme syvemmin seuraavassa luvussa. Alumnit ovat löytäneet harjoittelupaikkansa suurimmaksi osaksi itsenäisesti (8 kpl). Alumnit ovat löytäneet harjoittelupaikkansa myös oppilaitoksen avulla, suhteilla sekä aiemman työpaikan avulla. Sen sijaan opiskelijoista suurin osa (16kpl) on löytänyt harjoittelupaikkansa joko suhteilla tai itsenäisesti (Internet, soitto yms.). Lisäksi opiskelijat ovat löytäneet harjoittelupaikkansa Oikotie.fi:n kautta tai entisen työpaikan kautta. Voimme siis huomata, että vastausten perusteella harjoittelupaikka löytyy parhaiten itsenäisesti.

Harjoittelupaikan löytymiseen liittyen kysyimme myös, kuinka helpoksi vastaaja koki harjoittelupaikan löytymisen. Vastaaja sai vastata kysymykseen asteikolla 1–5, jossa vaihtoehto 1 vastaa erittäin helppoa ja 5 erittäin vaikeaa. Sekä alumnien että opiskelijoiden keskuudessa vastausvaihtoehto 2 oli kaikista suosituin. Kun laskemme alumnien sekä opiskelijoiden vastaukset yhteen ja vertailemme keskiarvoja siitä, miten harjoittelu eroaa jos sen on suorittanut joko tilitoimistossa tai jonkun muun yrityksen tai organisaation taloushallinnon tehtävissä, voimme huomata pienen eron. Vastaajat, jotka ovat suorittaneet harjoittelunsa tilitoimistossa, ovat vastanneet kysymykseen keskiarvolla 3,1. Sen sijaan vastaajat, jotka ovat suorittaneet harjoittelunsa jossakin muussa yrityksessä tai organisaatiossa, ovat vastanneet kysymykseen keskiarvolla 3,3. Vaikka kyse onkin pienestä erosta, voimme kuitenkin todeta, että ne jotka ovat suorittaneet harjoittelunsa tilitoimistossa, ovat kokeneet harjoittelupaikan löytämisen hieman helpommaksi kuin he, jotka ovat suorittaneet harjoittelunsa jonkin muun yrityksen tai organisaation taloushallinnon tehtävissä. Seuraavassa kuviossa numero yhdeksän voimme nähdä tarkemmin, miten vastaukset ovat jakautuneet vastaajien kesken.

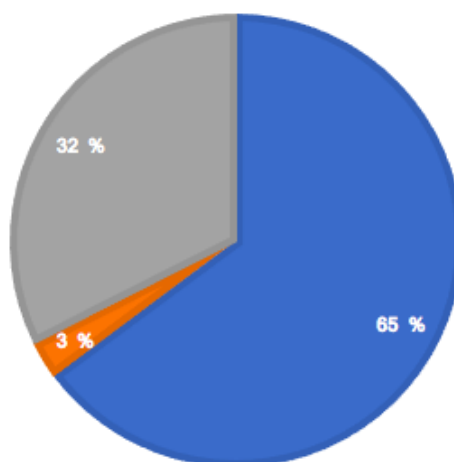
Kuvio 9. Alumnien ja opiskelijoiden yhteiset vastaukset siitä, kuinka helpoksi he kokivat harjoittelupaikan löytymisen.

4.4.2 Vapaa-ajan tapahtumat työpaikalla

Työpaikoilla saatetaan järjestää yhteisiä vapaa-ajan tapahtumia, kuten esimerkiksi retkiä, illanistujaisia ja pikkujouluja. Kysyimme vastaajiltamme, oliko heidän harjoittelupaikoissaan yhteisiä vapaa-ajan tapahtumia ja saivatko vastaajat osallistua niihin. Alumneista kolmesta sai osallistua vapaa-ajan tapahtumiin ja loput kuusi vastasivat, ettei heidän harjoittelupaikoissaan ollut yhteisiä vapaa-ajan tapahtumia. Opiskelijoista puolestaan kymmenen sai osallistua tapahtumiin, kuuden vastaajan työpaikoilla ei järjestetty yhteisiä vapaa-ajan tapahtumia ja yksi vastaaja ei saanut osallistua yhteisiin tapahtumiin. Yksi vastaaja oli töissä sellaiseen aikaan, ettei mitään yhteistä järjestetty kyseiselle osastolle, mutta kyseinen työpaikka järjesti kesätyöntekijöille yhteisiä tapahtumia, jolloin kyseinen vastaaja pääsi osallistumaan niihin. Seuraavasta kuviosta numero 10 voimme nähdä tarkemmin alumnien sekä opiskelijoiden yhteiset vastaukset siitä, oliko heidän harjoittelupaikoissaan yhteisiä vapaa-ajan tapahtumia ja saivatko vastaajat osallistua niihin.

Oliko yhteisiä vapaa-ajan tapahtumia ja saiko niihin osallistua

■ Kyllä oli, ja sain osallistua ■ Kyllä oli, ja en saanut osallistua ■ Ei ollut

Kuvio 10. Alumnien ja opiskelijoiden yhteiset vastaukset siitä, oliko heidän harjoittelupaikoissaan yhteisiä vapaa-ajan tapahtumia ja saivatko vastaajat osallistua niihin.

Vastaajien vastauksista pystyi huomaamaan sen, että yhteisiä vapaa-ajan tapahtumia, joihin sai osallistua, järjestettiin yrityksissä tai muissa organisaatioissa 14 kpl, tilitoimistoissa 10 kpl ja yhdessä yrityksessä järjestettiin tapahtumia, mutta harjoittelija ei saanut osallistua niihin. Kuudessa tilitoimistossa ja kuudessa yrityksessä tai organisaatiossa ei

ollut lainkaan yhteisiä vapaa-ajan tapahtumia. Voimme siis huomata, että vastaukset jakautuivat melko tasaisesti tilitoimistojen ja yritysten sekä muiden organisaatioiden kesken.

4.4.3 Miten keskeiset asiat toteutuivat harjoittelun aikana

Mielestämme yksi tärkeimmistä kysymyksistä laatimissamme kyselyissä oli kysymys siitä, miten keskeiset asiat toteutuivat vastaajan mielestä hänen harjoittelujaksonsa aikana. Tähän kysymykseen kuului yhteensä 8 kysymystä, joita opiskelija sai arvioida asteikolla 1–5, jossa vastausvaihtoehto 1 vastasi erittäin huonoa, ja 5 erittäin hyvää. Lisäksi annoimme vastaajille vaihtoehdon “En osaa sanoa”, mikäli vastaaja ei tiennyt mitä kysymykseen vastata, tai mikäli hän ei halunnut vastata siihen lainkaan. Kysyimme vastaajilta seuraavia asioita: Pehdyttäminen työtehtäviin, vastasivatko työtehtävät vastaajan odotuksia, opintojen ja osaamisten hyödyksi käyttäminen työtehtävissä, vastaajan kehittyminen, työtehtävien riittävyys, vastuun saaminen työtehtävissä, viihtyminen työpaikalla sekä viimeiseksi avun saaminen työkavereilta.

Kyselyihin saatujen vastausten perusteella alumniensa työtehtävät ovat vastanneet vastaajan odotuksia selvästi paremmin kuin opiskelijoiden. Alumniensa keskuudessa vastausvaihtoehto “Erittäin hyvin” on ollut selvästi suosituin seitsemällä vastauksella, kun taas opiskelijoiden keskuudessa vastausvaihtoehto “Hyvin” on ollut selvästi suosituin kahdeksalla vastauksella. Vertaillessamme miten vastaukset eroavat toisistaan riippuen siitä, onko harjoittelun suorittanut tilitoimistossa tai jonkin muun yrityksen tai organisaation taloushallinnon tehtävissä, emme löytäneet selkeitä eroja. Sekä tilitoimistossa harjoittelunsa suorittaneet, että jossakin muussa yrityksessä tai organisaatiossa harjoittelunsa suorittaneet vastaajat vastasivat kysymykseen keskiarvolla 4. Lisäksi yksi tilitoimistossa harjoittelunsa suorittanut opiskelija vastasi kysymykseen vaihtoehdolla “En osaa sanoa”.

Opintojen ja osaamisten hyödyksi käyttäminen harjoittelun aikana on varmasti monen opiskelijan mielestä tärkeää. Opintojen kautta opiskelija saa hyvän pohjan osaamiselleen, mutta vasta käytännön työssä opiskelija oppii yhdistämään oppimansa asiat käytännön työhön. Tämän takia meitä kiinnosti tutkimuksessamme paljon se, miten vastaajat ovat päässeet käyttämään opintojaan ja osaamistaan hyödyksi harjoittelun aikana. Alumniensa keskuudessa suosituin vastausvaihtoehto kysymykseen oli “Hyvin” seitsemällä vastauksella. Myös opiskelijoiden keskuudessa suosituin vastausvaihtoehto oli “Hyvin” kuudella vastauksella.

Tiltoimistossa harjoittelunsa suorittaneet vastaajat ovat vastanneet kysymykseen keskiarvolla 3,5, kun taas vastaajat jotka ovat suorittaneet harjoittelunsa jossakin muussa yrityksessä tai organisaatiossa ovat vastanneet kysymykseen keskiarvolla 3,7. Vaikka ero on pieni, voimme päätellä, että kyselyihin saatujen vastausten perusteella vastaajat, jotka ovat suorittaneet harjoittelunsa jonkin muun yrityksen tai organisaation taloushallinnon tehtävissä, ovat päässeet käyttämään osaamistaan ja opintoja paremmin hyödyksi kuin opiskelijat, jotka ovat suorittaneet harjoittelunsa tiltoimistossa.

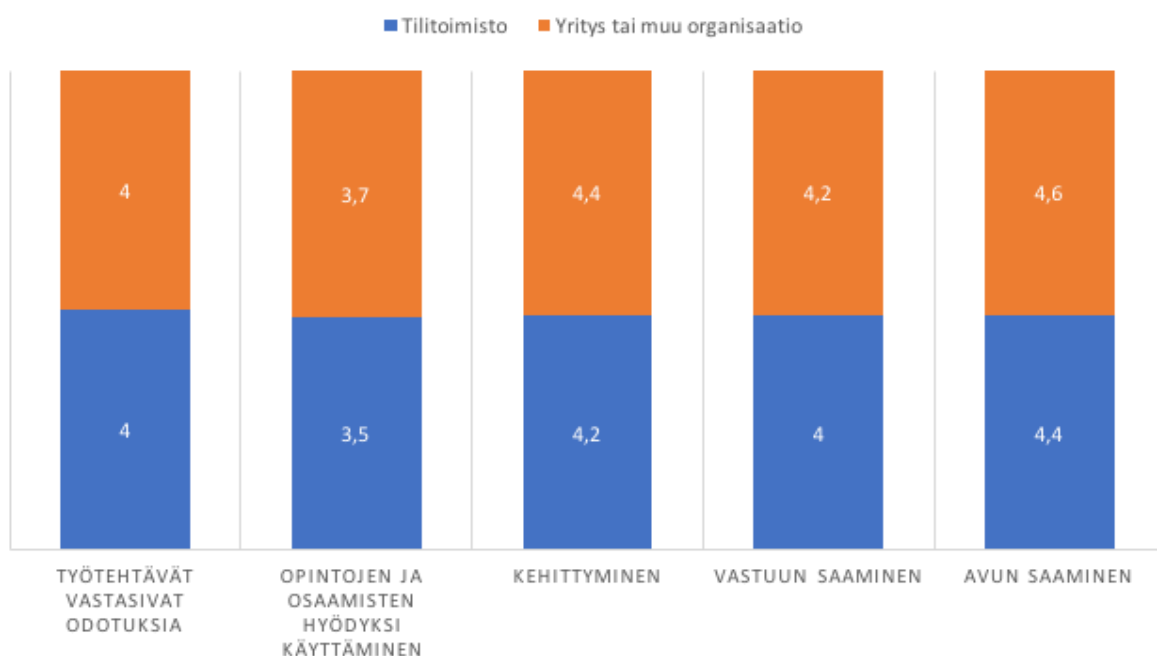
Myös vastaajan oma kehittyminen harjoittelun aikana on varmasti monelle todella tärkeää, ja yhtenä harjoittelun tavoitteena onkin kehittää opintojen kautta hankittua tietoa. Alumniensa keskuudessa suosituin vastausvaihtoehto kysymykseen omasta kehitymisestä on ollut "Erittäin hyvin" kymmenellä vastauksella, kun taas opiskelijoiden keskuudessa suosituin vastausvaihtoehto on ollut "Hyvin" saaden puolet kaikista vastauksista. Vastaajat, jotka ovat suorittaneet harjoittelunsa tiltoimistossa, ovat vastanneet kysymykseen omasta kehitymisestään keskiarvolla 4,2. Sen sijaan vastaajat, jotka ovat suorittaneet harjoittelunsa jossakin muussa yrityksessä tai organisaatiossa, ovat vastanneet kysymykseen keskiarvolla 4,4. Kyselyihimme saatujen vastausten perusteella siis vastaajat, jotka ovat suorittaneet harjoittelunsa jossakin muussa yrityksessä tai organisaatiossa, ovat omasta mielestään kehittyneet harjoittelun aikana paremmin kuin vastaajat, jotka ovat suorittaneet harjoittelunsa tiltoimistossa.

Harjoittelun aikana monet toivovat saavansa vastuuta työtehtävissään. Sekä alumniensa että opiskelijoiden keskuudessa suosituin vastausvaihtoehto vastuun saamisesta olivat "Erittäin hyvä". Alumneista kahdeksan vastaajista on saanut erittäin hyvin vastuuta työtehtävissään, kun taas opiskelijoiden keskuudessa vastaava luku on yhdeksän, eli puolet vastaajista. Alumneista neljä vastaajaa on saanut huonosti vastuuta, kun taas opiskelijoiden keskuudessa vastaava luku oli ainoastaan yksi. Jos vertailemme kyselyjen perusteella saatuja vastauksia riippuen siitä, onko harjoittelu suoritettu joko tiltoimistossa tai jonkin muun yrityksen tai organisaation taloushallinnon tehtävissä, erot ovat pienet. Tiltoimistoissa harjoittelunsa suorittaneet vastaajat ovat vastanneet kysymykseen keskiarvolla 4, kun taas jossakin muussa yrityksessä tai organisaatiossa harjoittelunsa suorittaneet vastaajat ovat vastanneet kysymykseen keskiarvolla 4,2.

Avun saaminen työpaikalla on todella tärkeää varsinkin opiskelijalle, joka vasta harjoittelee tekemäänsä työtä. Kysyimme alumneilta sekä opiskelijoilta, miten avun saaminen

työpaikalla toteutui harjoittelun aikana. Molempien ryhmien keskuudessa suosituin vastaus oli ylivoimaisesti ”Erittäin hyvin”. Kun vertailemme, miten luvut eroavat toisistaan riippuen siitä, onko harjoittelun suorittanut joko tilitoimistossa tai jonkin muun yrityksen tai organisaation taloushallinnon tehtävissä, voimme huomata pienen eron. Tilitoimistossa harjoittelunsa suorittaneet vastaajat ovat vastanneet kysymykseen keskiarvolla 4,4, kun taas jossakin muussa yrityksessä tai organisaatiossa harjoittelunsa suorittaneet vastaajat ovat vastanneet kysymykseen keskiarvolla 4,6. Seuraavassa kuviossa numero 11 näemme alumnien sekä opiskelijoiden yhteiset vastaukset siitä, miten keskeiset asiat toteutuivat harjoittelun aikana.

MITEN KESKEISET ASIAT TOTEUTUIVAT HARJOITTELUN AIKANA

Kuvio 11. Alumnien ja opiskelijoiden yhteiset vastaukset siitä, miten keskeiset asiat toteutuivat harjoittelun aikana.

4.4.4 Työtehtäviin perehdytys

Meitä kiinnosti opinnäytetyössämme paljon se, oliko vastaajilla erillistä perehdytysjaksoa harjoittelun alussa, sillä omat kokemuksemme perehdytyksestä harjoittelun aikana ovat hyvin erilaiset. Alumneista neljällä oli erillinen perehdytysjakso, kun taas loppuilla viidellätoista ei sitä ollut. Opiskelijoiden keskuudessa taas ero oli pienempi, mutta kuitenkin

selvä. Opiskelijoista kuudella oli erillinen perehdytysjakso, kun taas kahdellatoista ei ollut. Kun vertailemme vastauksia riippuen siitä, onko harjoittelu suoritettu joko tilitoimistossa tai jossakin muussa yrityksessä tai organisaatiossa voimme huomata, että jos harjoittelun suorittaa jossakin yrityksessä tai muussa organisaatiossa, niin sitä suuremmalla todennäköisyydellä harjoittelun alussa on erillinen perehdytysjakso. Tilitoimistossa harjoittelunsa suorittaneista vastaajista neljällä oli erillinen perehdytysjakso harjoittelun alussa, kun taas loppuilla kolmellatoista ei ollut. Sen sijaan vastaajista, jotka suorittivat harjoittelunsa jossakin muussa yrityksessä tai organisaatiossa, kuudella oli erillinen perehdytysjakso, kun taas neljällätoista ei sitä ollut.

Kysyimme kyselyissämme myös sitä, oliko vastaajilla harjoittelun aikana oma ohjaaja, vai oliko opettaminen usean eri henkilön vastuulla. Näistä molemmista tavoista voi olla sekä hyviä että huonoja puolia. Hyviä puolia useasta eri ohjaajasta voi olla esimerkiksi se, että asioihin saa monia eri näkökulmia usean eri henkilön avulla. Toisaalta eri henkilöt voivat opastaa työhön eri tavalla, jolloin tämä voi myös sekoittaa omaa oppimista. Tällöin yksi ohjaaja voi olla parempi, jolloin työhön saattaa oppia nopeammin yhtä työtappaa noudattaen. Alumneista yhdeksällä vastaajalla opettaminen työhön oli usean eri henkilön vastuulla, kun taas kahdeksalla vastaajalla oli oma ohjaaja harjoittelun aikana. Loput alumneista ovat vastanneet kysymykseen vaihtoehdolla "Muu", esimerkiksi "Yksi päävastuuhenkilö, toinen tukihenkilönä" ja "Menin avustaviin tehtäviin ja vaihdellen aina sai apua riippuen tehtävästä".

Opiskelijoiden keskuudessa ero on selkeämpi kuin alumniensa keskuudessa. Opiskelijoista ainoastaan kuudella vastaajalla oli oma ohjaaja harjoittelun aikana, kun taas kymmenellä vastaajalla opettaminen työhön oli usean eri henkilön vastuulla. Loput opiskelijoista ovat vastanneet kysymykseen vaihtoehdolla "Muu", esimerkiksi "Ketä ikinä tarvitsee apua, häneltä saa myös neuvoja" ja "Periaatteessa minulla ei ollut omaa ohjaajaa, vaan reskontraa tekevät ihmiset ohjeistivat minua. Pääasiassa kuitenkin vain toinen heistä, koska hän istui vieressäni".

Kun vertailemme miten vastaukset eroavat toisistaan riippuen siitä, onko harjoittelu suoritettu tilitoimistossa tai jossakin muussa yrityksessä tai organisaatiossa, voimme huomata selkeän eron. Tilitoimistossa harjoittelunsa suorittaneista vastaajista seitsemällä oli oma ohjaaja, kun taas kymmenellä oli useita eri ohjaajia harjoittelun aikana. Vastaavasti jossakin muussa yrityksessä tai organisaatiossa harjoittelunsa suorittaneista vastaajista seitsemällä vastaajalla oli oma ohjaaja, ja loppuilla kolmellatoista vastaajalla useita eri

ohjaajia. Voimme siis huomata, että jossakin muussa yrityksessä tai organisaatiossa ero on selkeästi suurempi.

Työtehtäviin perehdyttäminen onkin yksi tärkeimmistä asioista harjoittelun aikana, jotta opiskelija pääsisi tutustumaan mahdollisimman nopeasti ja hyvin yleisiin käytäntöihin, työtapoihin sekä tuleviin työtehtäviin. Ilman hyvää perehdytystä tämä voi olla todella haastavaa ja viedä paljon aikaa. Kysymykseen siitä, miten perehdyttäminen työtehtäviin sujui, alumniin keskuudessa vastausvaihtoehto ”Hyvin” on ollut kaikista suosituin vastausvaihtoehto seitsemällä vastauksella, kun taas vastaavasti opiskelijoiden keskuudessa suosituin vastausvaihtoehto oli ”Erittäin hyvin” saaden puolet kaikista vastauksista. Analysoitaessamme alumniin sekä opiskelijoiden yhteiset vastaukset, huomasimme että vastaajat, jotka ovat suorittaneet harjoittelunsa tilitoimistossa ovat olleet tyytyväisempiä perehdytykseen kuin he, jotka ovat suorittaneet harjoittelunsa jossakin muussa yrityksessä tai organisaatiossa. Tilitoimistossa harjoittelunsa suorittaneet opiskelijat vastasivat kysymykseen perehdyttämisestä keskiarvolla 4,2, kun taas jossakin muussa yrityksessä tai organisaatiossa harjoittelunsa suorittaneet opiskelijat vastasivat kysymykseen keskiarvolla 4.

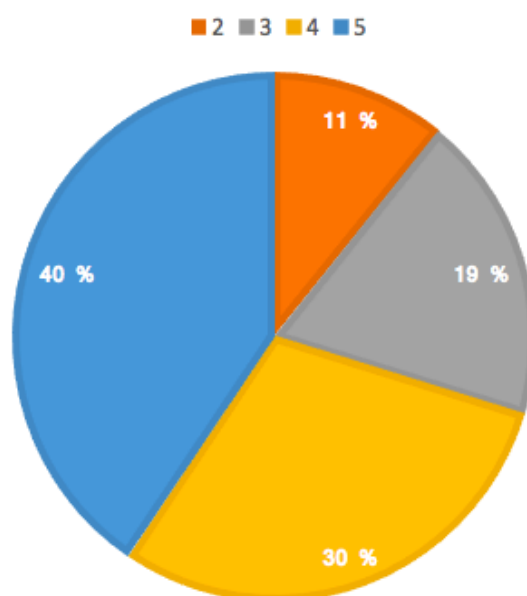
4.4.5 Tyytyväisyys harjoitteluun

Kyselymme viimeinen pakollinen kysymys koski vastaajien kokonaistyytyväisyyttä harjoitteluun. Kysymyksessä oli vastausvaihtoehtona asteikko 1–5, jossa 1 tarkoitti ”Ei yhtään tyytyväinen” ja 5 tarkoitti ”Erittäin tyytyväinen”. Alumneista kukaan ei valinnut vastausvaihtoehtoa 1, kaksi vastaajista valitsi vaihtoehdon 2, kolme valitsi vaihtoehdon 3, kahdeksan valitsi vaihtoehdon 4 ja loput kuusi valitsi vaihtoehdon 5. Alumniin keskuudessa suosituin vastausvaihtoehto oli selvästi 4 ja toiseksi suosituin 5, eli voimme huomata alumniin olleen todella tyytyväisiä harjoitteluun kokonaisuutena. Opiskelijoista kukaan ei valinnut vastausvaihtoehtoa 1, kaksi valitsi vaihtoehdon 2, neljä valitsi vaihtoehdon 3, kolme valitsi vaihtoehdon 4 ja loput yhdeksän valitsi vaihtoehdon 5. Opiskelijoiden keskuudessa puolestaan vastaus 5 oli selvästi suosituin vaihtoehto, sillä puolet vastaajista valitsivat kyseisen vastausvaihtoehdon, ja toiseksi suosituin vaihtoehto oli 3. Opiskelijoiden kesken tyytyväisyys jakautui siis hieman eri tavalla kuin alumniin kesken.

Viihtyminen työpaikalla on varmasti kaikille tärkeää. Mikäli työpaikalla ei viihdy, työnteko voi myös olla raskaampaa. Kysyimme alumneilta sekä opiskelijoilta, miten he viihtyvät

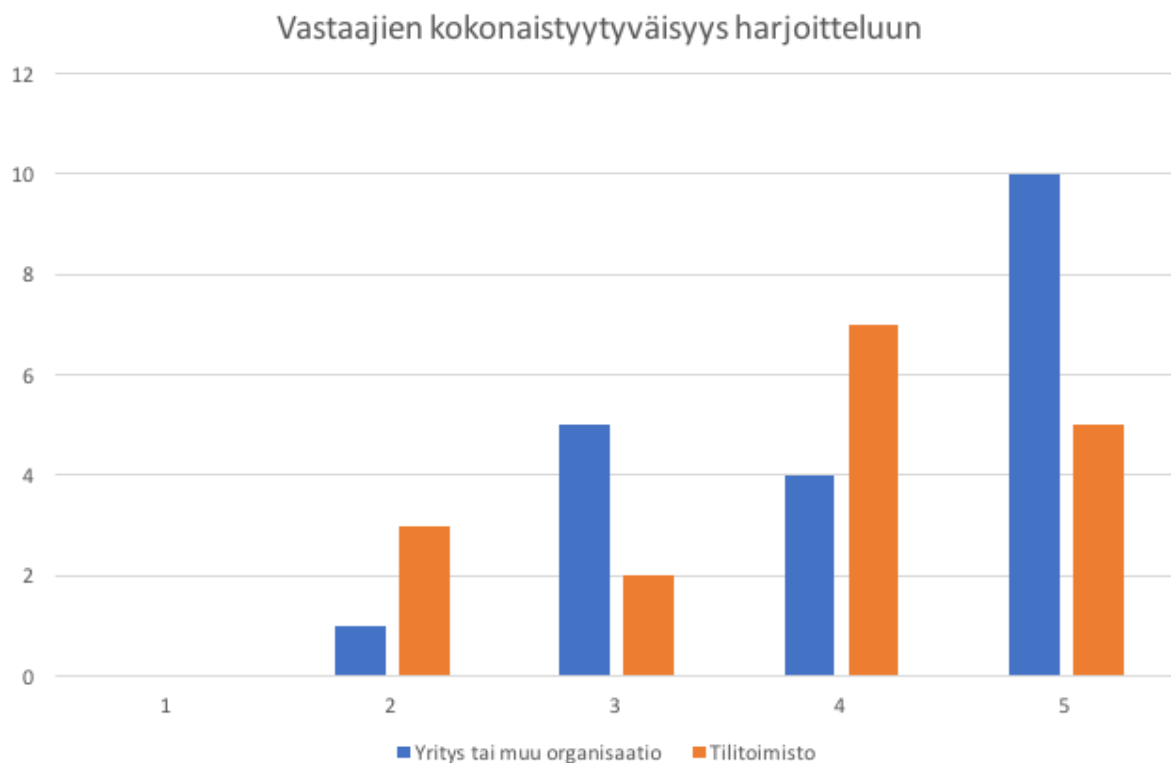
työpaikallaan, jossa he suorittivat harjoittelunsa. Alumni keskuudessa suosituin vastaus kysymykseen kymmenellä vastauksella oli "Hyvin", kun taas opiskelijoista kymmenen vastasivat kysymykseen vaihtoehdolla "Erittäin hyvin". Kun vertailimme miten vastaukset eroavat toisistaan, jos harjoittelun on suorittanut tilitoimistossa tai jonkin muun yrityksen tai organisaation taloushallinnon tehtävissä, huomasimme pienen eron. Tilitoimistossa harjoittelunsa suorittaneet vastaajat vastasivat kysymykseen keskiarvolla 4,1, kun taas jossakin muussa yrityksessä tai organisaatioissa harjoittelunsa suorittaneet vastaajat vastasivat siihen keskiarvolla 4,3.

Vastaajien kokonaistyytyväisyys koskien harjoittelua

Kuvio 12. Kuviossa on alumni- ja opiskelijoiden yhteiset vastaukset kokonaistyytyväisyydestä harjoitteluun.

Yllä olevasta kuviossa numero 12 voimme huomata, että kun kaikkien vastaajien vastaukset otetaan huomioon, niin vastausvaihtoehdot viisi ja neljä olivat selvästi suosituimmat, mikä tarkoittaa, että 70 % vastaajista olivat joko todella tai erittäin tyytyväisiä harjoitteluunsa kokonaisuudessa. Vastausten keskiarvo oli 4,0, eli pystyimme päättämään vastaajien olleen keskiarvon perusteella todella tyytyväisiä harjoitteluunsa. Vertailimme myös vastauksia tilitoimistossa harjoittelunsa suorittaneiden sekä muissa yrityksissä tai organisaatioissa harjoittelunsa suorittaneiden kesken.

Kuvio 13. Kuviossa vertaillaan tilitoimistossa sekä muussa yrityksessä tai organisaatiossa suorittaneiden kokonaistyytyväisyyttä harjoitteluun.

Kuten yllä olevasta kuviosta numero 13 voimme huomata, niin jossakin muussa yrityksessä tai organisaatiossa harjoittelunsa suorittaneet ovat suuremmissa määrin olleet erittäin tyytyväisiä (vastausvaihtoehto 5) harjoitteluun kokonaisuudessa, toisin kuin ne jotka ovat suorittaneet harjoittelunsa tilitoimistossa. Toisaalta tilitoimistossa harjoittelunsa suorittaneet ovat suosineet enemmän vastausvaihtoehtoa 4, joka vastaa vastausta “todella tyytyväinen”.

4.5 Palkkaus harjoittelun aikana sekä työllisyysnäkymät

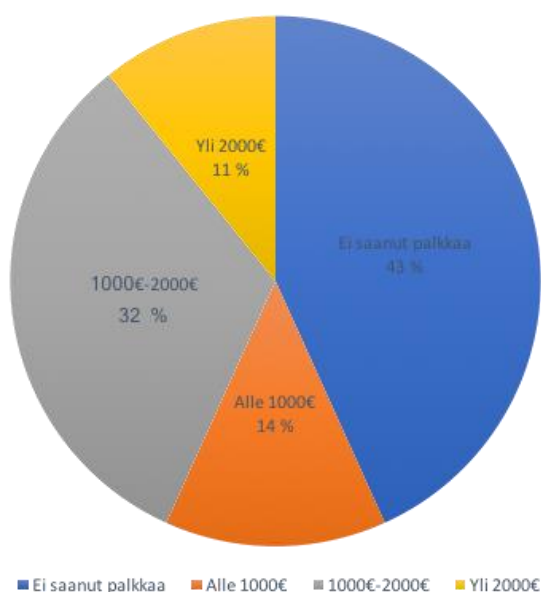
Tämän luvun tarkoituksena on selvittää millainen palkkaus vastaajilla oli harjoittelun aikana sekä minkälaiset työllisyysnäkymät heillä on harjoittelun päätyttyä. Työllisyysnäkyä koskeva kyselyosio oli valinnainen, joten siihen ovat vastanneet vain ne, joiden harjoittelu oli jo ohi vastaushetkellä.

4.5.1 Palkkaus harjoittelun aikana

Harjoittelu on mahdollista suorittaa joko palkallisessa tai palkattomassa työssä. Palkallisuuden vaikuttaa pitkälti opiskeltava ala sekä sen työllisyystilanne. (Studentum 2018.) Kyselyissämme esitimme kysymyksen, jossa kysyttiin, kuinka paljon palkkaa vastaaja sai harjoittelun aikana kuukaudessa. Annoimme vastausvaihtoehdoiksi ”En saanut palkkaa”, ”Alle 1000 €”, ”1000 €–2000 €” ja ”Yli 2000 €”. Alumneista kymmenen vastaajaa ei saanut palkkaa harjoittelustaan, kun taas loput yhdeksän saivat. Opiskelijoista sen sijaan kuusi vastaajaa ei saanut harjoittelun aikana lainkaan palkkaa, kun taas loput kaksitoista saivat. Sekä alumnien että opiskelijoiden keskuudessa he, jotka saivat harjoittelunsa aikana palkkaa, vastausvaihtoehto ”1000 €–2000 €” oli selvästi suosituin.

Kun vertailimme vielä, miten luvut poikkeavat toisistaan, mikäli harjoittelu on suoritettu joko tilitoimistossa tai jossakin muussa yrityksessä tai organisaatiossa, pystyimme huomaamaan pieniä eroja. Tilitoimistossa harjoittelunsa suorittaneista vastaajista kahdeksan sai palkkaa, kun taas jossakin muussa yrityksessä tai organisaatiossa harjoittelunsa suorittaneista opiskelijoista jopa kolmetoista sai palkkaa. Loput yhdeksän tilitoimistossa harjoittelunsa suorittaneista vastaajista, sekä seitsemän jossakin yrityksessä tai muussa organisaatiossa harjoittelunsa suorittaneista vastaajista eivät saaneet palkkaa harjoittelustaan. Seuraavassa kuviossa numero 14 näemme tarkemmin, miten alumnien ja opiskelijoiden yhteiset vastaukset jakautuivat.

Kuinka paljon palkkaa opiskelija sai harjoittelun aikana

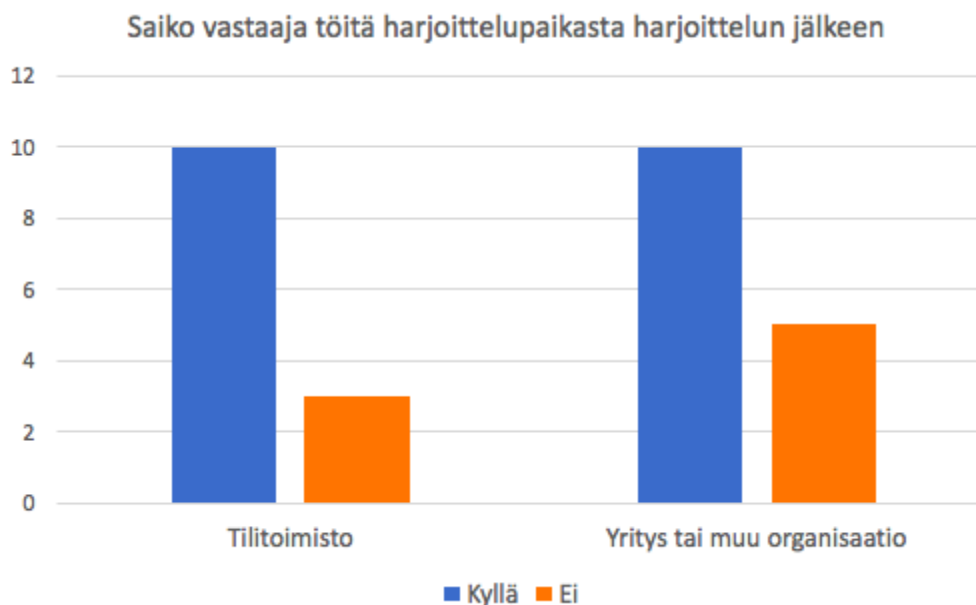
Kuvio 14. Alumni- ja opiskelijoiden yhteiset vastaukset siitä, kuinka paljon palkkaa he saivat harjoittelun aikana.

4.5.2 Työllistyminen sekä palkkaus harjoittelun jälkeen

Lisäsimme sekä alumneille, että opiskelijoille suunnattuun kyselyyn toisen osion, joka oli valinnainen. Osiossa oli kysymyksiä koskien harjoittelun jälkeistä työllisyystilannetta sekä muutamia tarkentavia kysymyksiä koskien palkkausta ja viihtymistä työpaikalla. Saimme kyseiseen osioon 19 vastausta alumneilta sekä 10 vastausta opiskelijoilta, eli kaikki alumnit ja yli puolet opiskelijoista pystyivät vastaamaan ainakin osaan osiossa olevista kysymyksistä. Yhden opiskelijan vastaus oli puutteellinen, sillä hän vastasi vain muutama osion kysymykseen, joten hänen vastustamme emme analysoi, vaan analysoimme yhdeksän muun vastaajan vastauksia.

Yksi osion tärkeimpiä kysymyksiä oli "Saitko töitä harjoittelupaikastasi harjoittelujakson jälkeen?", johon vastattuaan "Kyllä" vastaajalta kysyttiin hänen keskeisimpiä työtehtäviä. Jos kysymykseen vastasi "Ei", niin vastaajalta kysyttiin, oliko päätös hänen oma vai eikö työnantajalla ollut tarjota töitä sekä mistä vastaaja sai töitä harjoittelun jälkeen.

Harjoittelujakson jälkeen 14 alumnia saivat töitä harjoittelupaikastaan ja viisi alumnia eivät. Opiskelijoista puolestaan kuusi saivat töitä harjoittelupaikastaan harjoittelun jälkeen ja kolme eivät. Kun kaikki vastaajien vastaukset laski yhteen, niin selvisi, että tilitoimistossa harjoittelunsa suorittaneista 10 saivat töitä harjoittelupaikastansa ja kolme eivät. Yrityksessä tai muussa organisaatiossa harjoittelunsa suorittaneista myöskin 10 työllistyivät harjoittelupaikkaansa, kun taas viisi eivät. Seuraavassa kuviossa numero 15 voi huomata, että vastaukset olivat hyvin tasaiset tilitoimistossa sekä muussa yrityksessä tai organisaatiossa harjoittelunsa suorittaneiden kesken, vaikka jälkimmäisessä oli enemmän niitä, jotka eivät saaneet töitä harjoittelupaikastaan. Vastaukset voisivat olla erilaiset, jos kaikki opiskelijat olisivat pystyneet vastaamaan tähän osioon.

Kuvio 15. Kuviossa on alumnien ja opiskelijoiden yhteiset vastaukset töiden jatkumisesta harjoittelupaikassa harjoittelun jälkeen.

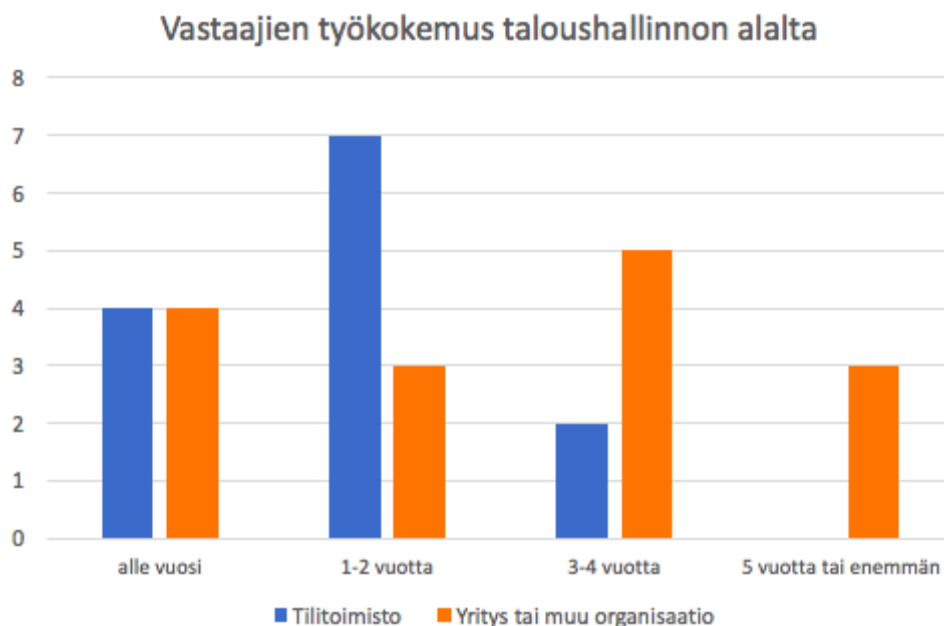
Suurin osa niistä vastaajista, jotka saivat töitä harjoittelupaikastaan, kertoivat työtehtävien pysyneen työsuhteen alettua melko samanlaisina kuin harjoittelun aikana. Muutama vastaajat kuitenkin mainitsivat, että vastuu ja työtehtävien määrä alkoi hiljalleen lisääntymään sekä omien asiakkaiden määrä kasvoi. Tilitoimistossa työnsä jatkavien työtehtäviä olivat pääosin kirjanpitoa, palkanlaskentaa sekä tilinpäätösten tekeminen. Vastaajat pääsivät pienissä määrin tekemään ostoreskontraa, kuukausittaista raportointia, asiakaspalvelua ja -neuvontaa sekä avustavia tehtäviä, kuten esimerkiksi postin hoitamisen. Yrityksessä tai muussa organisaatiossa työnsä jatkavien työtehtäviä olivat suurimmaksi osaksi osto- ja myyntireskontran hoitamista sekä pienemmissä määrin kirjanpitoa, palkanlaskentaa, ruoka- ja toimistotarvikkeiden tilausten tekoa, kululaskujen ja ulosmaksujen käsittelyä sekä projektien valmistelua. Jotkut vastaajista pääsivät hoitamaan ulkomaan maksuliikennettä, talousraportointia sekä prosessien ja taloushallinnon ohjelmistojen hallintaa ja kehitystä.

Ne vastaajat, jotka eivät saaneet töitä harjoittelupaikastaan kertoivat syynä olleen se, että työnantajalla ei ollut tarjota töitä tai työnantaja oli palkannut uusia harjoittelijoita kii-reapulaisiksi, jolloin uudelle työntekijälle ei ollut tarvetta. Yksi vastaajista olisi mahdollisesti voinut jatkaa töitä, mutta ainoastaan myynnin tehtävissä provisiopalkalla. Toinen vastaaja puolestaan kertoi, että hänelle tarjottiin töitä harjoittelupaikastaan vasta viisi kuukautta harjoittelun päättymisen jälkeen, jolloin vastaaja oli jo löytänyt mielenkiintoi-

semman työn. Muutamat vastaajat olisivat jatkaneet mielellään työskentelyä harjoittelupaikassaan, jos olisivat saaneet siihen mahdollisuuden. Yksi vastaaja oli ehdottomasti sitä mieltä, ettei olisi jatkanut työntekoa harjoittelupaikassaan, vaikka hänelle oltaisiin tarjottu jatkumahdollisuutta. Voimme siis huomata, että sillä ei ole ollut merkitystä onko harjoittelun suorittanut tilitoimistossa vai muussa yrityksessä tai organisaatiossa, sillä kaikissa tapauksissa töiden jatkumisen este on ollut se, ettei työnantajalla ole ollut tarjota töitä.

Kyselyymme vastanneet alumnit ja opiskelijat, jotka eivät työllistyneet harjoittelupaikkaansa työllistyivät jonkun muun yrityksen tai muun organisaation taloushallinnon tehtäviin sekä vanhaan työpaikkaansa, eli kukaan vastaajista ei työllistynyt toiselle alalle tai tilitoimistoon. Muussa yrityksessä tai organisaatiossa harjoittelunsa suorittaneet olivat niitä, jotka jatkoivat töitä vanhassa työpaikassa sekä kaksi vastaajista työllistyivät toisen yrityksen tai muun organisaation taloushallinnon työtehtäviin. Tilitoimistossa harjoittelunsa suorittaneet puolestaan työllistyivät ainoastaan toisen muun yrityksen tai organisaation taloushallinnon työtehtäviin. Saimme kahdelta vastaajalta muista hieman poikkeavat vastaukset, sillä toinen vastaajista teki harjoittelun jälkeen opinnäytetyön loppuun, jonka jälkeen hän aloitti työn tilintarkastusyhteisössä. Toinen vastaaja jäi tietoisesti työttömäksi, sillä hän meni harjoittelun jälkeen vaihtoon.

Kysymys, joka koski vastaajien työkokemusta taloushallinnon alalta, sai vastauksia kaikista tarjotuista vastausvaihtoehdoista, jotka olivat: alle vuosi, 1–2 vuotta, 3–4 vuotta sekä 5 vuotta tai enemmän. Alumneista neljä olivat alalla alle vuoden ajan, kahdeksan alumnia 1–2 vuotta, viis alumnia 3–4 vuotta ja kaksi alumnia viisi vuotta tai enemmän. Opiskelijoista puolestaan neljä valitsivat vastausvaihtoehdon “alle vuosi”, kaksi opiskelijaa 1–2 vuotta ja 3–4 vuotta sekä yksi opiskelija viisi vuotta tai enemmän. Oli mielenkiintoista huomata, että opiskelijoissa oli niitä, joilla on kokemusta kolmesta vuodesta eteenpäin. Seuraavasta kuvioista numero 16 voi huomata millaiset tulokset saimme, kun otimme huomioon kaikkien vastaajien tulokset ja jaottelimme ne harjoittelupaikkojen mukaan.

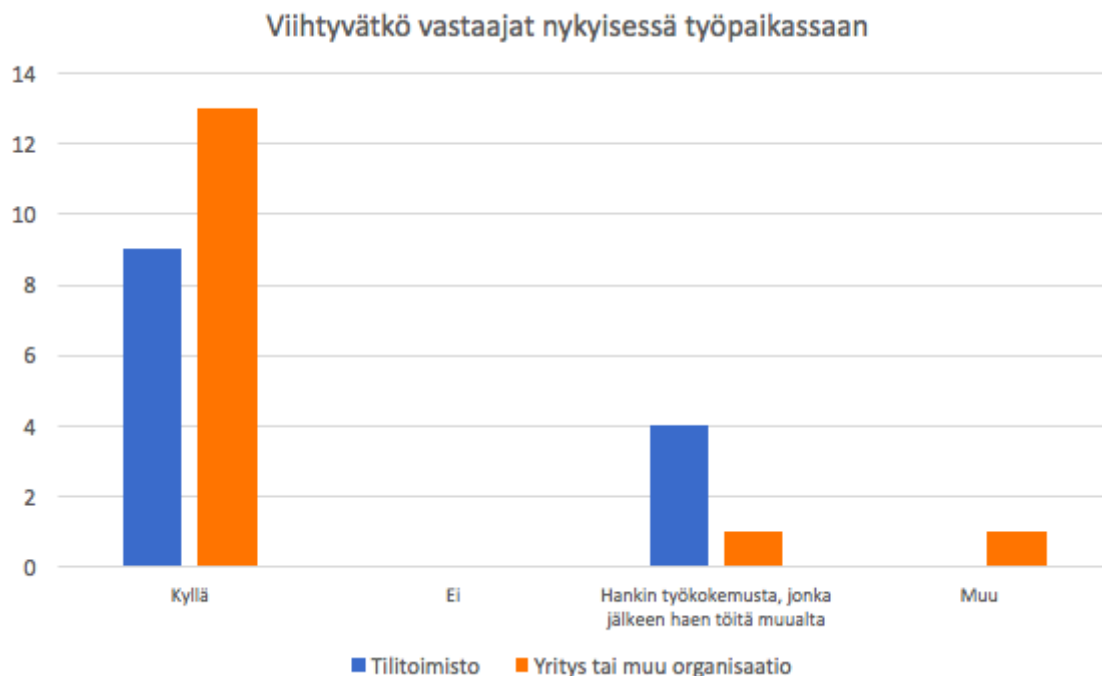

Kuvio 16. Kuviossa on alumnien ja opiskelijoiden yhteiset vastaukset työkokemuksesta taloushallinnon alalta.

Tilitoimistossa harjoittelunsa suorittaneet ovat olleet olleet taloushallinnon alalla töissä suurimmaksi osaksi 1–2 vuoden ajan sekä alle vuoden ajan. Muutamia vastaajia on ollut alan työssä jo 3–4 vuoden ajan, mutta vastausvaihtoehto ”5 vuotta tai enemmän” ei saanut yhtään vastaajaa. Tämän vastaajajoukon työkokemus on suurimmaksi osaksi kaksi vuotta tai vähemmän, joten vastaajat ovat alalla melko uusia työntekijöitä. Muussa yrityksessä tai organisaatiossa harjoittelunsa suorittaneiden vastaukset jakautuvat paljon tasaisemmin kuin tilitoimistossa harjoittelunsa suorittaneiden, sillä kaikki vastausvaihtoehdot ovat saaneet melkein saman verran vastaajia. Vaihtoehto ”3–4 vuotta” sai kuitenkin hieman enemmän vastaajia kuin muut vaihtoehdot. Myöskin viisi vuotta työkokemusta tai enemmän sai vastaajia tästä vastaajajoukosta. Pystyimme siis huomamaan, että tämän vastaajajoukon työkokemus painottuu hieman enemmän kolmesta vuodesta eteenpäin.

Kysyimme vastaajilta myös, että viihtyvätkö he nykyisessä työpaikassaan tarjoten heille vastausvaihtoehdot: kyllä, ei, hankin työkokemusta, jonka jälkeen haen töitä muualta sekä muu. Alumnit viihtyivät pääsääntöisesti nykyisessä työpaikassaan, sillä 15 vastaajaa valitsivat vaihtoehdon ”Kyllä”, neljä vastaajista valitsivat vaihtoehdon ”Hankin työkokemusta, jonka jälkeen haen töitä muualta”. Opiskelijoista puolestaan seitsemän valitsivat vaihtoehdon ”Kyllä”, yksi vaihtoehdon ”Hankin työkokemusta, jonka jälkeen haen töitä muualta” ja yksi vastaaja ei voinut vastata kyseisessä kohdassa, sillä hän ei ole

vielä aloittanut työskentelyä uudessa työpaikassaan. Vaihtoehtoa “Ei” ei valinnut yksikään vastaajista, joten vastaajat ovat selkeästi joko tyytyväisiä nykyiseen työpaikkaansa tai viihtyvät sen verran, että hankkivat työkokemusta, jotta voivat hakea töihin muualle.

Kuvio 17. Kuviossa on alumnien ja opiskelijoiden yhteiset vastaukset heidän viihtyvyydestään nykyisessä työpaikassa.

Kuvioon 17 on koottu alumnien ja opiskelijoiden vastaukset kysymykseen “Viihdytkö nykyisessä työpaikassasi?”. Vastaukset on kuitenkin eritelty sen mukaan, onko vastaaja suorittanut harjoittelunsa tilitoimistossa vai jonkin muun yrityksen tai organisaation taloushallinnon työtehtävissä. Kuvioista pystyy huomaamaan, että vastaukset ovat jakautuneet tasaisesti, ja vaihtoehto “Kyllä” on saanut eniten vastauksia, mikä viittaa siihen, että vastaajat viihtyvät nykyisissä työpaikoissaan. Vaihtoehto “Hankin työkokemusta, jonka jälkeen haen töitä muualta” on saanut yhteensä viisi vastausta, joista neljä on tilitoimistossa harjoittelunsa suorittaneilta.

Toisen osion viimeinen kysymys oli “Mikä bruttopalkkasi/kk on tällä hetkellä?”. Halusimme kysymyksellä selvittää millaisia palkkaeroja on alumnien ja opiskelijoiden sekä tilitoimistojen ja muiden yritysten tai organisaatioiden välillä. Alumnien bruttopalkat vaihtelivat 1900 € ja 4200 € välillä, ja joukossa oli yksi äitiyspäivärahan saava sekä yksi osa-aikainen työntekijä, jonka kuukausipalkka oli 1200 €. Opiskelijoiden palkat vaihtelivat puolestaan 1800 € ja 2640 € välillä, ja yksi opiskelijoista teki töitä osa-aikaisesti 13,2 €

tuntipalkalla. Vastauksista pystyi huomaamaan, että yrityksessä tai muussa organisaatiossa harjoittelunsa suorittaneiden palkat ovat paremmat, sillä heidän palkat vaihtelevat 1800 € ja 4200 € välillä. Heidän palkkojen keskiarvo oli noin 2612 € ja mediaani on 2500 €. Tilitoimistossa harjoittelunsa suorittaneiden palkkojen keskiarvo on 2217 € ja mediaani 2100 €.

5 Harjoitteluraporttien tutkiminen sekä vertailu

Opinnäytetyötämme varten olemme tutkimuksen tueksi tehneet myös sisällön analyysia koulussamme käytössä olevan harjoitteluportaalin harjoitteluraporteista, jotka ovat kirjoitettu koulumme oppilaiden toimesta. Harjoitteluportaalin kautta rajaamme opiskelijajoukon siten, että katsomme ainoastaan niiden opiskelijoiden raportteja, jotka ovat suorittaneet ammattiharjoittelunsa laskentatoimen ja rahoituksen parissa. Joudumme seulomaan raportteja ja valitsemaan joukosta ne raportit, jotka koskevat nimenomaan harjoittelun suorittamista tilitoimistossa tai jonkin yrityksen tai muun organisaation taloushallinnon tehtävissä.

5.1 Harjoitteluportaali

Koulussamme käytössä olevan harjoitteluportaalin ideana on se, että opiskelijat voivat tutustua toisten opiskelijoiden laatimiin raportteihin jo suoritetuista harjoittelusta. Harjoitteluportaali toimii niin, että ennen harjoittelun alkua opiskelija kirjautuu harjoittelujärjestelmään, jonka jälkeen hän täyttää itsearviointilomakkeen. Kun opiskelija on löytänyt itselleen harjoittelupaikan, hän tekee siitä harjoittelupaikkailmoituksen, jolloin myös ohjaaja saa tiedon harjoittelupaikan löytymisestä. Kun opiskelija on saanut hyväksynnän harjoittelupaikasta harjoittelujärjestelmän kautta, harjoittelu on valmis alkamaan.

Kun harjoittelu on suoritettu loppuun, opiskelija voi alkaa laatia omaa harjoitteluraporttiansa. On suositeltavaa, että opiskelija pitää oppimispäiväkirjaa harjoittelustaan, jolloin harjoitteluraportti on helpompi laatia, kun asiat eivät pääse unohtumaan matkan varrella. Harjoittelun päätyttyä opiskelijan on pyydettävä harjoittelusta työtodistus, jonka jälkeen hän voi lähettää raportin sekä työtodistuksen ohjaajalle tarkistettavaksi. Tarkistuksen jälkeen ohjaaja julkaisee raportin muiden opiskelijoiden luettavaksi, ja tallentaa raportin kir-

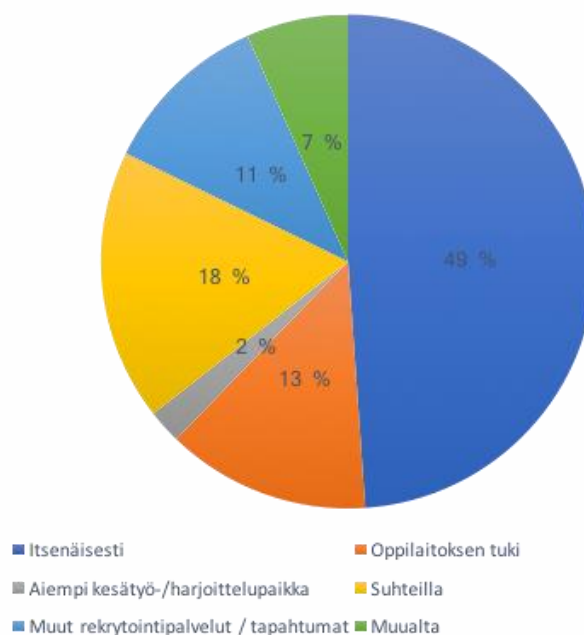
joittaneelle opiskelijalle opintopisteet suoritetusta harjoittelusta. Vaihtoehtoisesti puutteellisesti täytetty harjoitteluraportti voidaan palauttaa opiskelijalle takaisin täytettäväksi, eikä opiskelija saa harjoittelusta opintopisteitä ennen kuin raportti on täytetty huolella.

Olemme analysoineet harjoitteluportaalin raportteja 4.4.2018 ajetun raportin perusteella. Raportti sisälsi yhteensä 72 edellä mainittuun päivämäärään mennessä harjoittelupaikkansa ohjaajalle ilmoittanutta opiskelijaa. Näistä yhteensä 20 suoritti ammattiharjoittelunsa tilitoimistossa, ja 36 jossakin muussa yrityksessä tai organisaatiossa. Näiden lisäksi tilintarkastuksen tehtävissä ammattiharjoittelunsa suorittaneita oli yhteensä 16 kpl, mutta näitä emme siis ota huomioon opinnäytetyössämme. Ajetussa raportissa oli joukossa 11 tilitoimistossa tai jossakin muussa yrityksessä tai organisaatiossa ammattiharjoittelunsa suorittaneita opiskelijoita, joiden harjoitteluraportteja ei vielä oltu julkaistu harjoitteluportaaliin. Näitä emme myöskään luonnollisesti voineet ottaa mukaan analysointeihimme. Tämä tarkoittaa sitä, että harjoitteluportaalin kautta olemme analysoineet 18 tilitoimistossa, ja 27 jossakin muussa yrityksessä tai organisaatiossa taloushallintoon pohjautuvan ammattiharjoittelunsa suorittaneiden opiskelijoiden raportteja.

5.2 Harjoittelupaikan hakeminen

Harjoitteluportaalin harjoitteluraporttia varten opiskelijan on vastattava kysymykseen, jossa kysytään, miten opiskelija on löytänyt harjoittelupaikan. Vaihtoehdot harjoitteluportaalin sisällä ovat kutakuinkin samat kuin laatimissamme kyselyissä; Itsenäisesti (Internet, soitto, yms.), oppilaitoksen tuki (työnantajarekisterit, OMA, yms.), aiempi kesätyö-/harjoittelupaikka, suhteilla, muut rekrytointipalvelut / tapahtumat (ei oppilaitoksen) tai muualta. Harjoitteluraporttien perusteella 22 opiskelijaa, eli selvästi suurin osa, oli löytänyt harjoittelupaikan itsenäisesti esimerkiksi soittamalla suoraan yritykseen. Loput 23 vastausta jakautuvat melko tasaisesti muiden edellä mainittujen vaihtoehtojen kesken. 3 opiskelijaa löysi harjoittelupaikkansa jostakin muualta kuin valmiiksi annetuista vaihtoehdoista. Opiskelijat, jotka olivat valinneet vaihtoehdon "muualta", löysivät harjoittelupaikkansa esimerkiksi ystävän, tutun tutun tai yrityksen omien nettisivujen kautta. Seuraavassa kuviossa numero 18 on esitetty tarkemmin, miten luvut ovat jakautuneet opiskelijoiden kesken.

Miten harjoittelupaikka löydetty

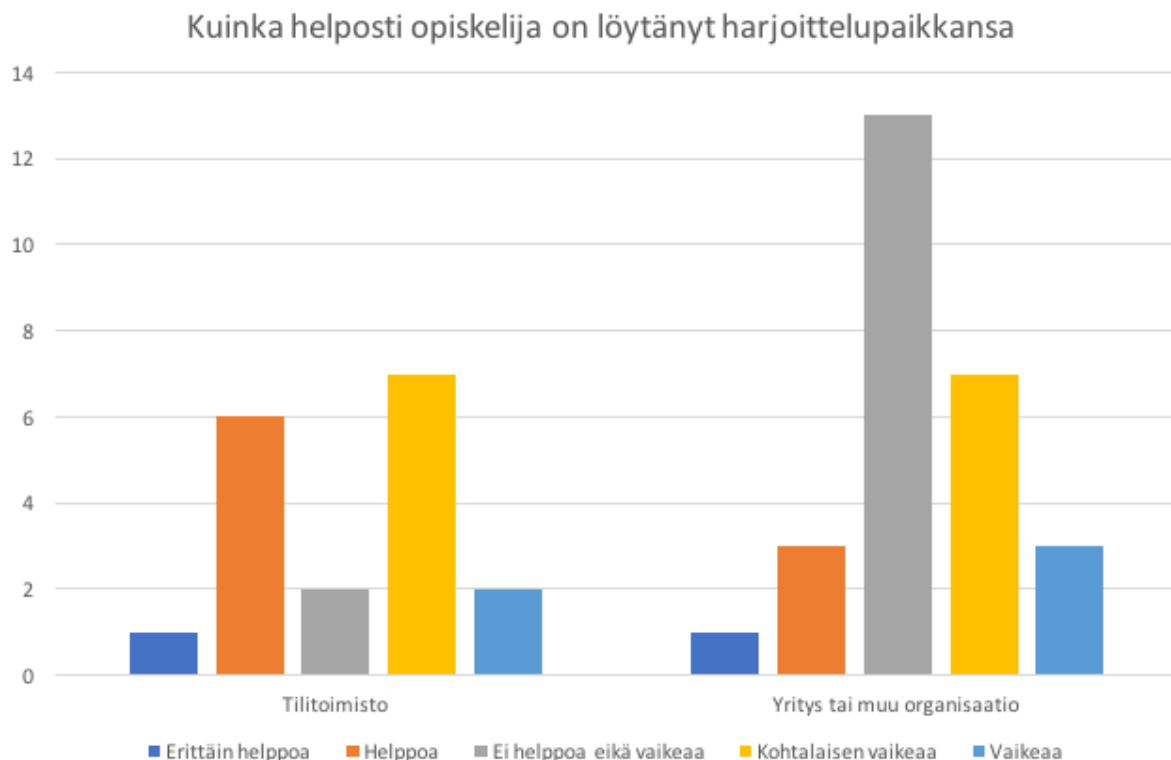

Kuvio 18. Miten opiskelijat ovat löytäneet harjoittelupaikan harjoitteluportaalin raporttien perusteella.

Harjoitteluportaalista ajatun raportin perusteella saimme myös tiedon siitä, kuinka helposti opiskelijat löysivät harjoittelupaikkansa. Kysymykseen vastattiin asteikolla 0-4, jossa vastausvaihtoehto 0 vastasi ”Erittäin helppoa” ja 4 ”Vaikeaa”. Analysoimistamme 45:stä harjoitteluraportista saimme keskiarvoksi 2,2. Tämä tarkoittaa sitä, että keskimäärin opiskelijat löysivät harjoittelupaikkansa suhteellisen helposti.

Jos vertailemme syvemmin sitä, miten luvut jakautuvat sen perusteella onko harjoittelu suoritettu tilitoimistossa tai jossakin muussa yrityksessä tai organisaatiossa, voimme huomata vain pienen eron luvuissa. Opiskelijat, jotka suorittivat harjoittelunsa tilitoimistossa, löysivät harjoittelupaikkansa keskimäärin luvulla 2,2. Sen sijaan opiskelijoilla, jotka suorittivat harjoittelunsa jossakin muussa yrityksessä tai organisaatiossa, vastaava luku on 2,3. Vaikka vastausten keskiarvoissa ei ole havaittavissa kovinkaan suurta eroa, alla olevan kuvion perusteella voimme kuitenkin huomata jonkin verran eroja keskenään. Tilitoimistossa harjoittelunsa suorittaneiden opiskelijoiden kesken vastaukset ”Kohtalaisen vaikeaa” ja ”Helppoa” ovat olleet selvästi suosituimmat vastausvaihtoehdot. Sen sijaan jossakin muussa yrityksessä tai organisaatiossa harjoittelunsa suorittaneiden opiskelijoiden kesken vastaus ”Ei helppoa eikä vaikeaa” on ollut selvästi suosituin. Seuraa-

vasta kuviosta numero 19 voimme nähdä tarkemmin, kuinka helposti opiskelija on löytänyt harjoittelupaikkansa riippuen siitä, onko harjoittelu suoritettu tilitoimistossa tai jonkin muun yrityksen tai organisaation taloushallinnon työtehtävissä.

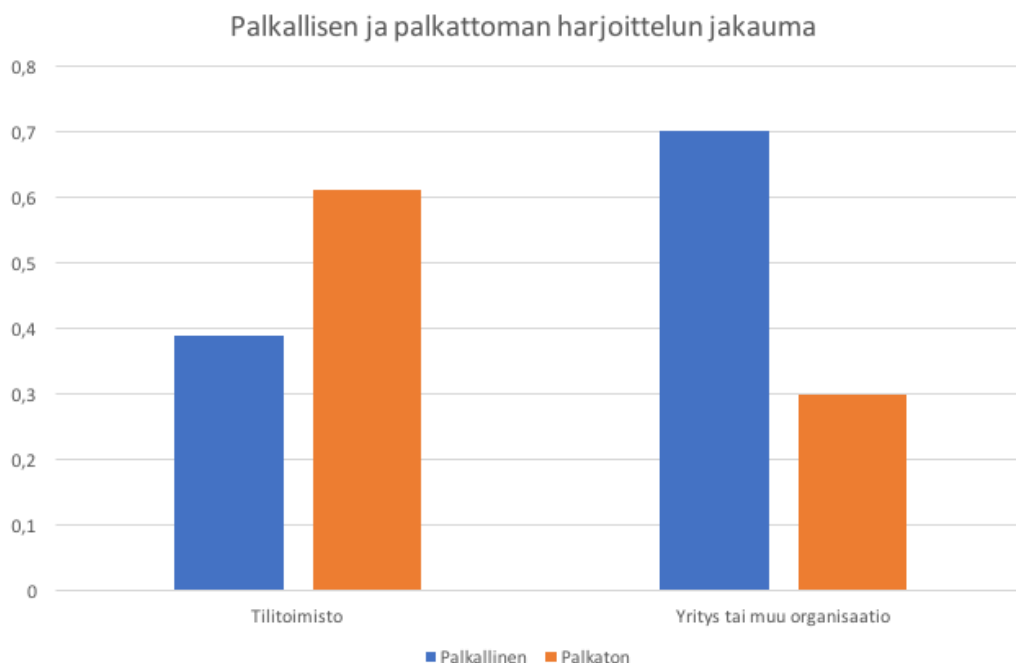

Kuvio 19. Kuinka helposti opiskelija on löytänyt harjoittelupaikkansa riippuen siitä, onko harjoittelu suoritettu tilitoimistossa tai jonkin muun yrityksen tai organisaation taloushallinnon työtehtävissä.

5.3 Palkkaus harjoittelun aikana

Ammattiharjoittelun suorittaminen on siis mahdollista joko palkattomassa tai palkallisessa työssä. Analysoimistamme harjoitteluraporteista 19 opiskelijaa suoritti ammattiharjoittelunsa palkattomassa työssä, kun taas 26 opiskelijaa suoritti sen palkallisessa työssä. Harjoitteluraporttien perusteella siis suurempi osa on suorittanut taloushallinnon ammattiharjoittelunsa palkallisessa työssä. Tilitoimistoissa ammattiharjoittelunsa palkallisessa työssä suoritti 7 opiskelijaa, kun taas palkattomassa työssä 11 opiskelijaa. Opiskelijoista, jotka suorittivat harjoittelunsa jonkin muun yrityksen tai organisaation taloushallinnon työtehtävissä, 19 suoritti sen palkallisessa työssä, kun taas 8 suoritti sen palkattomassa työssä. Harjoitteluportaalista saatujen tietojen sekä alla olevan kuvion nu-

mero 20 perusteella voimme siis huomata sen, että mikäli taloushallinnon ammattiharjoittelun suorittaa jossakin muussa yrityksessä tai organisaatiossa, on harjoittelu suuremmalla todennäköisyydellä palkallinen kuin jos sen suorittaa tilitoimistossa.

Kuvio 20. Palkallisen ja palkattoman harjoittelun jakauma riippuen siitä, onko harjoittelu suoritettu tilitoimistossa tai jonkin muun yrityksen tai organisaation taloushallinnon työtehtävissä.

5.4 Miten keskeiset asiat toteutuivat harjoittelun aikana

Opiskelijan kirjoittamaan harjoitteluraporttiin sisältyy kohta, jossa opiskelijat antavat arvosanan siitä, miten hyvin tietyt asiat ovat toteutuneet harjoittelun aikana. Arvosana annetaan asteikolla 1–5 tähteä, jossa 1 tähti vastaa välttävää, ja 5 tähteä erinomaista. Asiat joista opiskelijat antavat arvosanan tähtien avulla ovat oma kehittyminen, vastasiko työ odotuksia, saiko opiskelija käyttää omaa osaamistaan ja opintojaan hyödyksi työssään sekä oliko harjoittelu kokonaisuudessaan onnistunut. Alla kerromme ensin kaikkien raporttien keskiarvot kustakin kysymyksestä yhteensä, jonka jälkeen vertailemme vielä keskenään sitä, miten opiskelijoiden vastaukset eroavat toisistaan riippuen siitä, onko opiskelija suorittanut harjoittelunsa tilitoimistossa tai jonkin muun yrityksen tai organisaation taloushallinnon tehtävissä.

5.4.1 Opiskelijan kehittyminen harjoittelun aikana

Monelle opiskelijalle työssään kehittyminen harjoittelun aikana on todella tärkeää. Harjoittelu onkin yksi parhaimmista tavoista kerätä kokemusta, ja lisäksi kehittää omaa ammatillista osaamista tulevia töitä varten. Opiskelijat vastasivat kysymykseen omasta kehittymisestään keskiarvolla 4,3 tähteä, mikä on todella hyvä luku. Jos vertailemme, millaisia eroja on kehitymisessä, jos harjoittelun suorittaa joko tilitoimistossa tai jossakin muussa yrityksessä tai organisaatiossa, voimme huomata pieniä eroja. Tilitoimistossa harjoittelunsa suorittaneet oppilaat ovat vastanneet kysymykseen keskiarvolla 4,5 tähteä, kun taas jossakin muussa yrityksessä tai organisaatiossa suorittaneet oppilaat ovat vastanneet siihen keskiarvolla 4,2 tähteä. Tästä voimme huomata, että ero on pieni, mutta tilitoimistossa harjoittelunsa suorittaneet oppilaat ovat kokeneet kehittyvän paremmin kuin oppilaat, jotka ovat suorittaneet harjoittelun jossakin muussa yrityksessä tai organisaatiossa.

5.4.2 Kuinka hyvin harjoittelu vastasi opiskelijan odotuksia

Opiskelijoilla saattaa olla tiettyjä odotuksia siitä, millaista työ harjoittelun aikana tulee olemaan. Kun työ on alkanut, ja sitä on hetken jo ehtinyt tehdä, opiskelija saattaa yllättyä joko positiivisella tai negatiivisella tavalla. Harjoitteluportaalin raporttien perusteella opiskelijat ovat antaneet keskimäärin 4,0 tähteä kysymykseen siitä, kuinka hyvin harjoittelu vastasi opiskelijan odotuksia. Tilitoimistoissa harjoittelunsa suorittaneet opiskelijat ovat antaneet keskiarvon 3,9 tähteä, kun taas jossakin muussa yrityksessä tai organisaatiossa vastaava luku oli 4,1 tähteä. Myöskin tässä erot ovat pieniä mutta opiskelijoilla, jotka ovat suorittaneet harjoittelunsa jonkin muun yrityksen tai organisaation taloushallinnon tehtävissä, työ on keskimäärin vastannut paremmin odotuksia kuin opiskelijoilla, jotka ovat suorittaneet harjoittelunsa tilitoimistossa.

5.4.3 Omien osaamisten ja opintojen hyödyksi käyttäminen harjoittelun aikana

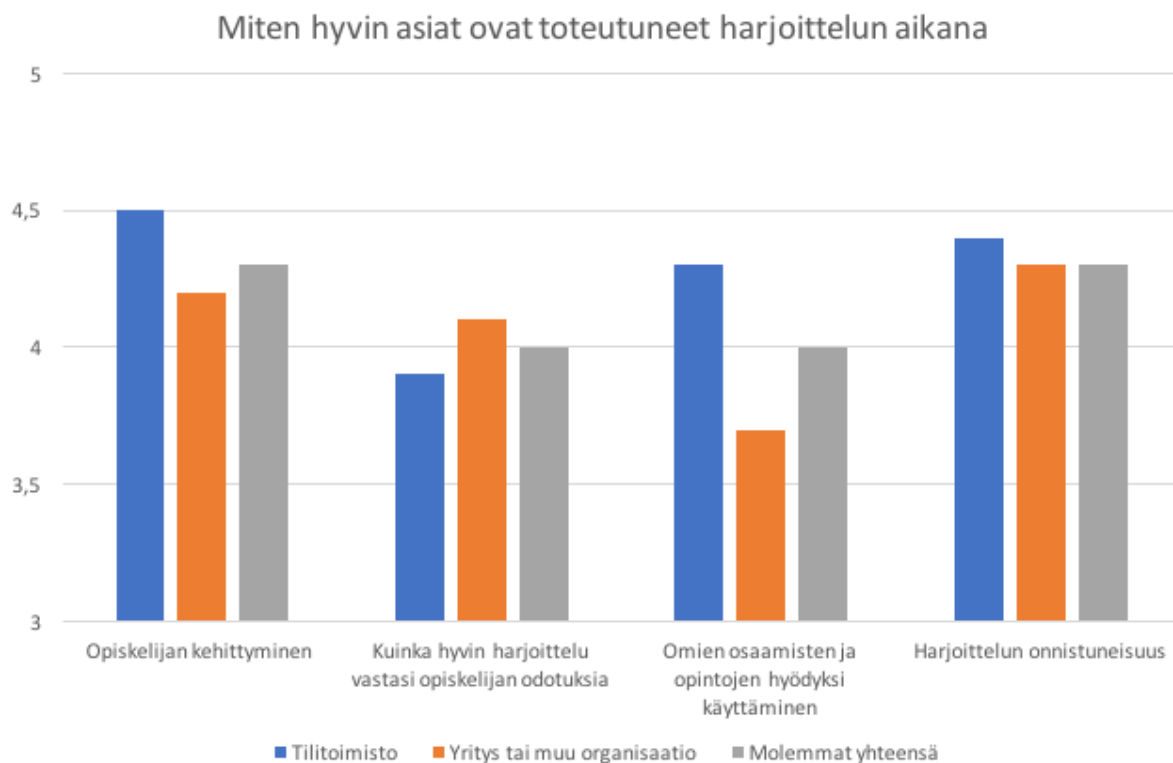
Harjoittelun yhtenä tärkeänä tavoitteena on, että opiskelija pääsee soveltamaan oppimiaan tietoja ja taitoja käytännön työhön. Harjoitteluportaalin kysymykseen siitä, pääsivö opiskelija käyttämään omaa osaamistaan ja opintojaan hyödyksi harjoittelun aikana, opiskelijat vastasivat keskiarvolla 4,0 tähteä. Opiskelijat, jotka suorittivat harjoittelunsa tilitoimistossa, pääsivät harjoittelun aikana käyttämään omaa osaamistaan ja opintojaan

hyödyksi selvästi enemmän kuin opiskelijat, jotka suorittivat harjoittelunsa jonkin muun yrityksen tai organisaation taloushallinnon tehtävissä. Tilitoimistossa harjoittelunsa suorittaneet opiskelijat antoivat keskimäärin 4,3 tähteä, kun taas jossakin muussa yrityksessä tai organisaatiossa harjoittelunsa suorittaneet opiskelijat antoivat keskimäärin 3,7 tähteä.

Analysoidessamme harjoitteluportaalin harjoitteluraportteja, vertailimme paljon, miten opiskelijoiden työtehtävät erosivat toisistaan harjoittelun aikana riippuen siitä, onko harjoittelu suoritettu tilitoimistossa tai jossakin muussa yrityksessä tai organisaatiossa. Työtehtävät ovat olleet hyvin erilaiset jokaisella opiskelijalla, joten selviä eroja emme suoraan löytäneet. Löysimme kuitenkin pieniä eroja esimerkiksi työtehtävien laajuudessa. Raportoitujen harjoitteluraporttien perusteella kukaan harjoittelunsa jossakin muussa yrityksessä tai organisaatiossa suorittaneista opiskelijoista ei päässyt tekemään tilinpäätöstehtäviä. Sen sijaan opiskelijoista, jotka suorittivat harjoittelunsa tilitoimistossa, noin 33 % pääsi tekemään avustavia tilinpäätöstehtäviä. Harjoitteluraporttien perusteella huomasimme myös sen, että tilitoimistossa harjoittelunsa suorittaneilla opiskelijoilla on ollut keskimäärin hieman laajempia työtehtäviä kuin opiskelijoilla, jotka suorittivat harjoittelunsa jossakin muussa yrityksessä tai organisaatiossa.

5.4.4 Harjoittelun onnistuminen

Kokonaisuudessaan onnistunut harjoittelu on varmasti lähes jokaiselle opiskelijalle tärkeää. Mikäli opiskelija ei koe harjoittelua onnistuneeksi, tämä tarkoittaa siis toisin sanoen sitä, että opiskelija ei ollut tyytyväinen harjoitteluun. Harjoitteluportaalissa opiskelijat ovat antaneet harjoittelun onnistuneisuudesta keskimäärin 4,3 tähteä. Tilitoimistossa harjoittelunsa suorittaneet opiskelijat ovat antaneet keskimäärin 4,4 tähteä, kun taas jossakin muussa yrityksessä tai organisaatiossa harjoittelunsa suorittaneet opiskelijat ovat vastaavasti antaneet 4,3 tähteä. Seuraavasta kuviosta numero 21 voimme nähdä tarkemmin, kuinka hyvin keskeiset asiat olivat toteutuneet harjoittelun aikana riippuen siitä, oliko harjoittelu suoritettu tilitoimistossa tai jonkin yrityksen tai muun organisaation taloushallinnon työtehtävissä.

Kuvio 21. Kuinka hyvin keskeiset asiat ovat toteutuneet harjoittelun aikana riippuen siitä, onko harjoittelu suoritettu tilitoimistossa tai jonkin muun yrityksen tai organisaation taloushallinnon työtehtävissä.

6 Lopputulokset

Tässä luvussa analysoimme opinnäytetyömme lopputulokset, jotka saimme lukujen neljä ja viisi perusteella. Tämä luku tulee antamaan vastaukset tutkimuskysymyksiimme, jotka olemme esittäneet aikaisemmin tässä opinnäytetyössä luvussa 1. Tämä luku myös antaa lopullisen vastauksen siihen, mitkä ovat suurimmat erot siinä, suorittaako taloushallintoon liittyvän työharjoittelun tilitoimistossa tai jossakin muussa yrityksessä tai organisaatiossa. Huomasimme kyselyjä sekä harjoitteluraportteja analysoitaessa, että suurimmat erot harjoitteluissa riippuen siitä, suorittaako sen joko tilitoimistossa tai jonkin muun yrityksen tai organisaation taloushallinnon tehtävissä, liittyvät harjoittelupaikan löytämiseen, perehdytykseen, ohjaajien määrään, palkkaukseen, työpaikkaetuihin, työtehtäviin ja niiden suunnitelmallisuuteen, harjoittelun kokonaistyytyväisyyteen sekä tyytyväisyyteen nykyistä työpaikkaa kohtaan.

Ensimmäiseen tutkimuskysymykseen, eli mitkä olivat harjoitteluajan työtehtävät, löysimme seuraavat erot. Vastaajat, jotka suorittivat harjoittelunsa tilitoimistossa, tekivät

enemmän kirjanpidollisia tehtäviä kuin vastaajat, jotka suorittivat harjoittelunsa jossakin muussa yrityksessä tai organisaatiossa. Jossakin muussa yrityksessä tai organisaatiossa työtehtävät painottuivat enemmän reskontran hoidon puolelle. Huomasimme työtehtävissä myös eron niiden suunnitelmallisuudessa. Harjoittelun aikana työtehtävät voivat olla valmiiksi suunniteltuja, mutta ne voivat myös muuttua pitkin harjoittelua. Tästäkin voidaan olla montaa eri mieltä, kumpi on parempi. Mikäli työtehtävät ovat valmiiksi suunniteltuja, opiskelija saattaa saada selvemmän kuvan siitä, mitä hän tekee. Jos työtehtävät sen sijaan muuttuvat jatkuvasti, tämä voi sekoittaa joidenkin opiskelijoiden oppimista, mutta joidenkin mielestä saattaa olla hyvä saada kokeilla paljon eri työtehtäviä harjoittelun aikana. Tutkimuksemme perusteella valmiiksi suunniteltuja työtehtäviä saa suuremmalla todennäköisyydellä, jos harjoittelun suorittaa jossakin muussa yrityksessä tai organisaatiossa. Sen sijaan tilitoimistossa opiskelija saa suuremmalla todennäköisyydellä muuttuvia työtehtäviä kuin suunniteltuja.

Toiseen tutkimuskysymykseen, eli mitkä olivat harjoittelijan edut harjoittelupaikassa, löysimme seuraavanlaisia tuloksia. Kyselyiden vastauksista pystyi huomaamaan, että ne vastaajat, jotka suorittivat harjoittelunsa muussa yrityksessä tai organisaatiossa, pääsivät suuremmalla todennäköisyydellä hyötymään harjoittelupaikan eduista. Heille tarjottavat edut olivat lounasetu, liikuntaetu, henkilökuntaetu, työterveyshuolto sekä osallisuus sairauskassaan. Tilitoimistossa harjoittelunsa suorittaneille puolestaan tarjottiin ainoastaan lounasetu, liikuntaetu sekä työterveyshuolto.

Yleisin tarjottava etu oli lounasetu sekä työterveyshuolto, joita molempia tarjottiin enemmän muussa yrityksessä tai organisaatiossa harjoittelunsa suorittaneille opiskelijoille, kuten kävi myös muiden etujen kohdalla. Vastaukseen "ei mitään etuja" saimme vastauksia sekä tilitoimistossa että muussa yrityksessä tai organisaatiossa harjoittelunsa suorittaneilta, mutta kyseinen vastausvaihtoehto oli suosituampi tilitoimistossa harjoittelunsa suorittaneiden keskuudessa. Tästä voimme päätellä, että jos haluaa päästä hyötymään eduista harjoittelun aikana, harjoittelu kannattaa suorittaa jossakin muussa yrityksessä tai organisaatiossa.

Kolmanteen tutkimuskysymykseen, eli millaiset kokemukset harjoittelijalla on harjoittelupaikasta sekä harjoittelupaikan hakemisesta, löysimme useita eri eroavaisuuksia. Sekä kyselyistä saatujen vastausten että harjoitteluportaalin harjoitteluraporttien perusteella opiskelijat, jotka ovat hakeneet jonkin muun yrityksen tai organisaation taloushallinnon tehtäviin harjoitteluun, ovat löytäneet harjoittelupaikkansa helpommin kuin opiskelijat,

jotka ovat suorittaneet harjoittelupaikkansa tilitoimistossa. Yksi mahdollinen syy tähän voi olla tilitoimistoissa vallitseva kiire keväisin tilinpäätösaikaan. Mikäli opiskelija hakee työharjoittelupaikkaa keväälle, tilitoimistoissa voidaan pitää tätä huonona ajankohtana harjoittelulle perehdytystä ajatellen. Toisaalta kuitenkin ajankohta voi olla myös joillekin hyvä, sillä tällöin opiskelija voi toimia hyvänä apukätenä, mikäli opiskelija on nopea oppimaan. Monet muut yritykset tai organisaatiot saattavat ulkoistaa tilinpäätöksensä, minkä takia jonkin muun yrityksen tai organisaation taloushallinnon tehtäviin voi olla helpompi päästä harjoitteluun kuin tilitoimistoihin.

Huomasimme eron myös työtehtäviin perehdyttämisessä riippuen siitä, suorittaako harjoittelun joko tilitoimistossa tai jossakin muussa yrityksessä tai organisaatiossa. Sekä tilitoimistossa että jossakin muussa yrityksessä tai organisaatiossa suurimmalla osalla vastaajista ei ollut erillistä perehdytysjaksoa harjoittelun alussa. Mikäli harjoittelun kuitenkin suorittaa jossakin muussa yrityksessä tai organisaatiossa, opiskelijalla on suuremmalla todennäköisyydellä erillinen perehdytysjakso, kuin jos harjoittelun suorittaa tilitoimistossa.

Kyselyihin saatujen vastausten perusteella saimme huomata eron myös ohjaajien määrässä harjoittelun aikana. Vastausten perusteella sekä tilitoimistossa että jossakin muussa yrityksessä tai organisaatiossa suurimmalla osalla vastaajista on ollut usea eri ohjaaja harjoittelun aikana. Mikäli harjoittelun suorittaa kuitenkin tilitoimistossa, sitä suuremmalla todennäköisyydellä harjoittelijalla on harjoittelun aikana oma ohjaaja. Siitä, onko oma ohjaaja vai usea ohjaaja harjoittelun aikana parempi, voidaan olla eri mieltä, niin kuin jo aikaisemmin tässä opinnäytetyössä luvussa 4 mainitsimme. Jonkun mielestä oma ohjaaja harjoittelun aikana on parempi, kun taas jonkun toisen mielestä usea eri ohjaaja harjoittelun aikana on parempi asia. Tutkimuksemme perusteella voi siis huomata, mikäli opiskelija haluaa harjoittelun aikana ainoastaan yhden ohjaajan, harjoittelu kannattaa suorittaa tilitoimistossa. Vastaavasti mikäli opiskelija toivoo suuremmalla todennäköisyydellä saavansa usean eri ohjaajan harjoittelun aikana, harjoittelu kannattaa suorittaa jossakin muussa yrityksessä tai organisaatiossa.

Vaikka kyselyn vastaajat olivat yleisesti tyytyväisiä harjoitteluun kokonaisuutena, muussa yrityksessä tai organisaatiossa harjoittelunsa suorittaneissa oli enemmän niitä jotka vastasivat olevansa harjoitteluun erittäin tyytyväisiä. Vastausasteikko oli määritelty yhdestä viiteen, jossa yksi vastasi erittäin tyytymätöntä ja viisi erittäin tyytyväistä. Vas-

tausvaihto neljä, eli "todella tyytyväinen" oli selvästi suosituin vastausvaihtoehto tilitoimistossa harjoittelunsa suorittaneiden vastaajien keskuudessa. Erittäin tyytymättömiä vastaajia ei ollut joukossa ollenkaan, mutta neljä vastaajaa valitsivat vastausvaihtoehdon "melko tyytymätön". Näistä neljästä vastaajasta kolme olivat suorittaneet harjoittelunsa tilitoimistossa. Vaikka kyselyidemme vastaajien määrä on pieni, voimme silti päätellä, että vastaajajoukossa oli suhteessa hieman enemmän tyytymättömiä tilitoimistossa harjoittelunsa suorittaneita.

Harjoitteluraporttien vastauksista puolestaan voi päätellä, että opiskelijat ovat olleet tyytyväisiä harjoitteluihinsa, vaikka tilitoimistossa harjoittelunsa suorittaneet olivat 0,1 yksikköä tyytyväisempiä kuin jossakin muussa yrityksessä tai organisaatiossa harjoittelunsa suorittaneet. Vastaukset olivat kuitenkin hyvin tasaiset, ja opiskelijat suurimmaksi osaksi todella tyytyväisiä.

Kyselystä saatujen vastausten perusteella voimme todeta, että harjoittelunsa tilitoimistossa suorittaneet ovat kokeneet kehittyneensä harjoittelun aikana enemmän kuin ne, jotka suorittivat harjoittelunsa yrityksessä tai muussa organisaatiossa. Vaikka vastausten keskiarvojen ero on pieni, ainoastaan 0,3 yksikköä, niin ero on silti olemassa. Yleisesti ottaen sekä tilitoimistossa että muussa yrityksessä tai organisaatiossa harjoittelunsa suorittaneet ovat olleet sitä mieltä, että kehitystä harjoittelun aikana on tapahtunut, sillä molempien vastaajajoukkojen keskiarvot olivat asteikolla yhdestä viiteen yli 4,0.

Neljäs tutkimuskysymys koski sitä, millaiset työllisyysnäkymät sekä millainen palkkaus harjoittelijalla oli harjoittelun aikana. Vastaajien työtehtävät harjoittelun jälkeen vaihtelivat pitkälti sen mukaan missä he olivat suorittaneet harjoittelunsa. Ne vastaajat, jotka suorittivat harjoittelunsa tilitoimistossa tekevät suurimmaksi osaksi kirjanpitoa, tilinpäätöksiä sekä palkanlaskentaa, kun taas muussa yrityksessä tai organisaatiossa harjoittelunsa suorittaneet tekevät pääsääntöisesti osto- ja myyntireskontraa, palkanlaskentaa ja pienissä määrin kirjanpitoa. Voimme siis päätellä, että jos haluaa päästä tekemään kirjanpitoa, siinä tapauksessa kannattaa hakeutua harjoitteluun tilitoimistoon, sillä harjoittelu siellä mahdollistaa kirjanpidon tekemistä enemmän.

Harjoittelun palkkauksessa löysimme selkeät erot riippuen siitä, suorittiko harjoittelun joko tilitoimistossa tai jossakin muussa yrityksessä tai organisaatiossa. Mikäli harjoittelun suorittaa jossakin muussa yrityksessä tai organisaatiossa, harjoittelu on todennäköisemmin palkallinen kuin jos sen suorittaa tilitoimistossa. Suurin osa varmasti toivoo saavansa

jonkinlaista rahallista korvausta harjoitteluajasta, mutta suuri osa opiskelijoista suorittaa harjoittelunsa kuitenkin palkattomassa työssä. Mikäli opiskelija toivoo suuremmalla todennäköisyydellä saavansa palkkaa harjoittelusta, harjoittelu kannattaa tutkimukseemme saatujen vastausten perusteella suorittaa jossakin muussa yrityksessä tai organisaatiossa. Harjoittelun jälkeisen työelämän palkkauksessa on myös selkeitä eroja, sillä tilitoimistoissa harjoittelunsa suorittaneiden palkat ovat keskiarvon mukaan noin 400 € pienemmät kuukaudessa, kuin muissa yrityksissä tai organisaatioissa harjoittelunsa suorittaneiden palkat.

7 Opinnäytetyön arviointi

Viimeisessä luvussa arvioimme, miten suoriuduimme opinnäytetyöstämme. Onko jotain, mitä olisimme voineet parantaa tai ajatella paremmin ennen kuin lähdimme tekemään työtämme. Lopussa esitämme jatkotutkimusehdotuksia asioista, joihin emme saaneet vastauksia kyselyjemme tai harjoitteluportaalin harjoitteluraporttien avulla.

7.1 Työn luotettavuuden arviointi

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää, millaisia eroja harjoittelupaikoissa on riippuen siitä, onko harjoittelu suoritettu joko tilitoimistossa tai jossakin muussa yrityksessä tai organisaatiossa. Löysimme mielestämme melko hyvin tutkimuskysymystemme avulla vastaukset tutkimusongelmaamme. Suurempi vastaajamäärä kyselyssämme olisi antanut meille mahdollisuuden päästä syventymään aiheeseen paremmin, mutta saaduilla vastauksilla saimme kaikkiin tutkimuskysymyksiimme vastaukset. Kysymys ”Millaiset työllisyysnäkyvät sekä millainen palkkaus harjoittelijalla on harjoittelun aikana” sai palkkauksen osalta laajasti vastauksia sekä opiskelijoilta että alumneilta. Työllisyysnäkyymiin saimme vastauksia suurimmaksi osaksi alumneilta, sillä osa opiskelijoista olivat parhaillaan suorittamassa harjoittelua, jolloin he eivät pystyneet vastaamaan harjoittelun jälkeistä työelämää koskeviin kysymyksiin.

Niin kuin jo aikaisemmin tässä opinnäytetyössä kerroimme luvussa 4, saimme kyselyihimme yhteensä ainoastaan 37 vastausta, joita pystyimme analysoimaan. Tämä on hyvin pieni otoskoko, jonka takia tulokset saattavat olla jossakin määrin epäluotettavia. Kyselyjen tueksi analysoimme myös harjoitteluportaalin raporteja. Kaikkien koulumme

oppilaiden on kirjoitettava harjoitteluportaaliin harjoitteluraportti suoritetusta harjoittelusta. Tämän takia olemme saattaneet analysoida joidenkin henkilöiden vastauksia kahdeksan kertaa, mikäli he ovat vastanneet myös kyselyymme. Toisaalta kyselyihimme saimme paljon sellaisia vastauksia, mitä harjoitteluportaalin harjoitteluraporteista emme saaneet. Yksi opinnäytetyön kannalta tärkeistä asioista, mitä emme saaneet tietää harjoitteluportaalin kautta, oli perehdytys, sillä todella harva kertoi harjoitteluraporteissa jotain harjoitteluajan perehdytyksestä.

Laadullista menetelmää käyttämällä saimme mielestämme laajoja sekä monipuolisia vastauksia kysymyksiimme. Saimme myöskin kuulla vastaajien omia kokemuksia heidän kertomanaan, joten teimme mielestämme oikean menetelmävalinnan. Näin jälkikäteen pohdittuna, olisimme voineet kysyä vastaajilta enemmän tarkentavia kysymyksiä, jotta olisimme päässeet analysoimaan vastauksia laajemmin sekä vastausten vertailu keskenään olisi ollut helpompaa.

7.2 Opinnäytetyöprosessin arviointi

Tätä opinnäytetyötä tehdessä pyrimme olemaan kriittisiä tekstiämme sekä sen sisältöä kohtaan. Löysimme muutamia asioita, joihin emme olleet kiinnittäneet huomiota opinnäytetyötä valmistellessa, ja törmäsimme niihin vasta kirjoitusvaiheessa. Vaikka olimme suunnitelleet kyselyämme pitkään, tarkasti ja lehtoreiden avustuksella, analysointivaiheessa törmäsimme muutamaasi huonosti muotoiltuihin kysymyksiin. Yksi mielestämme huonosti muotoiltu kysymys koski opiskelijoiden kyselyssä koulutustaustan selvittämistä. Tarkoituksemme oli saada selville, mitä kautta opiskelijat ovat hakeutuneet opiskelemaan korkeakouluun, mutta laitoimme vastausvaihtoehdoksi myös “ammattikorkeakoulu”. Osa opiskelijoista ymmärsi kysymyksen siten, että kysyimme nykyistä koulupaikkaa, jolloin he valitsivat ammattikorkeakoulu-vastausvaihtoehdon, kun taas osa opiskelijoista ymmärsi kysymyksen niin, miten olimme tarkoittaneet, jolloin he valitsivat muita vaihtoehtoja tai kertoivat aikaisempia koulutustaustojaan. Olisimme siis voineet muotoilla tämän kysymyksen toisin, jolloin olisimme saaneet haluamiamme vastauksia.

Toinen epäselvä kysymys koski palkkausta, sillä kysyimme ainoastaan “Kuinka paljon palkkaa sait/saat harjoittelujaksosi aikana?”. Saimme eräältä vastaajalta palautetta, että kysymys oli muotoiltu hieman huonosti, sillä hän ei tiennyt onko kyseessä palkkasumma koko harjoittelun ajalta yhteensä vai kuukausitasolta. Kysymyksemme koski palkkausta

kuukausitasolla, mutta emme maininneet sitä erikseen. Yhtä opiskelijaa lukuun ottamatta vastaajat laittoivat kuukausiansionsa eivätkä kyseenalaistaneet kysymystä.

Halusimme työssämme selvittää, millaiset työllisyysnäkymät vastaajilla on harjoittelun jälkeen. Kysymykseen ”Millaiset työllisyysnäkymät sekä millainen palkkaus harjoittelijalla on harjoittelun aikana?” saimme enemmän vastauksia alumneilta, sillä osa opiskelijoista olivat vastausaikaan parhaillaan harjoittelussa tai olivat juuri suorittaneet harjoittelun eivätkä näin ollen pystyneet vastaamaan kysymyksiin. Saimme alumneilta 19 vastausta, ja opiskelijoilta vain 10 vastausta, joten vastausmäärä oli melko pieni. Olisimme voineet jättää tutkimuskysymyksestä sekä kyselystämme pois työllisyysnäkyviä koskevan osion, sillä sitä ei pystynyt tutkimaan siinä määrin, missä olisimme halunneet niin tehdä.

Saimme kyselyymme vastauksia vain 38 kappaletta ja analysoimme niistä 37 vastausta, sillä yksi vastaus koski tilintarkastustehtävissä harjoittelunsa suorittanutta henkilöä. Mielestämme vastauksia oli melko vähän, joten pääsimme analysoimaan vain pienen vastaajajoukon vastauksia. Suuremmasta vastaajajoukosta olisimme saaneet laajemman, monipuolisemman, kattavamman sekä mahdollisesti luotettavamman sisällön opinnäytetyötämme varten. Pohdimme myös, että opinnäytetyömme perustuu suurimmaksi osaksi kyselyiden sekä harjoitteluportaalin raporttien analysointiin, jolloin aiheeseen liittyviä lähteitä on ollut hankala löytää. Olemme käyttäneet lähteitä tukemaan opinnäytetyön teoreettista tekstiä, mutta lähteitä ei ole ollut riittävästi tukemaan kyselyn tulosten käsittelyä.

7.3 Jatkotutkimusehdotukset

Mielestämme olisi ollut mielenkiintoista lähteä tutkimaan tätä aihetta siten, että kysely olisi suunnattu kaikille Suomen tradenomeille. Suurentamalla kohdejoukkoa olisi mahdollista saada enemmän ja monipuolisempia vastauksia. Tutkittaessa koko Suomen tradenomeja kyselyn analysointiin joutuisi luultavasti käyttämään enemmän aikaa, ja kysely pitäisi muodostaa niin selkeäksi, ettei kenellekään jää epäselviä kysymyksiä.

Mielestämme saimme hyvin vastauksia niihin kysymyksiin mitkä meitä kiinnostivat ja mistä halusimme rakentaa sujuvan ja kattavan opinnäytetyön. Näin jälkikäteen pohdimme, että olisi ollut mielenkiintoista saada tietää enemmän, että saivatko opiskelijat töitä harjoittelupaikasta harjoittelun jälkeen. Harjoitteluportaalin raporteista tämä ei käynyt mitenkään ilmi, eli saimme tähän vastauksen ainoastaan kyselyn kautta. Saimme

myöskin melko suppeasti vastauksia työllisyysnäkyisiin harjoittelun jälkeen, joten kyseen asiaan voisi olla mielenkiintoista perehtyä syvällisemmin.

Lähteet

Ammattikorkeakoululaki 14.11.2014/932. Finlex.

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2014/20140932>. Luettu 24.3.2018.

Ammattinetti 2018a. Ammattialat. Hallinnollinen työ. Taloushallinto. <http://www.ammattinetti.fi/ammattialat/detail/19/6d91ff7ac0315a8d0144dd9038a77bb1>. Luettu 24.3.2018.

Ammattinetti 2018b. Ammatit. Palkanlaskija. http://www.ammattinetti.fi/amatit/detail/319_ammatti. Luettu 29.9.2018.

Heikkilä, Tarja 2014. Tilastollinen tutkimus. 9. uud. painos. Edita Publishing Oy, Porvoo.

Ihantola, Eeva-Mari & Leppänen, Pasi 2004. Yrityksen kirjanpito. 12. painos. Tammer-Paino Oy, Tampere.

KvaliMOTV. Sisällönanalyysi. http://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/kvali/L7_3_2.html. Luettu 30.9.2018.

Metropolia Ammattikorkeakoulu 2015. Metropolia Ammattikorkeakoulun tutkintosäntö 1.10.2015.

<https://oma.metropolia.fi/opiskelijoille/opintoja-ohjaavat-saadokset-ja-ohjeet/tutkinto-saanto> Luettu 24.3.2018.

Metropolia Ammattikorkeakoulu, OMA 2016. Työharjoitteluohjeet. https://oma.metropolia.fi/tyotilat?p_p_id=WorkspacePortlet_WAR_workspaceportlet&p_p_lifecycle=0&p_p_state=normal&p_p_mode=view&p_p_col_id=column-1&p_p_col_count=1&_WorkspacePortlet_WAR_workspaceportlet_struts.portlet.action=%2Fworkspace%2Fdocuments%2Findex&_WorkspacePortlet_WAR_workspaceportlet_struts.portlet.mode=view&workspace.id=307691559&workspace.name=MBS%20AMMATTIHARJOITTELU%20-%20WORK%20PLACEMENT¤tFolder=135998. Luettu 30.9.2018.

Metropolia Ammattikorkeakoulu, OMA 2017. Työmuodot ja tutkimusmenetelmät.

https://oma.metropolia.fi/tyotilat?p_p_id=WorkspacePortlet_WAR_workspaceportlet&p_p_lifecycle=0&p_p_state=normal&p_p_mode=view&p_p_col_id=column-1&p_p_col_count=1&_WorkspacePortlet_WAR_workspaceportlet_struts.portlet.action=%2Fworkspace%2Fdocuments%2Findex&_WorkspacePortlet_WAR_workspaceportlet_struts.portlet.mode=view&workspace.id=111083883&workspace.name=Liiketalous,%20opinnäytetyö_ohjeet¤tFolder=440933. Luettu 24.9.2018.

Metropolia Ammattikorkeakoulu 2018. Opetussuunnitelmat. Liiketalous, Laskentatoimi ja rahoitus. <http://opinto-opas-ops.metropolia.fi/index.php/fi/88094/fi/70436/LXD18S1/1992/year/2018>. Luettu 29.9.2018.

Metropolia Ammattikorkeakoulu. Opetussuunnitelmat. Liiketalouden tutkinto-ohjelma. <http://opinto-opas-ops.metropolia.fi/index.php/fi/88094/fi/70436/>. Luettu 11.3.2018.

Metropolia Ammattikorkeakoulu, OMA. Liiketalouden harjoittelu. <https://oma.metropolia.fi/opiskelijoille/harjoittelu/liiketalous>. Luettu 26.9.2018.

Piha, Kirsi & Poussa, Liisa 2012. Dialogi paremman työelämän puolesta. Talentum Media Oy.

Ronkainen, Suvi & Karjalainen, Anne 2008. Sähköä kyselyyn! Web-kysely tutkimuksessa ja tiedonkeruussa. Rovaniemi.

SIS International market research. What is quantitative research?. <https://www.sisinternational.com/what-is-quantitative-research/>. Luettu 23.4.2018.

Studentum 2018. Työelämä. Työharjoittelu. <https://www.studentum.fi/tietoa-tyoelamasta/tyoharjoittelu-8814>. Luettu 4.8.2018.

Summarum Media Oy. Yrityksen taloushallinto. <http://www.summarum.fi/yrityksen-taloushallinto/>. Luettu 29.9.2018.

Suomen tilintarkastajat ry. a Mitä tilintarkastus on? <https://www.suomentilintarkastajat.fi/tilintarkastus/mita-tilintarkastus-on>. Luettu 29.9.2018.

Suomen tilintarkastajat ry. b Miksi tilintarkastus tehdään? <https://www.suomentilintarkastajat.fi/tilintarkastus/miksi-tilintarkastus-tehdaan>. Luettu 29.9.2018.

Taloushallintoalan tradenomit ry. a Palkat. <https://www.taloushallintoalantradenomit.fi/palkat>. Luettu 24.3.2018.

Taloushallintoalan tradenomit ry. b Uramahdollisuudet. <https://www.taloushallintoalantradenomit.fi/uramahdollisuudet>. Luettu 24.3.2018.

Taloushallintoliitto. a Tilintarkastus. <https://taloushallintoliitto.fi/kirjanpidon-abc-mita-jokaisen-tulisi-tietaa-kirjanpidosta/tilintarkastus>. Luettu 29.9.2018.

Taloushallintoliitto. b Tilitoimiston palvelut. <https://taloushallintoliitto.fi/tilitoimistoasiointi/tilitoimiston-palvelut>. Luettu 30.9.2018.

Tilitoimistoja.fi. Mikä on tilitoimisto? <https://www.tilitoimistoja.fi/tilitoimisto>. Luettu 30.9.2018.

Tilastokeskus. Käsitteet. <http://www.stat.fi/meta/kas/yritys.html>. Luettu 30.9.2018.

Tradenomiliitto. a Tietoa tradenomeista. <https://www.tral.fi/tietoa-tradenomeista/>. Luettu 24.3.2018.

Tradenomiliitto. b Tradenomit työelämässä. <https://www.tral.fi/tietoa-tradenomeista/tradenomit-tyoelamassa/>. Luettu 26.3.2018.

Valtioneuvoston asetus ammattikorkeakouluista 18.12.2014/1129. Finlex. <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2014/20141129>. Luettu 15.9.2018.

Visma. Reskontra – Mitä tarkoittaa reskontra?. <https://www.visma.fi/epasseli/kirjanpidon-sanakirja/r/reskontra/>. Luettu 29.9.2018

Kysely taloushallintoon liittyvän ammattiharjoittelun kokemuksista joko tilitoimistossa tai jonkin yrityksen/organisaation taloushallinnon tehtävissä.

Olemme kaksi Metropolia ammattikorkeakoulun viimeisen vuoden opiskelijaa, ja teemme parhaillaan opinnäytetyötämme. Tämän kyselyn tarkoituksena on selvittää, minkälaiset erot ovat suorittaako taloushallintoon liittyvän ammattiharjoittelun tilitoimistossa tai jonkin yrityksen tai organisaation taloushallinnon tehtävissä. Jos olet jo suorittanut, tai olet parhaillaan suorittamassa taloushallintoon liittyvää ammattiharjoittelua jommassa kummassa näistä, olisimme kiitollisia, jos vastaisit kyselyymme opinnäytetyötämme varten. Kyselyyn vastaaminen vie vain n. 5-10 minuuttia. Kiitos jo etukäteen!

Kia Åstrand & Angela Valkama

***Pakollinen**

Koulutustaustasi? *

- Lukio
- Merkonomi
- Ammattikorkeakoulu
- Yliopisto
- Muu: _____

Nykyinen työpaikkasi? *

- Tilitoimisto
- Taloushallinnon tehtävissä yrityksessä/organisaatiossa
- Muu: _____

Missä olet suorittamassa/suorittanut opintojen aikaisen harjoittelun? *

- Tilitoimistossa
- Jonkin yrityksen tai organisaation taloushallinnon tehtävissä
- Muu: _____

Kuinka kauan harjoittelujaksosi kesti? *

- 10 vko
- 20 vko
- 420 tuntia (osa-aikainen työ)
- Muu: _____

Kuinka monta työntekijää harjoittelupaikkassasi työskenteli? *

Oma vastauksesi _____

Kuinka paljon palkkaa/kk sait harjoittelujaksosi aikana? *

- En saanut palkkaa
- Alle 1000€
- 1000€ - 2000€
- Yli 2000€

Mitä seuraavista eduista sinulla oli harjoittelujaksosi aikana? *

- Lounasetu
- Liikuntaetu
- Kulttuurietu
- Henkilökuntaetu
- Työterveyshuolto
- Ei mitään etuja
- Muu: _____

Oliko harjoittelupaikassasi yhteisiä vapaa-ajan tapahtumia (retket, illanistujaiset yms.)? Jos oli, niin saitko osallistua niihin?

*

- Kyllä oli, ja sain osallistua
- Kyllä oli, mutta en saanut osallistua
- Ei ollut
- Muu: _____

Mitkä olivat työtehtäväsi harjoittelujakson aikana? Kertoisitko myös, mitä näistä työtehtävistä teit eniten? *

Oma vastauksesi

Olivatko työtehtäväsi valmiiksi suunniteltuja vai muuttuivatko ne jatkuvasti? *

- Suunniteltuja
- Muuttuvia
- Muu: _____

Koitko, että työtehtävistäsi oli hyötyä työelämässä, vai jouduitko tekemään työn kannalta epäoleellisia tehtäviä (mapittamista, kahvin keittoa yms.)? *

Oma vastauksesi

Asteikolla 1-5, kuinka tyytyväinen olit kokonaisuudessaan harjoittelujaksoosi? *

	1	2	3	4	5	
Ei yhtään tyytyväinen	☐	☐	☐	☐	☐	Erittäin tyytyväinen

Vastaa seuraaviin kysymyksiin vain, jos olet jo suorittanut työharjoittelusi loppuun. Muussa tapauksessa ohita tämä osio.

1. Kauanko kesti, että sait omia työtehtäviä harjoittelujakson aikana, vai saitko niitä ollenkaan? Kertoisitko myös, miten pian pystyit tehdä työtä itsenäisesti?

Oma vastauksesi

2. Saitko töitä harjoittelupaikastasi harjoittelujakson jälkeen?

Kyllä

En

3. Jos vastasit edelliseen kysymykseen "kyllä", kertoisitko mitkä ovat keskeisimmät työtehtäväsi?

Oma vastauksesi

4. Jos vastasit kysymykseen 2 "ei", niin kerro lyhyesti, oliko päätös omasi vai eikö työnantajalla ollut tarjota töitä? Olisitko ottanut töitä vastaan, jos sinulle olisi tarjottu sitä?

Oma vastauksesi _____

5. Jos vastasit kysymykseen 2 "ei", niin mistä sait töitä harjoittelun jälkeen?

- Toisesta tilitoimistosta
- Toisen yrityksen taloushallinnon tehtävistä
- Toiselta alalta
- Vanhasta työpaikasta
- Jäin työttömäksi
- Muu: _____

6. Työkokemuksesi taloushallinnon alalla?

- Alle vuosi
- 1-2 vuotta
- 3-4 vuotta
- 5 vuotta tai enemmän

7. Viihdytkö nykyisessä työpaikassasi?

- Kyllä
- En
- Hankin työkokemusta, jonka jälkeen haen töitä muualta
- Muu: _____

8. Mikä bruttopalkkasi/kk on tällä hetkellä?

Oma vastauksesi _____

Oliko sinulla harjoittelujakson alussa perehdytysjaksoa? *

- Kyllä
- Ei

Jos vastasit edelliseen kysymykseen "kyllä", kertoisitko lyhyesti millainen perehdytysjaksosi oli ja mitä se sisälsi?

Oma vastauksesi

Oliko sinulla harjoittelujakson aikana omaa ohjaajaa, vai oliko opettaminen usean eri henkilön vastuulla? *

- Oma ohjaaja
- Usean eri henkilön vastuulla
- Muu: _____